

HET SPROOKJESBOEK

JOH. WILHELM MOFF
AMSTERDAM

HET SPROOKJESBOEK.

HET BOEK VOOR HET KIND.

II.

H. MEULENHOF -- AMSTERDAM -- 1922.

HET SPROOKJESBOEK.

MET SPROOKJES VAN: H. CH. ANDERSEN,
GEBR. GRIMM, WILH. HAUFF, JEAN MACÉ
EN J. STURM. :: BEWERKT DOOR HERMANNA.

GEÏLLUSTREERD DOOR E. M. TEN HARMSSEN V/D. BEEK.
BANDTEEKENING VAN JAN WIEGMAN.

H. MEULENHOFF -- AMSTERDAM -- 1922.

Maar zij was er heel niet blij om.

72
7
1927
1922

ANDERSEN.

Er was eens een vrouw, die toch zoo dolgraag een heel klein kindje zou willen hebben, maar niet wist hoe zij daaraan komen moest. Daarom ging ze naar een oude heks en zei: „Ik zou zoo erg graag een heel klein, klein kindje hebben; kunt u me niet vertellen, waar ik er eentje krijgen kan?”

„O, daar weet ik wel raad op,” sprak de heks. „Hier heb je een gerstekorreltje: ’t is er niet zoo een als op ’t veld van den boer groeit en ook niet zoo een als de kippen in hun voer krijgen. Stop ’t maar in een bloempot vol aarde, dan zal je eens wat zien.”

„Dank u wel,” zei de vrouw en gaf de heks twaalf stuivers, want zooveel kostte het. Toen ging ze naar huis; zij plantte het korreltje in een bloempot en dadelijk groeide er een mooie, groote bloem uit op; deze zag er uit als een tulp, maar de blaadjes waren dicht aaneengesloten, alsof zij nog niet geheel ontloken was.

„Dat is een verrukkelijke bloem,” sprak de vrouw en kuste haar op de roode en gele blaadjes. Terwijl zij dit deed, sprong de bloem met een knal open. 't Was een echte tulp, zooals men nu kon zien, maar midden in de bloem zat op den stamper, die wel een groen kussentje geleeke, een heel klein meisje, zoo fijn en sierlijk, als je er stellig nog nooit een hebt gezien; ze was nauwelijks een halven duim lang en werd daarom Duimelijntje genoemd.

Zij kreeg een mooien witgelakten notedop als bedje. Blauwe violeblaadjes maakten haar matrasje en kussentjes uit en een rozeblad was haar dekentje. Daar sliep zij 's nachts, maar overdag speelde zij op de tafel; hier had de vrouw een bord neergezet, dat zij met een krans van bloemen, waarvan de stelen alle in 't water reikten, omgeven had. Er dreef een groot tulpeblad bovenop; nu kon Duimelijntje op dit blad zitten en zoo van den eenen kant van het bord naar den anderen varen; zij had twee witte paardenharen om mee te roeien. Wat was dat een allerliefst gezicht! Zij kon ook zingen en wel zoo fijn en welluidend als men nooit eerder had gehoord.

Toen zij nu op zekeren nacht weer in haar mooie bedje lag, kwam er een leelijke pad door 't venster, waarvan een ruit kapot was, naar binnen gehipt. De pad was heel leelijk, groot en nat; zij sprong juist op de tafel, waar Duimelijntje onder 't-roode rozeblaadje lag te slapen.

„Dat zou net een geschikt vrouwtje voor mijn zoon wezen, ze is zoo mooi en fijn,” zei de pad en meteen pakte ze den notedop, waarin Duimelijntje sliep en hipte er mee 't venster uit en zoo den tuin in. Er stroomde een groote, breede beek langs en op den oever, waar 't vochtig en moerassig was,

een heel klein meisje.

woonde de pad met haar zoon. O, wat zag die er ook foei-leelijk uit; hij geleek precies op zijn moeder!

„Kwak, kwak, brekke-ke-kets,” was alles wat hij kon zeggen, toen hij 't snoeperige, kleine meisje in den notedop gewaar werd.

„Praat niet zoo hard, anders wordt zij wakker,” zei de oude pad, „en dan zou ze ons nog wel eens ontkomen kunnen, want ze is zoo licht als een donzen veertje. We zullen haar maar op een van de breede bladeren der waterlelies in de beek zetten; dan is 't voor haar, die zoo klein en licht is, alsof ze op een eiland woont. Daar kan ze niet af komen en onderwjl kunnen wij de pronkkamer, in de diepte van 't moeras, netjes voor jullie in orde maken, om in te wonen.”

Er groeiden veel waterlelies in de beek en alle hadden breede, groene bladeren, die er uitzagen alsof ze op 't water dreven. Het blad, dat 't meest naar 't midden toe lag, was ook het allergrootste. Daar zwom de oude pad heen en bracht er den notedop met Duimelijntje er in.

't Kleine, fijne dingetje werd vroeg in den ochtend wakker. Toen Duimelijntje zag waar ze was, begon zij bitter te schreien, want er was water aan alle zijden van het groote, groene blad en zij kon in 't geheel niet aan land komen.

De oude pad zat onderwjl op den bodem van 't moeras en versierde haar pronkkamer met biezen en gele lischbloemen, want 't moest er vooral keurig uitzien voor haar nieuwe schoondochter. Daarop zwom zij met haar foei-leelijken zoon naar 't blad, waar Duimelijntje zat. Zij wilden haar mooie bedje halen om 't vast in de kamer te zetten.

De oude pad maakte een diepe buiging voor haar en zei:

begon zij bitter te schreien.

„Hier zie je mijn zoon; hij zal je man zijn en jullie zult prachtig op den bodem van 't moeras wonen.”

„Kwak, kwak! Brekke-ke-kets,” was alles wat de zoon kon zeggen.

Toen namen zij het kleine, mooie bedje tusschen zich in en zwommen er mee weg. Duimelijntje echter zat heel alleen te schreien op 't groene blad, want zij wou niet bij de leelijke pad wonen en evenmin haar foei-leelijken zoon tot man hebben. De visschen, die in 't water zwommen, hadden de pad wel gezien en ook hadden zij gehoord wat zij gezegd had. Daarom kwamen zij nu met hun koppen boven 't water, om 't kleine meisje ook eens op te nemen. Zij vonden haar zoo lief en mooi, dat 't hun aan 't hart ging wat er over haar besloten was. Neen, dat mocht nooit gebeuren! Ze verzamelden zich onder de wateroppervlakte en schaarden zich om den groenen stengel, die Duimelijntjes blad droeg. Met hun scherpe tanden knaagden zij den stengel door en — daar dreef 't waterlelieblad met Duimelijntje er op de beek af, ver buiten 't bereik van de pad.

Duimelijntje zeilde langs vele dorpen en steden en de vogels zaten in de struiken, zagen haar en zongen: „Wat een schattig, klein meisje!” — Het blad dreef verder en verder voort; zoo reisde Duimelijntje zelfs tot buiten 't land.

Een aardige, kleine, witte vlinder fladderde voortdurend om haar heen en streek eindelijk op het blad neer, om nader kennis met 't lieve Duimelijntje te maken. Duimelijntje was blij, toen de vlugge vlinder zei dat hij met haar mee wou reizen, want nu zou de pad haar stellig niet meer kunnen achterhalen.

't Was hier zoo mooi! De zon scheen op het water en dit

glinsterde als zuiver goud. Zij nam haar ceintuurtje, bond 't eene eind om den vlinder en maakte 't andere aan 't blad vast. Zoo gleed dit nu veel sneller voort en zij ook, want zij stond er immers nog op!

Daar kwam een groote meikever aangevlogen. Nauwelijks kreeg hij haar in 't oog of hij sloeg zijn klauwen om haar heen en vloog met haar in een boom. Het groene blad dreef de beek af en de vlinder vloog mee, want hij was aan 't blad vastgebonden en kon niet loskomen.

Och, wat schrikte dat arme Duimelijntje, toen de meikever zoo plotseling met haar den boom in vloog. Voornamelijk was zij bedroefd om den mooien, witten vlinder, dien zij aan 't blad had vastgebonden. Als hij zich niet kon losrukken, zou hij moeten verhongeren! — Maar hierover bekommerde de meikever zich volstrekt niet. Hij ging met haar op het grootste groene blad van den boom zitten, gaf haar honing uit de bloesems te eten en vertelde haar, dat ze er allerliefst uitzag, hoewel ze heelemaal niet op een meikever geleek. Later kwamen al de andere meikevers, die in dien boom woonden en maakten Duimelijntje een visite. Ze bekeken haar en de meikeverjuffers trokken de voelhorens samen, zooals wij onzen neus optrekken en zeiden:

„Ze heeft toch niet meer dan twee beenen, dat staat zielig!”

„En ze heeft ook niet eens voelhorens,” zei een ander.

„Ze heeft maar zoo'n dun middeltje, o foei, ze ziet er uit als een mensch; hè, zoo leelijk,” zeiden alle meikevervrouwen en toch zag Duimelijntje er zoo lief uit! Dit vond de meikever, die haar ontvoerd had, eerst ook, maar toen al de anderen zeiden dat ze leelijk was, geloofde hij het eindelijk ook en wilde

haar niet langer bij zich hebben; zij kon gaan waarheen ze wou. Ze vlogen dus met haar uit den boom en zetten haar op een ganzenbloempje. Daar bleef zij toen zitten schreien omdat ze zóó leelijk was, dat de meikevers haar niet wilden houden en toch zag zij er zoo lief uit als je je maar kunt voorstellen, zoo fijn en sierlijk als het schoonste rozeblad.

Den heelen zomer woonde 't arme Duimelijntje alleen in 't groote bosch. Zij vlocht een bedje van grashalmen en hing 't bij wijze van hangmat onder een klisseblad op; zoo was zij veilig tegen den regen. Haar voedsel bestond uit bloemenhoning en haar dorst leschte zij met den dauw, die elken morgen op de blaadjes parelde. Zoo verliepen zomer en herfst, maar nu kwam de winter, de koude, lange winter! Alle vogels, die zoo mooi voor haar hadden gezongen, vlogen weg, de boomen en bloemen werden kaal en verdorden. Het groote klisseblad, waaronder zij gehuisd had, krulde al meer en meer om en eindelijk bleef er niets dan een gele, verwelkte stengel van over. Duimelijntje had 't vreeselijk koud, want haar kleertjes waren kapot en zijzelf was zoo fijn en klein, 't arme ding zou stellig bevrozen! —

Het begon te sneeuwen. Ieder vlokje, dat op haar viel, drukte haar zoo zwaar, zoo zwaar, als ons een heele schepvol, dien men op ons zou werpen, zou drukken, want wij zijn groot en zij was o, zoo klein, een echt Duimelijntje. Toen wikkelde zij zich in een verdord blad, maar dit scheurde middendoor en gaf niets geen warmte. Och, wat beefde zij van de kou!

Dicht bij 't bosch waar zij woonde, lag een groot korenveld; het koren was echter al lang weg, alleen de kale, droge stoppels

staken nog uit den bevroren grond. Duimelijntje liep er doorheen als door een bosch en o, zij trilde zóó van de kou! Zoo kwam zij bij de woning van de veldmuis. Er was een gaatje onder de korenstoppels: dat was haar deur en daarachter lag het holletje, waar zij warm en gezellig woonde. De veldmuis was in goeden doen; zij had haar kamertje vol koren en ook bezat zij nog een aardig keukentje en een provisiekast.

't Arme Duimelijntje ging als een bedelmeisje in de deur

Duimelijntje liep er doorheen.

staan en smeekte om een klein stukje van een gerstekorreltje, want zij had sedert twee dagen geen brokje gegeten.

„Arm diertje,” zei de veldmuis, want zij was een goede, oude veldmuis, „kom maar in mijn warme kamer en eet met mij.”

Daar Duimelijntje haar goed beviel, zei ze: „Je kunt van den winter wel bij mij blijven, maar dan moet je mijn kamer zindelijk en netjes houden en mij verhalen vertellen, want die hoor ik graag.” En Duimelijntje deed wat de goede, oude veldmuis

verlangde en had 't buitengewoon goed bij haar.

„Nu zullen we wel gauw bezoek krijgen,” sprak de veldmuis op zekeren dag; „mijn buurman pleegt mij alle weken eenmaal te bezoeken. Hij heeft 't nog beter dan ik, bezit groote zalen en draagt een mooien zwartfluweelen pels. Als je dien tot man kon krijgen, zou je goed bezorgd zijn, maar hij kan niet zien. Je moet hem maar de mooiste verhalen vertellen, die je kent.”

Maar Duimelijntje trok er zich niets van aan. Die buurman der veldmuis kon haar niets schelen, want hij was een mol. Hij kwam waarlijk de veldmuis in zijn zwartfluweelen pels een visite maken. Hij was zoo rijk en zoo geleerd, zei de veldmuis, zijn woning was ook meer dan twintig maal grooter dan die van haar. Nu ja, geleerdheid bezat hij genoeg, maar verbeeld je, hij mocht de zon en de mooie bloemen in 't geheel niet lijden; hij sprak daarover niets aardig, en dat was dom, want hij had zon noch bloemen ooit gezien. Nu moest Duimelijntje voor hem zingen en zij zong: „Meikever, vlieg!” De mol zei nog niets, want hij was een bedachtzame mol, maar bij zichzelf dacht hij: „Duimelijntje, die zoo'n mooi stemmetje heeft, wil ik tot vrouw hebben.”

Pas had hij een lange gang door den grond van zijn huis naar dat van de veldmuis gegraven. De veldmuis en Duimelijntje kregen verlof hier net zoo veel te wandelen als zij maar wilden. Maar, zei hij er bij, ze moesten vooral niet van den dooden vogel schrikken, die in deze gang lag. 't Was een heele vogel met veeren en snavel, die zeker kort geleden gestorven en nu begraven was, juist waar de mol zijn gang had gemaakt.

De mol nam nu een stuk vermolmd hout in den bek, want dit geeft licht in het donker en ging voorop om de veldmuis en Duimelijntje den weg te wijzen in de lange, donkere gang. Toen zij bij de plaats kwamen, waar de doode vogel lag, stiet de mol met zijn breeden neus tegen de aardkorst boven hen, zoodat er een groot gat ontstond, waardoor 't licht naar binnen kon schijnen. — Nu kon Duimelijntje den vogel goed zien. 't Was een zwaluw. De vleugels van dien armen vogel lagen stijf tegen zijn lichaam gedrukt, terwijl kop en pooten krampachtig onder de veeren waren samengetrokken. Stellig was hij van koude gestorven.

Dit gezicht stemde Duimelijntje treurig. Zij hield zooveel van al de vogels, die den heelen zomer zoo mooi voor haar gezongen en gekwinkeld hadden, maar de mol gaf de zwaluw in 't voorbijloopen met zijn korte beentjes een schop en zei: „Nu geeft dat schepsel geen geluid meer. 't Is toch een bestaan van niets, een vogel te zijn. Gelukkig, dat geen van mijn kinderen een vogel wordt. Zoo'n dier kan niets dan tjilpen of zingen en moet 's winters verhongeren.”

„Ja, dat moogt u, als verstandig man, wel zeggen,” sprak de veldmuis. „Zoo'n vogel lijkt een heele sinjeur, maar wat heeft hij aan zijn getierelier, als de winter komt? Dan lijdt hij honger en koude. Maar dat geldt misschien ook wel als voornaam!”

Duimelijntje zei in 't geheel niets, maar toen de beide anderen den vogel den rug toekeerden, bukte zij zich, schoof de veeren op zij, die den kop bedekten en kuste hem op de gesloten oogen.

„Misschien was *hij* 't wel, die van den zomer zoo mooi voor

me zong," dacht zij; „hoeveel vreugde heeft die liëve, mooie vogel me dan verschaft!"

De mol stopte nu 't gat dicht, waar 't daglicht door scheen en begeleidde de dames naar huis.

Maar 's nachts kon Duimelijntje niet slapen; ze stond op en vlocht een groot, mooi kleed van hooi. Dat droeg zij naar de gang en breidde 't toen over de doode zwaluw uit. Ook legde ze fijne meeldraden van bloemen, die zacht en pluizig als watten waren en die ze in het kamertje der veldmuis gevonden had, aan de zijden van den vogel, opdat hij warm in den kouden grond zou liggen.

„Vaarwel, mooie vogel!" zei ze, „vaarwel — ik dank je nog wel voor je lieflijk gezang van dezen zomer, toen alle boomen groen waren en de zon ons zoo warm bescheen." Met deze woorden legde zij haar hoofdje tegen de borst van de zwaluw, maar wat schrikte zij! 't Was net, alsof er daarbinnen wat klopte! Tik, tik! Dat deed het hart van den vogel. Hij was niet dood, alleen maar bewusteloos en nu kwam hij door de warmte eenigszins bij.

In den herfst verlaten alle zwaluwen ons land om naar een warmere luchtstreek te vliegen; er is er echter wel eens één, die achterblijft, en zoo'n arm dier heeft 't dan hard te verantwoorden. De kou grijpt het zoo hevig aan, dat het als dood neervalt en onbeweeglijk liggen blijft, om later onder de kille sneeuw begraven te worden.

Duimelijntje trilde, zoo was zij geschrikt, want de vogel was groot, ja, bij haar vergeleken zelfs heel groot, maar zij greep toch moed, legde de wattige pluisjes dichter om de arme zwaluw heen, haalde een kruizemuntblad, dat zij zelf als

dekentje had en legde 't over den kop van den vogel.

Den volgenden nacht sloop zij weer naar hem toe en toen was hij geheel tot 't leven teruggekeerd, hoewel hij zich nog mat en moe voelde. Hij kon echter zijn oogen even open doen om Duimelijntje aan te zien, die met een stukje vermolmd hout in de hand, want een ander lantaarntje bezat zij niet, voor hem stond.

„Dank je, lieve kleine,” sprak de zieke zwaluw. „Ik ben zoo heerlijk warm geworden. Stellig zal ik nu spoedig mijn krachten terugkrijgen en kan dan weer buiten in den warmen zonneschijn rondvliegen!”

„O,” zei Duimelijntje, „maar 'tis nu koud buiten, het sneeuwt en vriest! Blijf dus maar in je warme bed liggen, dan zal ik wel voor je zorgen.”

Hierop bracht zij de zwaluw water in een bloemblaadje en de vogel dronk er van en vertelde haar, dat hij zijn vleugel aan een doornstruik had verwond en daarom niet zoo vlug had kunnen vliegen als de andere zwaluwen, die weg waren getrokken, heel ver weg naar 't warme land. Toen was hij op den grond gevallen, maar meer kon hij zich niet herinneren en hij wist volstrekt niet hoe hij hier was gekomen.

Den heelen winter bleef hij nu diep in de aarde in zijn veilige schuilplaats verborgen en Duimelijntje verzorgde hem en had hem zoo lief. Noch de mol noch de veldmuis werden er iets van gewaar, en dit was maar goed, want zij mochten de arme zwaluw niet lijden.

Zoo gauw 't voorjaar kwam en de zon de aarde verwarmde zei de zwaluw Duimelijntje vaarwel, die het gat openmaakte, dat de mol dicht had gesloten. De zon scheen zoo heerlijk bij

hen naar binnen en de vogel vroeg of zij wou meegaan, zij kon dan wel op zijn rug zitten, dan zouden ze ver weg vliegen, 't groene bosch in! Duimelijntje wist echter, dat de oude veldmuis er bedroefd over zou wezen als zij haar zoo verliet.

„Neen, ik kan niet,” zei Duimelijntje.

„Vaarwel dan, vaarwel, lief, goed meisje!” sprak de zwaluw en vloog naar buiten in den zonneshijn.

Duimelijntje keek den vogel na en de tranen kwamen haar

Onze buurman heeft om je hand gevraagd.

in de oogen, want zij droeg hem een goed hart toe.

„Kwiet, kwiet,” klonk het nog en toen vloog de zwaluw 't groene bosch in. — Duimelijntje was heel verdrietig. Zij kreeg geen verlof in den warmen zonneshijn te wandelen. Het koren, dat boven de woning der veldmuis was gezaaid, groeide hoog op en was als een bosch voor 't arme, kleine ding, dat nog geen duim lang was.

„Nu ben je de bruid, Duimelijntje,” zei de veldmuis. „Onze buurman heeft om je hand gevraagd. Wat een groot geluk

voor een arm kind! Nu moet je je uitzet naaien, wollen zoowel als linnengoed, want het mag je aan niets ontbreken, als je de vrouw van den mol wordt.”

Duimelijntje moest het wielkje laten snorren en de veldmuis huurde vier spinnen, die dag en nacht voor haar moesten weven. Elken avond bezocht de mol haar en sprak er dan altijd over dat de zon, als de zomer ten einde ging, lang niet meer zoo warm zou schijnen; nu brandde zij fel op de aarde en maakte den grond zoo hard als een steen. Ja, als de zomer voorbij was, wou hij bruiloft met Duimelijntje houden. Maar zij was er heel niet blij om,¹⁾ want zij kon den vervelenden mol niet uitstaan. Elken morgen als de zon opging en elken avond als zij nederdaalde, sloop zij de deur uit en als de wind dan door de korenaren speelde en ze wat op zij boog, zoodat zij den blauwen hemel kon zien, dacht zij er aan hoe licht en mooi 't hier buiten toch was, en dan verlangde zij er erg naar de lieve zwaluw weer te zien. Die kwam echter niet terug; de vogel was immers 't mooie, groene bosch in en stellig nog veel verder weg gevlogen!

Toen het herfst werd, had Duimelijntje haar heele uitzet gereed.

„Over vier weken houdt je bruiloft,” zei de veldmuis tegen haar. Maar Duimelijntje schreide en zei, dat zij den vervelenden mol niet wou hebben.

„Onzin,” sprak de veldmuis, „wees niet weerspannig, anders zal ik je met mijn witte tanden bijten. Je krijgt een flinken man en wat is hij keurig in de kleeen! De koningin bezit niet

---

¹⁾ Zie titelplaat.

eens zoo'n mooien fluweelen pels! Wees toch dankbaar! Boven-dien heeft hij keuken en kelders vol voorraad!"

Nu zou de bruiloft gevierd worden. De mol was al gekomen om Duimelijntje af te halen; ze zou diep onder den grond met hem wonen, en nooit meer in de warme zon mogen komen, want hij had een hekel aan de zon. Het arme kind was bitter bedroefd omdat ze de lieve zon nu voor goed vaarwel zou moeten zeggen, terwijl zij bij de veldmuis toch verlof had gehad uit de deur naar haar te kijken en zich in haar warme stralen te koesteren.

„Vaarwel, lieve, schitterende zon!" riep ze, en stak de armpjes naar omhoog. Zoo liep ze nog even voor de woning der veldmuis op en neer. Dat kon nu weer, het koren was afgemaaid en alleen de droge stoppels stonden er nog. „Vaarwel, vaarwel!" zei ze en sloeg haar armpjes om een kleine, roode bloem, die daar stond. „Groet de zwaluw van me, dien lieven, goeden vogel, als je hem soms mocht zien!"

„Kwiet, kwiet," klonk 't plotseling boven haar hoofdje. Ze keek omhoog, 't was de zwaluw, die juist voorbijkwam. Toen de vogel Duimelijntje zag, was hij o, zoo blij! Duimelijntje vertelde hem nu hoe vreeselijk ze 't vond met den leelijken mol te moeten trouwen vooral ook, omdat ze dan diep onder den grond zou moeten wonen, waar de zon nooit schijnt. Zij begon te schreien, toen ze er over sprak.

„Nu komt de koude winter weer aan," zei de zwaluw, „ik vlieg ver weg naar 't warme land. Wil je soms met mij mee? Je kunt dan wel op mijn rug zitten. Bind je maar met je ceintuurtje vast, dan vliegen we ver weg van den leelijken mol en zijn donkere woning, ver, ver over de bergen naar 't warme

land, waar de zon nog veel schooner schijnt dan hier, waar het altijd zomer is en prachtige bloemen zijn. Vlieg maar met mij mee, lief, klein Duimelijntje, ik zal nooit vergeten, dat je mij 't leven gered hebt, toen ik bevroren in de donkere aarde lag!"

„Ja, ik ga met je mee!" zei Duimelijntje, ging op den rug van den vogel zitten, zette haar voetjes op zijn uitgespreide vleugels en bond haar ceintuurtje aan een der sterkste veeren vast. Toen vloog de zwaluw hoog de lucht in, over bosch en meer, hoog over de groote bergen, waar altijd sneeuw ligt. Duimelijntje had 't soms wel koud in den killen luchtstroom, maar dan kroop zij maar weg onder de warme veeren van den vogel en stak er alleen haar hoofdje even uit om de prachtige natuurtafereelen diep onder zich te bewonderen.

Zoo kwamen zij in 't warme land. Daar scheen de zon veel helderder dan hier, de hemel was tweemaal zoo hoog en de schoonste blauwe en witte druiven groeiden er in overvloed. Ook waren er boomen, die vol hingen met citroenen en sinaas-appels; myrthen en kruisemunt geurden er en op de wegen liepen snoeperige kinderen met groote, bonte vlinders te spelen. Maar de zwaluw vloog nog verder en de natuur werd steeds schooner. Eindelijk hadden zij 't doel van hun tocht bereikt. Hier stond, door prachtige, groene boomen omgeven, een schitterend wit marmeren slot aan het blauwe meer. Het stamde nog uit den ouden tijd en had hooge zuilen, waaromheen zich een wingerd rankte, die volbeladen was met zware, rijpe druiventrossen. Heel boven aan 't slot zaten o, zooveel zwaluwnesten en in een van deze woonde de zwaluw, die Duimelijntje droeg.

„Hier is mijn huis," sprak de zwaluw, „maar je kunt niet bij mij je intrek nemen. Daar ben ik niet op ingericht. 't Is

veel te gewoon bij mij voor zoo'n sierlijk, klein juffertje. Zoek zelf maar een der prachtige bloemen, die daar beneden bloeien, voor woning uit. Dan zal ik je daar in zetten en je zult 't zoo goed hebben als je maar wenscht."

„Dat is heerlijk," zei Duimelijntje en zij klapte in de handen.

Op den grond, dicht bij het slot lag een groote zuil van wit marmer, die in drie stukken gesprongen was; hiertusschenin groeiden echter de schoonste, groote, witte bloemen. De zwaluw vloog nu met Duimelijntje naar beneden en zette haar op een der breede bladeren neer. Maar wat was zij verbaasd! Midden in de bloem zat een klein, sierlijk prinsje, zoo wit en doorzichtig, alsof hij van glas was. Hij droeg een beeldig gouden kroontje en had vleugeltjes aan de schoudertjes. Bepaald was hij niet grooter dan Duimelijntje zelf. 't Was de elf dezer bloem. In iedere bloem woonde namelijk zoo'n klein wezentje: 't zij elf of fee. Deze was echter de prins, aan wien alle bloemenelven en feeën onderdanig waren.

„O, wat is hij mooi!" fluisterde Duimelijntje de zwaluw toe. De kleine prins schrikte erg van de zwaluw, die, bij hem vergeleken, een reuzenvogel was. Maar toen hij Duimelijntje gewaar werd, veranderde zijn schrik in blijdschap, want zij was het schoonste meisje, dat hij ooit gezien had. Daarom nam hij zijn gouden kroontje af en zette 't haar op. Toen vroeg hij hoe zij heette en stelde haar vóór zijn vrouw te worden: dan zou zij de prinses van alle bloemenelven en feeën zijn! Nu, dit was waarlijk een andere gemaal voor Duimelijntje dan de zoon der pad en de mol met den zwartfluweelen pels. Zij gaf hem dus graag haar jawoord en nu kwam er uit iedere bloem een kleine elf of fee te voorschijn; zoo sierlijk en fijn

En nu kwam er uit iedere bloem een kleine elf of fee te voorschijn.

waren die wezentjes, dat 't een lieve lust was naar hen te zien. Zij brachten Duimelijntje allen een geschenk, waarmee zij heel blij was, maar 't meest verheugde zij zich toch over een paar schoone vleugeltjes, die van een groote, witte vlieg waren geweest; zij werden aan Duimelijntjes schoudertjes bevestigd en nu kon zij ook van bloem tot bloem vliegen. Wat een genot was dat!

De zwaluw zat boven in 't nest en zou 't bruiloftslied zingen. Dit deed de goede vogel dan ook zoo goed hij 't kon, maar in zijn hart was hij toch bedroefd, want hij hield veel van Duimelijntje, o, zooveel en zou 't liefst nooit van haar zijn gescheiden.

„Je zult voortaan niet meer Duimelijntje heeten”, zei het prinsje tegen haar, „je bent veel te mooi voor zoo'n leelijke naam. We zullen je Maja noemen.”

„Vaarwel, vaarwel!” riep de zwaluw met een bezwaard hart en verliet 't warme land weer om ver weg naar 't noorden en wel terug naar Denemarken te vliegen. Daar had de goede vogel een nest boven 't venster, waar de man woont, die sprookjes kan vertellen. Voor hem zong hij zijn „kwiet kwiet” en zoo komt het, dat wij deze heele geschiedenis te weten zijn gekomen! —

DE BYENKONINGIN

Er waren eens — zoo beginnen immers alle ouderwetsche sprookjes, waarnaar jullie zoo graag luistert — nu dan, er waren eens drie koningszoons. De beide oudsten waren levendig en vlug, maar de jongste was wat droomerig van aard en werd daarom gewoonlijk Domoor genoemd, hoewel hij toch volstrekt niet *dom* was. Hij kon echter, volgens ieders oordeel, niet bij zijn broers in de schaduw staan. Dezen twee werd het thuis op zekeren dag te eng. Zij lieten dus hun paarden zadelen en reden de wijde wereld in. Hier genoten zij alles wat er maar te genieten valt en vergaten daardoor heelemaal weer eens naar huis terug te keeren. Hoeveel jaren zij wegbleven, kan ik je niet vertellen, maar 't is zeker, dat het heel, heel lang was. De menschen vergaten zelfs, dat zij ooit in hun midden hadden geleefd.

Domoor evenwel vergat hen niet, neen, hij verlangde dikwijls naar zijn broers, hoewel zij nooit heel aardig voor hem waren geweest en hem vaak om zijn vermeende domheid — ik zou het liever eenvoudigheid willen noemen — hadden uitgelachen. Hieraan zie je, dat Domoor een goed hart bezat.

Op een goeden dag besloot hij dan ook er, evenals zij, op uit te trekken om hen te gaan zoeken. Hij was zoo gelukkig hen

na verloop van eenigen tijd ook te vinden. Maar zij betoonden zich heelemaal niet blij hun jongsten broer te zien en bespotten hem omdat hij zich een weg door de wereld wilde banen. Zoo'n domoor zou dit immers toch niet gelukken, zeiden ze — hadden zijzelf al niet moeite zich door 't leven te slaan, terwijl zij toch veel en veel verstandiger en flinker waren?

Ja, de beide levenslustige koningszoons verkeerden niet in zoo'n prettigen toestand; zij hadden al hun geld in vroolijkheid verteerd en wisten nu eigenlijk niet hoe 't verder moest. Het bezoek van Domoor kwam hun dus slecht van pas; ze waren veel te bang, dat zij nu ook voor hem zouden moeten zorgen. Daarom deden ze zoo onvriendelijk tegen hem.

Domoor bleef evenwel goedsmoeds. „Je zult geen last van mij hebben,” zei hij, „komt, laten we met ons drieën verder trekken om ons geluk te beproeven.” —

Zoo gezegd, zoo gedaan. — Zij gingen voort — te voet, wel te verstaan — de koningszoons hadden hun paarden al lang geleden moeten verkoopen — en kwamen bij een grooten mierenhoop.

De beide oudsten wilden er met een stok in steken en den hoop omwoelen; dan zouden de mieren angstig heen en weer rennen om hun eieren in veiligheid te brengen. Dit was zoo'n „grappig” gezicht, vonden ze.

Maar Domoor sprak: „Laat die diertjes met rust; ik wil niet hebben, dat je ze stoort.”

Toen gingen zij verder en kwamen bij een meer, waar vele, vele eenden zwommen.

De beide oudsten wilden er een paar vangen en deze dan braden, maar Domoor liet 't niet toe en zei: „Laat die dieren

met rust; ik wil niet hebben, dat je ze doodt.” —

Vervolgens kwamen zij bij een boom, waar hoog in de takken een zwerm bijen was neergestreken. Zij hadden daar zooveel honing verzameld, dat deze bij den stam neerliep.

Domoors broers wilden nu een vuurtje onder den boom aanleggen om de bijen te doen stikken en dan zoo den honing te kunnen wegnemen.

Maar Domoor hield er hen weer van terug en sprak: „Laat

dan zouden de mieren angstig heen en weer rennen.

die diertjes met rust; ik wil niet dat je ze verbrandt.”

Eindelijk en ten laatste kwamen de drie koningszoons bij een slot, dat wel onbewoond scheen te zijn. Ze gingen 't park door en keken eens in de stallen. Daar stonden louter steenen paarden; er was geen levend wezen te bespeuren. — Nieuwsgierig betraden ze nu ook 't slot zelf en liepen er alle zalen door, totdat zij eindelijk aan een deur kwamen, waarvoor drie sloten hingen. In 't middenpaneel der deur was echter een luikje aangebracht; wie hierdoor keek, kon in een kamer zien.

wie hierdoor keek, kon in een kamer zien.

Ze deden 't alle drie en werden een grijs mannetje gewaar, dat aan een tafel zat. De koningszoon riep het, maar 't mannetje scheen hen niet te hooren. Toen riep en ze nog eens, maar weer hoorde 't hen niet. Eindelijk riep zij het voor de derde maal. Toen stond het op, deed de sloten van de deur en kwam bij hen, alles evenwel zonder een woord te spreken. Vervolgens bracht het grijze mannetje hen zwijgend naar een rijk beladen tafel en nadat zij hier gegeten en gedronken hadden, geleidde het ieder van hen naar zijn eigen slaapvertrek.

Den volgenden morgen kwam 't mannetje bij den oudsten koningszoon, wenkte hem en bracht hem toen bij een steenen tafel. Hierop stonden drie opdrachten geschreven. Werden deze naar behooren uitgevoerd, dan zou de toovermacht, waaronder 't slot, met alles wat er in was, gevangen lag, aanstonds verbroken worden.

De eerste opdracht luidde aldus: In het bosch lagen de parels der koningsdochter, die hier thuis behoorde, onder 't mos verborgen, duizend waren 't er. Deze moesten opgezocht worden. Ontbrak er echter voor zonsondergang nog maar één aan, dan zou de ongelukkige zoeker zelf ook versteend worden, evenals 't heele slot met alles wat er toe behoorde, nu was.

De oudste ging heen en zocht den ganschen dag, doch toen het avond werd, had hij er pas honderd gevonden en werd dus versteend, zooals op de tafel geschreven stond.

Den volgenden dag ondernam de tweede het avontuur; hem ging 't echter al niet veel beter dan zijn broers; 't mocht hem niet gelukken meer dan tweehonderd parels te vinden en dus werd ook hij versteend.

Ten slotte kwam ook Domoor aan de beurt. Hij zocht in

't mos, maar 't was een verbazend moeilijk werkje, dat kan ik je verzekeren en langzaam dat hij er mee opschoot! — „Ik kom er nooit mee klaar,” sprak de arme Domoor moedeloos toen hij geruimen tijd bezig was geweest en liet zich schreiend op een steen vallen. Terwijl hij daar nu zoo zat, verscheen plotseling de mierenkoning, dien hij eens 't leven gered had, met vijfduizend mieren. Nu duurde 't niet lang of deze vlugge,

liet zich schreiend op een steen vallen.

nijvere diertjes hadden met elkaar al de parels gevonden en op een hoop verzameld.

De tweede opdracht was: Den sleutel, die op de kamerdeur der koningsdochter paste, uit het meer halen. Toen Domoor bij 't meer kwam, zwommen daar juist de eenden, die hij eens van een wissen dood had gered; zij doken kopje onder en brachten den sleutel, die op den bodem lag, spoedig te voorschijn.

De derde opdracht was echter het moeilijkst uit te voeren. Uit de drie slapende dochters van den koning moest de jongste

en liefste worden aangewezen. Zij geleken echter precies op elkaar en verschilden in niets van elkaar dan alleen door 't onbeteekenende feit, dat zij, alvorens te zijn gaan slapen, verschillende zoetigheden hadden genuttigd, en wel: de oudste een klontje suiker, de tweede een hapje stroop en de jongste een lepeltje honing.

Daar kwam de koningin van den bijenzwerm, dien Domoor tegen 't vuur beschermd had, aan en begaf zich beurtelings naar den mond van elke dezer koningsdochters. Op den mond van haar, die honing gebruikt had, bleef de bijenkoningin evenwel zitten. Zoo wist Domoor direct welke prinses hij moest aanwijzen. —

Nu was de toovermacht dus verbroken. Allen en alles in het slot werden weer zooals zij vroeger waren geweest. Wie versteend was, kreeg zijn voormalige gestalte terug. Domoor vroeg nu de jongste en liefste koningsdochter ten huwelijk en werd koning in haars vaders plaats. Zijn broers echter trouwden met de beide andere zusters.

In een hoek van 't ambtsvertrek des burgemeesters stond een laarzenknecht, een hoogst ontevreden klant. Verbeeld je, hij deed niets dan brommen, den heelen dag hoor! „'t Is wat moois,” pruttelde hij, „'t is me 't leventje wel: altijd in den hoek te moeten staan om op de heeren laarzen¹⁾ te wachten — — heeren laarzen, ja zeker, denk er niet gering over, ze hebben een verbeelding van belang, al zien ze er vaak zóó bemodderd uit, dat je ze met geen tang zoudt willen aanpakken. En wat de manieren van die heeren aangaat, nu, *ik* zeg, dat die heel wat te wenschen overlaten. Ze behandelen mij *grof*; ja, dat is 't rechte woord. Als ik den eenen uittrek, *trapt* de ander me en dat zonder eenig excuus, 't is maar net alsof 't zoo behoort, dat ik, arme laarzenknecht, mij laat trappen. Mijn heeren, de laarzen, ja, *die* hebben 't goed, zij gaan alle dagen uit wandelen en krijgen wat van de wereld te zien, terwijl ik hier in een donkeren hoek moet blijven staan en hun, als zij moe thuiskomen, mijn diensten moet bewijzen.”

De laarzen, waarover onze ontevreden laarzenknecht het zoo druk had, behoorden aan den klerk van den burgemeester.

---

¹⁾ 't Woord *laars* is terwille van 't verhaal mannelijk genomen.

Hij had ze uitgetrokken om 't zich gemakkelijk te maken. 't Gepruttel was door hen verstaan. Nu begonnen ook zij te mopperen.

„Hoor je dat?” vroeg de rechterlaars aan dien van den linkervoet, „hij noemt ons „heeren” en vindt dat wij 't goed hebben. *Ik* zeg: die domme laarzenknecht weet niet hoe goed hij 't *zelf* heeft; hij heeft den lichtsten dienst; maar *wij*....”

„O, broeder, zwijg maar,” riep de linkerlaars uit, „ik weet er immers alles van! Zouden wij heeren zijn? 't Mocht wat! Neen, wij hebben integendeel een veel zwaarderen dienst dan de laarzenknecht; wij worden den heelen langen dag door voortgejaagd, vaak genoeg door dik en dun. 's Zomers stikken wij haast in 't stof, 's winters bibberen wij in de sneeuw en als 't regent worden we doornat.”

„Ja, ja, en vergeet ook 't plaveisel niet! O, die scherpe steenen, die van geen erbarming weten! Ik zou wel eens willen zien, hoeveel zij mij gisteren van mijn huid hebben afgeschaafd; ik liep vandaag erg pijnlijk en zal wel gauw naar den schoenmaker moeten. 't Is een moeilijk leven, *dienstbaar* te zijn.”

De laarzenknecht luisterde uit alle macht naar het gesprek der beide laarzen.

„Broeder,” sprak nu de eene weer, „weet je wat mij nog 't meest van alles verdrotten heeft, mijn heele leven lang? 't Stappen is nog volstrekt niet het ergste, maar dat borstelen en schuieren 's avonds laat of 's morgens vroeg, dat is niet om uit te houden! Ik zou wel eens willen weten waarom wij ook nog blinken moeten in onze ellende.”

„Groot gelijk heb je, broeder, groot gelijk! Wij zijn beklagenswaardige slaven, maar onze meester heeft 't goed —

kijk, daar zit hij op zijn gemak te schrijven. Kan je je lui-
 leven voorstellen? *Ik* zou wel met hem willen ruilen!"

„Ik ook — wàt graag zou ik klerk willen zijn."

„En ik," fluisterde de laarzenknecht stilletjes voor zich heen.
 De klerk evenwel lei zijn pen neer, leunde achterover en zuchtte:
 „Gelukkig, dat er weer een dag voorbij is! — Een klerk heeft
 toch een jammerlijk bestaan! Wat is hij anders dan een arm-
 zalige pennelikker, een knecht van den inktpot? — Ik wou,
 dat ik mijn eigen baas was, zooals de burgemeester; hij werkt
 alleen maar als hij er zin in heeft, en gaat er elken dag meer
 welgedaan uitzien. Ik heb schoon mijn bekomst van dit slaven-
 leven. Kon ik maar burgemeester zijn!"

Morrend trok hij zijn laarzen aan en stak zijn pantoffels
 in den zak van zijn versleten jas.

Daar trad de burgemeester binnen en zei op brommigen
 toon: „Jij kunt naar huis gaan, voor jou is met 't slaan van de
 klok de werkdag om en verder heb je je over niets meer te
 bekommeren. Je weet heel niet hoe goed je 't hebt."

„Die bespot me ook nog!" dacht de klerk, maakte een on-
 handige buiging en vertrok. Zijn laarzen kraakten.

De burgemeester ging naar zijn eigen kamer terug. Hij liet
 echter de deur open staan en zodoende kon de laarzenknecht
 alles hooren wat er verder voorviel.

De zwaarlijvige burgemeester bromde met zijn diepe bas:
 „Daar gaat hij! Zoo'n kerel heeft 't maar wat best. Straks
 zit hij thuis op zijn gemak een pijpje te rooken en denkt nergens
 meer aan. Maar ik? — Morgen moeten de stukken klaar zijn,
 uiterlijk morgen. Daar staat het, zwart op wit! Hoe de minister
 't verzint! Steeds meer werk en geen stuiver meer salaris. Och,

Jij kunt naar huis gaan.

was ik toch mijn eigen baas! De minister heeft goed bevelen!"

„Eigenaardig," dacht de laarzenknecht, „hij klaagt ook al!"

Er werd geklopt. „Binnen!" riep de burgemeester.

't Was de dokter.

„Goed, dat u komt," zoo luidde de begroeting, „ik voel mij niet wel en moet nu zelfs ook den heelen nacht doorwerken. O, die dienst!"

De dokter voelde hem den pols, keek naar zijn tong en zei toen: „Slapen moet ge, beste vriend! Ge hebt aan niets zoozeer behoefte als aan rust."

„Ja, u hebt mooi praten — slapen? 't Mocht wat! Ik kan niet aan slapen denken. U hebt 't goed, dokter, u is uw eigen heer en meester."

Wat lachte de dokter! „Ik? Kom, burgemeester, hoe heb ik 't nu met u? Ik ben ieders dienaar, dat is heel wat anders. Dag noch nacht laat men mij met rust. Geloof mij, een dokter kan geen enkel oogenblik 't zijne noemen!"

De dokter ging heen en de laarzenknecht dacht: „Weer een knecht meer! Ik krijg wèl gezelschap!"

Na een poosje werd er andermaal getikt. Nu trad de minister binnen en verontschuldigde zich beleefd over zijn komst op dit late uur.

„Komaan, daar is nu toch eindelijk eens iemand, die geen dienaar is," zoo sprak de laarzenknecht zachtjes bij zichzelf. „De minister is toch wel echt een heer en meester!"

„Waarde burgemeester," zei de minister nu, „verschafft u mij morgenvroeg de stukken, die hier op dit blad genoteerd staan; ik heb ze dringend nodig. Ik kom zoo juist van den koning, hij is in een hoogst prikkelbare stemming en ik heb

't heden zeer moeilijk met hem gehad. 't Liefst had ik mijn verzoek om ontslag ingediend, dan zou ik vrij zijn. Maar het gaat niet, ik mag als trouw dienaar den koning niet in den steek laten in deze benarde omstandigheden."

„Wat is er dan gebeurd?" vroeg de burgemeester verschrikt.

„Och," zuchtte de minister, „wij moeten geld zien te verschaffen, veel geld, en de kas is hopeloos leeg. Geloof me, niemand heeft het zoo zwaar te verantwoorden als een minister."

„Waar is dat geld voor noodig?" vroeg de burgemeester; „krijgen wij misschien een extra toelage?"

„Een toelage? Neen, stellig niet, eerder zou er van vermindering van salaris sprake kunnen wezen. De oogst is mislukt. Hongersnood staat voor de deur. Het is een kwade tijd. De eene ministerraad na den anderen wordt bijeengeroepen. Er moeten groote voorraden buitenlandsch graan worden opgekocht tegen ongelooflijk hooge prijzen. Hoe spelen wij 't nog klaar!"

De minister zuchtte, ook de burgemeester zuchtte. De laarzenknecht evenwel ditmaal niet. Hij had alles aangehoord en lachte nu in zichzelf. „Dienaren, louter dienaren, niemand is zijn eigen baas!"

Van dit oogenblik af aan was de laarzenknecht tevreden met zijn bescheiden lot en diende de laarzen als een geduldige knecht.

Er was eens een kleermakersknecht, die zich bij tijden verbeeldde, dat hij toch eigenlijk wel van hooge afkomst was. Had hij zoo'n bui, dan zat hij voor zich uit te staren en zette daarbij een heel voornaam gezicht op zijn manier. Zijn baas en de andere knechts wisten dan wel hoe laat 't weer sloeg; ze staken graag zoo'n beetje den spot met onzen braven vriend. Maar nu weet jullie nog niet hoe deze heette en evenmin waar hij woonde! Dit dus maar eerst even verteld! Zijn naam was Labakan. Wat klinkt jullie dit vreemd in de ooren, nietwaar? Ja, maar je moet bedenken, dat Labakan ook niet in Nederland woonde. Als je dit vertelseltje leest, moet je je in gedachten naar Alexandrië verplaatsen. De grooten onder jullie weten zeker wel waar deze plaats ligt en voor de kleintjes is 't voldoende als ik hun zeg, dat ze, om in Alexandrië te komen, een heel, heel verre reis zouden moeten doen. —

Labakan was, niettegenstaande al zijn malle kuren, toch heel knap en vlug met de naald. Als hij goeden zin had, naaide hij

zoo hard, dat zijn naald er van begon te gloeien en de draad haast in brand vloog; verbeeld je: de rook sloeg er dan al af. Geen der andere knechts kon 't hem nadoen. En je mocht zijn werk bekijken ook! Zijn baas bewaarde dan ook de fijnste karweitjes voor hem.

Op zekeren dag kreeg Alexandrië vorstelijk bezoek en wel van den broeder des Sultans. Hij hield zich op zijn reis eenige dagen in Alexandrië op en toen wilde 't geval, dat een zijner feestgewaden — zoo'n hoog personage reist altijd met een massa goed, dringend de hulp van een kleermaker noodig had. Labakans baas had een goeden naam en zoo werd hem deze herstelling opgedragen.

„Dat is net wat voor Labakan,” zei de kleermaker, „zoo'n fijn prutswerk! Dat moet hij maar eens opknappen!” Labakan was in een vlijtige bui. Dat trof mooi! Hij ging met een vaart aan 't naaien en had zijn werk voor zonsondergang af. 't Pronkgewaad werd netjes weggehangen, want 't zou den volgenden dag door een van 's Sultans slaven worden gehaald.

Labakan kon er echter nog niet van scheiden. Toen de kleermaker en zijn knechts de werkplaats verlaten hadden, sloop hij stilletjes weer naar binnen en bleef daarop zoo stijf als een stok naar 't feestkleed met zijn glansrijk borduursel en schitterend gekleurd fluweel met zijden randen staan staren. Hij was weer in een van zijn voorname buien!

„Waarom zou ik 't niet eens aanpassen? Ik ben toch eigenlijk ook voor prins in de wieg gelegd. Ieder ziet mij aan, dat ik heel wat meer ben dan een gewone kleermaker!” sprak onze vriend en voegde de daad bij 't woord.

Het gewaad zat hem keurig, 't was alsof het voor hem ge-

maakt was. Trotsch als een pauw stapte hij rond en werd er hoe langer hoe meer van overtuigd, dat hij een onbekende vorstenzoon was. Op 't laatst kreeg deze gedachte zelfs zóózeer de overhand bij hem, dat hij zijn kleine beetje geld ging halen — altijd nog met 't mooie pak aan — en daarop de stad doorliep en de poort uitstapte. Gelukkig voor Labakan dat 't onderwijl donker was geworden! Vindt je ook niet? Als zijn stadgenooten hem hadden zien voortkuieren, zou hij zeker een heel oploopje achter zich aan hebben gekregen! —

De nieuwbakken prins wekte overal op zijn verderen tocht verwondering op. In dien nacht namelijk was hij een heel eind van huis gekomen en toen nu 't daglicht aanbrak, bevond hij zich in een onbekende streek. Ieder keek hier naar hem of wees hem met den vinger na. Zoo'n voornaam heer in zoo'n prachtgewaad, ging die *te voet*? — Dit is in 't Oosten iets ongehoords! Ieder, die maar een beetje deftig is, rijdt of laat zich in een draagstoel verplaatsen. Labakan bemerkte, dat hij opzien baarde en de menschen er zelfs aan begonnen te twifelen of hij wel waarlijk een persoon van vorstelijken bloede was. Daarom kocht hij voor zijn laatste duitjes een oud paard, dat juist voor hem geschikt was. Labakan was heelemaal geen ruiter. En verbeeld je nu, dat hij een vurig ros bereden had, wat zou hij een mal figuur hebben geslagen! Neen, zoo'n oud mak beestje was voor hem maar 't beste! — Hij noemde het Murva. —

Nu trok Labakan de wijde wereld in. —

Op zekeren dag maakte hij kennis met een anderen ruiter. Deze vroeg of hij zich bij hem mocht aansluiten, dan konden ze nog wat gezelligheid aan elkaar hebben. Labakan vond

kocht hij voor zijn laatste duitjes een oud paard.

't goed, voornamelijk, omdat de jonge man van deftige familie bleek te zijn. Deze vertelde hem al gauw 't een en ander van zichzelf en zoo kwam Labakan te weten dat zijn nieuwe kennis Omar heette en rondtrok om een opdracht uit te voeren, die zijn oom, Elfi Bey, de machthebber van Kairo, hem op zijn sterfbed op 't hart gebonden had. Labakan was meer terughoudend en liet enkel doorschemeren, dat hij van hooge afkomst was en voor zijn plezier een reis ondernam. De beide jonge mannen konden 't goed samen vinden en hadden vaak onderhoudende gesprekken, die den tijd kortten. Vooral Labakan deed stof te over op om zijn gedachten bezig te houden. Tot zijn niet geringe verbazing vernam hij, dat Omar waarlijk was, wat hij altijd zoo graag had willen zijn, een vermomde prins.

Elfi Bey, de machthebber van Kairo, had Omar, die zijn ouders nooit gekend had, sedert zijn prille jeugd opgevoed. Toen nu Elfi Bey, door zijn vijanden overvallen, na drie ongelukkige veldslagen doodelijk gewond moest vluchten, vertelde hij zijn pleegzoon, dat hij niet zijn neef, maar de zoon van een machtig vorst was; deze had, uit vrees voor de voorspellingen zijner sterrewichelaars, den jongen prins van zijn hof verwijderd en daarbij den eed uitgesproken, dat hij hem pas op zijn twee en twintigsten verjaardag terug wilde zien. Elfi Bey had hem den naam van zijn vader niet genoemd, maar hem alleen nadrukkelijk geboden zich op den vijfden dag van de aanstaande maand Ramadan, — den dag, waarop hij twee en twintig jaar oud zou worden — bij de beroemde zuil El-Serujah, vier dagreizen oostelijk van Alexandrië, te bevinden. Hier moest hij een der mannen, die bij deze zuil zouden staan een dolk, dien de stervende Elfi Bey hem gaf, overreiken met de

woorden: „Hier is de persoon, dien gij zoekt; ik ben het.” Spraken de mannen hierop: „Geloofd zij de Profeet, die u spaarde,” dan moest hij hen volgen en zij zouden hem bij zijn vader brengen. —

Labakan genoot van dit fantastische verhaal. Zoo iets was juist een kolfje naar zijn hand. Langzamerhand begon hij Omar echter met jaloerschen blik aan te zien. Deze toch *was* al een persoon van gewicht, als neef van den machthebber van Kaïro. Moest hij nu ook nog een vorstenzoon blijken te zijn? Dat was dubbel op, vond onze kleermaker; als hij het te zeggen had gehad, zou hij 't zeker heel anders beschikt hebben. Hij zou Omar kalmpjes hebben laten blijven wat hij was en den armen kleermaker Labakan zoon van een groot vorst hebben gemaakt. Jammer toch, dat Labakan dit niet eens netjes naar zijn eigen zin had mogen inrichten! —

Maar wacht eens even, waarom zou hij „'t blinde noodlot”, zooals hij 't noemde, niet eens een poets bakken? Zijn voorkomen was even vorstelijk als dat van Omar. Waarom zou hij niet in Omars plaats kunnen optreden? Hoe meer Labakan hierover dacht, des te meer lokte hem dit avontuurlijke plan aan! Dat hij een bedrieger zou wezen als hij het ten uitvoer bracht, kwam niet in zijn bol op. —

„Als ik dien dolk nu maar had, was ik klaar”, sprak Labakan bij zichzelf en waarlijk, op zekeren nacht wist hij den slapenden Omar den dolk te ontfutselen. Vlug nam hij ook diens paard weg en — daar ging Labakan zijn geluk, zooals hij meende, tegemoet.

't Was de eerste dag der maand Ramadan. Hij had dus nog vier dagen om de zuil El-Serujah, die hem wel bekend was, te

Wist hij den slapenden Omar den dolk te ontfutselen.

bereiken. Hoewel de streek, waarin deze zuil zich bevond, hoogstens nog twee dagreizen van hier kon zijn, haastte hij zich toch daarheen te komen, omdat hij aldoor vreesde door den echten prins te worden ingehaald. —

Op 't eind van den tweeden dag zag Labakan de zuil El-Serujah al. Zij stond op een heuvel in een uitgebreide vlakte en kon op twee of drie uur afstands worden gezien.

Labakans hart klopte luider! Nu had hij zijn doel bijna bereikt. Hij maakte er zich volstrekt niet ongerust over of hij de rol, die hij straks zou moeten spelen, wel naar behooren zou kunnen vervullen; was hij niet als 't ware tot prins geboren?

De streek, waar de El-Serujahzuil stond, was kaal en onbevoond. 't Was dus maar goed, dat de nieuwbakken prins zich flink van proviand had voorzien. Hij legerde zich naast zijn paard onder eenige palmen en wachtte nu de verdere ontknooping van zijn lot af. Tegen 't midden van den volgenden dag ontdekte hij een karavaan, die zich in de richting van de zuil voortbewoog. 't Was een heele stoet met paarden en kameelen. Aan den voet van den heuvel, waarop de zuil stond, bleef alles staan. Nu werden er tenten opgeslagen, die er keurig uitzagen. Je behoefde niet te vragen of dit alles aan een gewonen koopman of aan een voornaam personage behoorde. Labakan begreep, dat bij deze karavaan de mannen behoorden, die waren uitgezonden om den jongen prins te ontmoeten en voorts naar zijn vader te geleiden. Wat zou hij zich graag nu al bekend hebben gemaakt! Dit ging natuurlijk niet. Hij moest den juisten tijd afwachten.

Of Labakan dan heelemaal niet gekweld werd door de ge-

De streek, waar de El-Serujahzuil stond, was kaal en onbewoond.

dachte dat hij den echten prins niet alleen van zijn dolk en zijn paard beroofd had, maar hem nu ten overvloede nog zijn geboorterecht ging ontnemen, hem in zijn grootste verwachting ging teleurstellen? Wie zal 't zeggen! Ik voor mij geloof, dat zijn geweten wel een woordje meesprak, maar dat Labakan zòd door hoogheidswaan bevangen was, dat hij toch doof bleef voor die waarschuwende stem.

Zoo vroeg mogelijk zadelde hij den volgenden ochtend zijn paard en begaf zich, door de zon beschenen, vol verwachting op weg. 't Zou goed staan als hij niet stapvoets kwam aanrijden. Daarom raapte Labakan al zijn ruitersmoed te zamen en liet zijn ros galoppeeren. Zoo had hij na een kwartiertje de plaats van samenkomst bereikt.

Aan den voet van de zuil stonden zes mannen om een grijsaard geschaard, die een waarlijk vorstelijk voorkomen had. — Zijn gestalte was hoog en gebiedend en zijn kleeding was geheel en al in overeenstemming met zijn uiterlijk: een gewaad van een met goud doorweven stof was sierlijk om hem heen gedrapeerd en werd door een witten zijden gordel om zijn middel vastgehouden. Een witte, met schitterende edelgesteenten versierde tulband deed hem als man van rijkdom en aanzien kennen.

Op hem ging Labakan toe, maakte een diepe buiging en sprak, terwijl hij hem den dolk overreikte: „Hier is degene, dien gij zoekt; ik ben het.”

„Geloofd zij de Profeet, die u gespaard heeft,” antwoordde de grijsaard onder vreugdetranen. „Omarm uw ouden vader, mijn geliefde zoon Omar!”

Onze kleermaker was zeer getroffen door deze plechtige

woorden en zonk den ouden vorst met een mengeling van blijdschap en schaamte in de armen.

Maar slechts één oogenblik mocht hij ongestoord van zijn nieuwe positie genieten. Toen hij zich uit de armen van den vorstelijken grijsaard oprichtte, zag hij een ruiter over de vlakke rijden, zoo gauw zijn zichtbaar vermoeid paard maar voort wou. Hij stuurde het dier recht op den heuvel aan. Telkens struikelde het en dan weer wou 't blijven stilstaan,

Hij sprong van 't paard.

maar de ruiter dreef het met handen en voeten voort. Helaas, helaas, maar al te spoedig herkende Labakan zijn paard Murva en den echten Prins Omar. Hij maakte zich echter wijs, dat hij nu al te ver was gegaan om zich nog terug te trekken. Neen, hij moest 't nu volhouden, 't mocht kosten wat 't wilde.

Reeds uit de verte had men den ruiter zien wenken. Nu was hij aan den voet van den heuvel. Hij sprong van 't paard en rende naar de zuil.

„Houd op, houd op!” riep hij uit. „Wie gij ook zijn moogt,

houd op! Laat u toch niets wijs maken door dien bedrieger; *ik* heet Omar! Wee dengene, die het waagt mijn naam te misbruiken!"

Groote verbazing bij allen, die tot de karavaan behoorden. Vooral scheen de grijsaard ten hoogste verwonderd te zijn over deze onverwachte wending der dingen. Hij keek vragend van den een naar den ander.

Labakan hield zich zoo rustig als 't hem maar mogelijk was. Dit toch zou zijn eenige kans op redding kunnen zijn. — „Genadige gebieder en vader," sprak hij, „laat u niet door dien man misleiden. Hij is, voor zoover ik weet, een kleermakersknecht uit Alexandrië, die niet wel bij het hoofd is en dus meer ons medelijden dan onzen toorn verdient."

Deze woorden brachten den echten prins schier tot razernij. Vol woede wou hij op Labakan toespringen. Dit werd hem evenwel door de omstanders belet. Zij grepen hem en hielden hem stevig vast.

„Waarlijk, lieve zoon," sprak de vorst nu, „die arme man is uitzinnig; „bindt hem," zoo vervolgde hij tot zijn mannen, „en zet hem op een onzer dromedarissen. Misschien, dat wij den ongelukkige hulp kunnen verschaffen!"

De drift van den prins was nu tot bedaren gekomen. Schreiend riep hij den vorst toe: „Mijn hart zegt mij, dat gij mijn vader zijt; bij 't aandenken mijner moeder bezweer ik u, hoor mij aan!"

Maar de vorst wilde volstrekt niet naar hem luisteren. Hij greep Labakan bij den arm en liet zich door hem den heuvel af geleiden. Hier stonden twee prachtig opgetuigde paarden klaar voor den ouden vorst en zijn zoon. Zij stegen op en reden

aan 't hoofd van den stoet de vlakte in. De ongelukkige prins werd met geboeide handen op een dromedaris vastgebonden; twee ruiters bleven hem onophoudelijk ter zijde en hielden een waakzaam oog op de minste zijner bewegingen.

De vorstelijke grijsaard was Saaud, Sultan der Wechobieten. Hij was al oud toen hem, tot zijn groote blijdschap, zijn eerste kind geboren werd, een zoon. De sterrenwichelaars voorspel- den echter, dat deze tot in zijn twee en twintigste jaar gevaar

„Bindt hem,” zoo vervolgde hij.

zou loopen door een vijand verdrongen te worden. Daarom had de Sultan het jonge prinsje dadelijk na zijn geboorte weggezonden en hem zijn ouden beproefden vriend, Elfi Bey, ter opvoeding toevertrouwd.

Twee en twintig smartelijk lange jaren had hij gewacht en nu was dan eindelijk het gelukkige oogenblik aangebroken, waarop hij zijn zoon van aangezicht tot aangezicht mocht aanschouwen.

Dit had de Sultan onderweg aan zijn vermeenden zoon verteld, wiens welgebouwde gestalte en waardige houding hij met welgevallen aanschouwde.

Toen zij in 't land van den Sultan kwamen, werden zij overal met gejuich ontvangen. Als een loopend vuurtje had zich 't nieuws van 's prinsen aankomst door alle steden en dorpen verspreid. De straten en huizen waren versierd en een groote menigte was op de been, alles ter eere van.... onzen kleermaker! Den armen verdwaasden man was 't hoofd nu heelemaal op hol gebracht. Hij voelde zich meer dan ooit „Prins”, zat fier rechtop en groette met een minzaam handgebaar zijn jubelend volk.

Hoe 't den echten Prins Omar onderwijl te moede was, kan ieder zich zeker wel voorstellen. Er klonk op dien heelen tocht maar één juichkreet door de lucht: „Omar! Omar! Heil onzen Prins Omar!” — En hier zat Prins Omar geboeid op een dromedaris gebonden, met ruiters aan weerszijden om hem te bewaken. Vroeg deze of gene nieuwsgierige: „Wie is dat toch?” dan klonk 't minachtend: „O, dat is slechts een kleermaker, die niet wel bij 't hoofd is; hij wou onzen Prins Omar te lijf gaan; daarom houden we hem in verzekerde bewaring!”

Je kunt begrijpen hoe vreeselijk deze heele tocht dus voor Prins Omar was.

Eindelijk kwam de karavaan in de hoofdstad aan, waar de ontvangst alle tot hiertoe gebrachte huldeblijken nog verre overtrof. De Sultane, een bejaarde, eerwaardige vrouw, wachtte den vorstelijken stoet met haar geheele hofhouding in de schoonste zaal van het paleis, de troonzaal, af. Hier lag een prachtig tapijt op den grond uitgespreid en de wanden waren

er met lichtblauwe kleeden behangen, die door gouden koorden, welke aan groote zilveren haken bevestigd waren, werden opgehouden.

Het was al donker, daarom brandden er wel honderden gekleurde lampen, 't geen 't geheel een tooverachtig aanzien gaf. Op den achtergrond bevond zich de troon, waar de Sultane gezeten was. Deze was van zuiver goud en schitterde van de daarop aangebrachte edelgesteenten. Vier hooggeplaatste hovelingen hielden een baldakijn van roode zijde boven het hoofd der Sultane en de Sjeik van Medina bewoog voortdurend een waaier van witte pauweveeren om haar koelte toe te wuiven.

Zoo wachtte de Sultane haar gemaal en haar zoon af. Sedert zijn geboorte had zij hem niet meer gezien; toch wist zij dat zij hem dadelijk onder duizenden zou herkennen. In den droom toch was hij haar zoo duidelijk getoond, dat er geen vergissing mogelijk zou wezen.

Men hoorde reeds 't gedruisch van den naderenden stoet; tromgeroffel en fanfares op de trompet weerklonken, maar konden 't gejubel der menigte niet overstemmen. Daverend klonken de hoefslagen der paarden over het plaveisel, steeds nader en nader klonk 't gedreun der voetstappen van 't volk.

De vleugeldeuren werden nu opengeworpen; de in de troonzaal aanwezige slaven lieten zich voorover op den grond vallen. De Sultan trad binnen met zijn zoon aan de hand. Zoo leidde hij hem naar den troon der Sultane.

„Hier breng ik u dengene, naar wien ge reeds zoo lang verlangt!” sprak hij.

De Sultane viel hem echter aanstonds in de rede. „Dat is

mijn zoon niet,” riep zij uit, „neen, dat zijn niet de gelaats-trekken, die mij in den droom zijn getoond!”

Juist toen de Sultan haar haar bijgeloof wilde verwijten, sprongen de vleugeldeuren open en rende Prins Omar, door zijn bewakers achtervolgd, naar binnen. Met inspanning van al zijn krachten had hij zich losgerukt; nu wierp hij zich ademloos voor den troon neer: „Hier wil ik sterven, laat mij dooden, wreede vader, want dezen smaad duld ik niet langer!”

Alles kwam in rep en roer door deze ongehoorde stoornis. Vol verontwaardiging wilde men den ongelukkige grijpen. Maar daar verhief zich de grijze Sultane van haar zetel. „Houdt op,” riep zij, trillend van ontroering, „deze en geen ander is de echte, deze is 't, die, hoewel mijn oogen hem nooit gezien hebben, toch door mijn hart is herkend.”

Onwillekeurig waren de bewakers achteruitgegaan. De Sultan beval hun echter met donderende stem den bedrieger te binden. „Ik heb hier te beslissen; hier richt men zich niet naar vrouwendroomen, maar geeft op onbedriegelijke teekenen acht. Deze” — hij wees op Labakan — „is mijn zoon, want hij heeft mij het bewijsstuk, den dolk van mijn vriend Elfi Bey gebracht!”

„Gestolen heeft hij hem,” kreet Omar, „mijn argeloos ver-trouwen heeft hij snood misbruikt.”

De Sultan lette er echter niet op. Hij was altijd gewoon geweest slechts met zichzelf te rade te gaan en had een on-verzettelijken wil. — 't Eind van de geschiedenis was dus, dat de ongelukkige Omar geboeid naar de gevangenis werd gesleept en de Sultan zijn gemalin, met wie hij zoo lange jaren gelukkig had geleefd, hoogst verbolgen verliet, om naar zijn eigen ver-

trekken te gaan. Groot was het verdriet der Sultane. Zij liet er zich echter niet te zeer door neerdrukken. Neen, zij was een ferme vrouw, die een kloek verstand bezat. Zij moest haar gedachten goed bij elkaar houden, want 't kwam er nu maar op aan den bedrieger, die 't hart van den Sultan zoo ten onrechte had weten in te palmen, spoedig te ontmaskeren. Met geweld zou dit niet gaan, er moest list gebruikt worden.

Allereerst liet zij de mannen bij zich komen, die den Sultan naar de zuil El-Serujah hadden vergezeld, om hen nauwkeurig te ondervragen over wat daar bij die ontmoeting was voorgevallen. Toen besprak zij 't geval met haar meest vertrouwde slavinnen. De eene gaf dien raad, de andere dezen, totdat eindelijk Melechsallah, een oude, verstandige vrouw, met een plan voor den dag kwam, dat haar uitstekend toescheen. „Die bedrieger heet Labakan en is kleermaker, nietwaar, edele gebiedster?” zoo vroeg ze. De Sultane beëamde het. Ja, dit moest wel zoo zijn. Betitelde de vermeende Prins Omar den echten prins, haar zoon, niet aldus? Wat lag meer voor de hand, dan dat hij hem zijn eigen naam en handwerk aangewreven had? —

„Wanneer dit waar is, weet ik een middel om den bedrieger te ontmaskeren. Ik zal 't u in het geheim zeggen.”

De Sultane ging met de oude Melechsallah in een aangrenzend vertrek en hier vernam zij wat deze bedacht had. —

't Duurde nu niet lang, of de Sultane liet om een onderhoud met haar gemaal verzoeken. Deze had al lang spijt van zijn opvliegendheid jegens zijn trouwe levensgezellin en stond haar dit gaarne toe. —

Zoo gauw zij nu met hem alleen was, hield zij zich alsof zij

wilde toegeven in de netelige zaak, die beiden zoozeer bezig hield. Zij wilde echter alleen één voorwaarde stellen; dit moest hij haar van te voren inwilligen. De Sultan, die in een bijzonder goede luim was, had er niets geen bezwaar tegen.

„Nu dan,” sprak de Sultane, „ik zou beiden mededingers graag een proeve van bekwaamheid willen laten afleggen. Een ander zou hun misschien laten paardrijden, vechten of met de speer werpen, maar dat zijn dingen, vind ik, die ieder kan; neen, *ik* wil hun wat laten doen, waar scherpzinnigheid bij te pas komt. Ieder van hen moet daarom een gewaad, met alles wat er bij behoort, vervaardigen en dan zullen wij eens zien wie dit 't mooiste kan.”

De Sultan lachte en zei: „Komaan, daar hebt ge me wat fraais uitgedacht! Moet mijn zoon met uw uitzinnigen kleermaker wedijveren wie 't best kan naaien? Neen, dat gaat niet.”

Maar de Sultane beriep er zich op, dat hij toch vooruit reeds zijn inwilliging had geschonken en toen gaf de Sultan, die een man van zijn woord was, zij 't ook eenigszins ontevreden, zijn toestemming.

„Maar hoor eens, al maakt die kleermaker nu ook nog zoo'n prachtig gewaad, toch erken ik hem niet als zoon; reken daar maar op,” bromde hij nog in zijn baard. Toen ging hij zelf naar zijn zoon en smeekte hem zich maar naar de grillen van zijn moeder te schikken. Zij wilde nu eenmaal volstrekt een door hem vervaardigd kleed zien.

Labakan lachte in zijn vuistje. „Als 't daaraan alleen nog maar hapert,” dacht hij, „komt alles wel op z'n pootjes terecht, want naaien kan ik als de beste!”

Men had twee vertrekken ingericht, 't eene voor den prins, het andere voor den kleermaker. Daar moesten zij hun kunsten vertoonen. Ieder kreeg naaigereedschap en overvloedig zijde om er een gewaad van te maken. De Sultan was er heel nieuwsgierig naar wat voor ding zijn zoon wel in elkaar zou tooveren; veel bijzonders zou 't wel niet zijn, dacht hij en zeker zou niemand het kleedingstuk willen of zelfs kunnen dragen. Maar

voor de verbaasde blikken van den Sultan.

ook de Sultane klopte 't hart onrustig. Zou haar list gelukken of niet?

Twee dagen had men 't tweetal ongestoord aan den arbeid gelaten. Op den derden dag liet de Sultan zijn gemalin roepen en toen zij verschenen was, zond hij een boodschapper, om de beide nieuwe gewaden en hun vervaardigers te halen. Triomfantelijk trad Labakan binnen en spreidde zijn kleed voor de verbaasde blikken van den Sultan uit.

„Zie hier, vader,” sprak hij, „zie hier, vereerde moeder, is dit niet een meesterstuk? Ik durf wedden, dat zelfs de kleer-

maker, die uw hofleverancier is, niet zoo'n mooi gewaad kan vervaardigen!"

De Sultane glimlachte en keerde zich tot Omar.

„En wat hebt gij er van terechtgebracht, mijn zoon?"

„Niets moeder!" Wrevelig wierp deze zijde en schaar op den grond. „Men heeft mij geleerd een paard te temmen en een sabel te zwaaien en mijn speer mist 't doel nooit, maar de naald kan ik niet hanteeren, dit zou den pupil van Elfi Bey, den heerscher van Kaïro, ook onwaardig zijn." —

„Dat is gesproken als een waar vorstenzoon betaamt! Och, dat ik u omarmen, u mijn zoon noemen mocht! Vergeef mij, mijn gemaal en gebieder," zoo vervolgde zij tot den Sultan, „dat ik deze list tegen u heb aangewend. Ziet gij nu nog niet in wie prins en wie kleermaker is? Zeker, dat gewaad is uitstekend gemaakt, de man, die zich bedriegelijk voor uw zoon heeft uitgegeven, verstaat zijn handwerk voortreffelijk. Deze lofspraak wil ik hem niet onthouden."

De Sultan zat in diep gepeins verzonken ter neer. Nu eens keek hij zijn vrouw, dan weer Labakan aan, die tevergeefs zijn schaamteblos trachtte te verbergen. Hij had er — zooals je kunt begrijpen — geducht 't land over, dat hij er zoo ingelooopen was en zichzelf nu had verraden.

„Toch is dit bewijs mij niet voldoende," sprak de Sultan eindelijk, „maar ik weet nog een middel om uit te maken of ik bedrogen ben of niet." —

Hierop gaf hij bevel zijn vlugste paard voor te brengen, besteeg het en reed naar een bosch, dat zich even buiten de stad uitstreckte. In dit bosch nu woonde een goede fee, Adolzaïde geheeten, die reeds dikwijls vorsten van zijn stam in 't uur

der beproeving met haar raad had bijgestaan. Hooge cederboomen omgaven de heilige plek, waar zij, naar de overlevering wilde, zich somtijds aan 't menschelijk oog vertoonde. Zelden evenwel waagde een sterveling het tot haar door te dringen.

Onbevreesd steeg de Sultan echter van zijn paard en riep met luider stem: „Adolzaïde, wanneer het waar is, dat ge mijn voorvaderen in 't uur der beproeving goeden raad hebt ge-

Een gesluierde vrouw stond voor hem.

geven, smeeik ik u ook mij, hun kleinzoon, te willen aanhooren en uw voorlichting te schenken daar, waar menschelijk verstand te kortzichtig is.”

Nauwelijks had hij deze laatste woorden uitgesproken of een gesluierde vrouw in een lang, wit gewaad stond voor hem.

„Ik weet voor welke zaak gij mijn hulp inroept, Sultan Saaud, uw verzoek is billijk. Daarom zal ik u mijn raad niet onthouden. Neem deze twee kistjes en laat de beiden, die uw zoon willen zijn, kiezen welk zij bezitten willen. Ik weet, dat

hij, die de echte is, de goede keuze zal doen.” Zoo sprak de gesluierde gedaante en reikte hem twee kleine ivoren kistjes over, die rijk met goud en parelen versierd waren. Op de deksels, die de Sultan tevergeefs trachtte te openen, stonden opschriften met diamanten letters geschreven.

De Sultan brak er zich op den terugrit 't hoofd mee wat er toch wel in die kistjes zou kunnen zijn. Ook de opschriften gaven hem geen licht, want 't eene luidde: *Eer en roem*, en 't andere: *Geluk en rijkdom*. De Sultan dacht bij zichzelf, dat ook hem de keus tusschen deze beide nog wel moeilijk zou vallen, want waren eer en roem ook aantrekkelijk, geluk en rijkdom lokten hem evenzeer aan.

Toen hij in 't paleis terug was, liet hij de Sultane roepen en vertelde haar zijn wedervaren. Zij lachte echter om den bekommerden blik, waarmee hij naar de beide kistjes keek en zei, dat haar zoon de juiste keuze wel zou doen, daar was ze geen oogenblik bang voor. Haar voorgevoel zou haar stellig niet bedriegen. —

Twee tafels werden voor den troon van den Sultan geplaatst. Hier zette de vorst eigenhandig de beide kistjes neer, besteeg toen den troon en wenkte een der slaven de vleugeldeuren open te werpen. Een schitterende stoet van hooggeplaatste hovelingen stroomde naar binnen met al de edelen des rijks, die de Sultan in der haast ontboden had. Zij namen plaats op de langs de wanden der zaal geplaatste kostbare divans.

Nu wenkte de vorst wederom en Labakan werd naar binnen geleid. Met fier opgeheven hoofd schreed hij door de zaal, wierp zich voor den troon neer en sprak: „Wat beveelt mijn heer en vader?” —

De Sultan verhief zich van zijn zetel: „Mijn zoon, er is twijfel gerezen omtrent de echtheid uwer aanspraken. Een dezer beide kistjes bevat echter 't bewijs uwer geboorte. Doe uw keus, ik twijfel er niet aan of gij zult 't juiste kiezen.”

Labakan stond op en keek lang naar de beide ivoren kistjes. Eindelijk sprak hij: „Wat kan er hooger zijn dan het *geluk* uw zoon te zijn, wat edeler dan de *rijkdom* uw gunst te genieten! Ik kies dus het kistje, dat tot opschrift: *Geluk en rijkdom* heeft.”

„Wij zullen straks zien of uw keus de ware is geweest,” zei de Sultan. „Laat het kistje vooralsnog staan en voeg u bij de hoogwaardigheidsbekleeders van mijn rijk.” Meteen wenkte hij zijn slaaf weer.

Omar werd nu binnengeleid. Hij zag er somber uit en wekte algemeene deelneming op. Nu wierp ook hij zich voor den troon en vroeg naar den wil van den Sultan.

Deze maakte met hem niet zooveel omslag. In korte woorden slechts zei hij, dat er een keus uit een der beide kistjes door hem moest worden gedaan.

Omar stond op en begaf zich naar de beide tafels. Opmerksaam las hij de opschriften en sprak toen: „De laatste dagen hebben mij geleerd, hoe onzeker *geluk*, hoe vergankelijk *rijkdom* is. Zij hebben mij echter ook geleerd, dat er een onvergankelijk goed in de borst van den dappere woont, namelijk *eer* en dat de schitterende ster van den *roem* niet tegelijk met het geluk vergaat. Al zou ik er ook een kroon mee verspelen, ik heb mijn besluit reeds genomen, mijn keus staat onverwrikbaar vast. *Eer en roem*, u kies ik!”

Hij legde zijn hand op 't kistje, dat deze woorden tot op-

schrift had. De Sultan wenkte Labakan. Deze moest eveneens de hand op *zijn* kistje leggen.

't Oogenblik van beslissing was gekomen. Ieder zag vol spanning toe. De Sultan verliet den troon en sprak een plechtig gebed uit.

„Opent de kistjes!” klonk 't daarna uit zijn mond en op datzelfde oogenblik sprongen zij vanzelf open.

In het kistje, dat Omar gekozen had, lagen op een fluweelen kussen een kleine gouden kroon en een schepter; in Labakans kistje echter bevonden zich een groote naald en een klos garen. De Sultan beval beiden nader te treden. Hij nam 't kroontje van het kussen en terstond werd het grooter en grooter, totdat het de grootte van een echte kroon had bereikt. Nu zette hij deze zijn zoon Omar, die voor hem knielde, op 't hoofd, kuste hem en liet hem aan zijn rechterzijde plaatsnemen.

Tot Labakan echter wendde hij zich met deze woorden: „Een oud spreekwoord zegt: Schoenmaker, blijf bij uw leest! 't Schijnt, dat gij bij uw naald moet blijven! Ge hebt mijn gunst weliswaar niet verdiend, maar iemand, wien ik heden niets weigeren kan, is uw voorspraak bij mij. Daarom schenk ik u uw armzalig leven; ik zou u echter raden u maar gauw van hier weg te pakken en mijn land voor goed te verlaten.”

Diep beschaamd als hij was, kon de arme kleermaker den Sultan niets antwoorden. Hij wierp zich echter voor Prins Omar neer en stotterde onder tranen: „Kunt ge mij vergeven?”

„Trouw jegens den vriend, edelmoedigheid jegens den vijand is de leuze van den echten edelman,” antwoordde de prins, terwijl hij hem oprichtte. „Ga heen in vrede!” —

„O, *mijn zoon!*” riep de oude Sultan ontroerd uit en zonk hem in de armen. Alle aanwezigen stonden op en riepen met luider stem:

„Heil, heil, den zoon van onzen vorst, den echten Prins Omar!” —

Terwijl allen nog zoo jubelden, sloop Labakan met zijn kistje onder den arm de zaal uit. Hij begaf zich naar den stal, zadelde zijn paard Murva en reed, door niemand opgemerkt,

Om zich naar Alexandrië te begeven.

de poort uit, om zich naar Alexandrië te begeven. Alles wat hij beleefd had, kwam hem zoo onwaarschijnlijk mogelijk voor, maar als hij naar zijn ivoren kistje keek, dat zoo rijk met parelen en diamanten bezet was, bemerkte hij toch wel, dat hij niet gedroomd had.

Arme Labakan! Hij kwam wel echt „met hangende pootjes,” zooals men dat noemt, in Alexandrië terug. Zoo gauw hij zich in de werkplaats van zijn voormaligen baas vertoonde, kreeg hij een duchtig pak slaag van de verbolgen knechts, die allen

met elkaar 't verlies van 't prachtige gewaad, je herinnert je immers wel, dat Labakan er mee weg was gegaan, hadden moeten vergoeden, omdat zij er mee aansprakelijk voor waren geweest.

De baas kwam er ook bij en allen te zamen takelden ze den ongelukkigen Labakan danig toe. 't Hielp niets of hij al riep, dat hij juist teruggekomen was om hun alle schade ruimschoots te vergoeden, zij sloegen hem bont en blauw en joegen hem ten slotte de deur uit.

Door deze harde bejegening verloor Labakan zijn laatste restje hoogheid. Hij wilde nu niets anders meer zijn dan kleermaker. Daarom vestigde hij zich in een naburige stad na zijn kostbaar kistje heel voordeelig aan een juwelier te hebben verkocht. De naald en 't garen had hij echter behouden en nu komt 't mooiste nog: 't bleek een toovernaald en toovergaren te zijn. Labakan behoefde slechts den eersten steek te doen en dan naaide de naald vanzelf door, vliegensvlug, dat verzekert ik je en met zulke kleine, fijne steekjes, dat 't een lieve lust was! —

Het garen raakte nooit op, hoeveel de naald ook naaide!

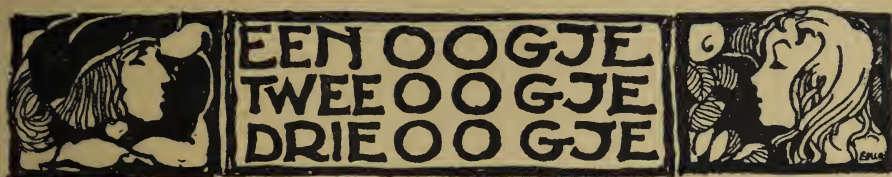
Al gauw had Labakan zijn naam gemaakt. Van alle kanten kreeg hij bestellingen en ieder prees om 't hardst zijn vlugge, keurige bediening. Eén ding echter vonden zijn stadgenooten vreemd: de nieuwe kleermaker werkte altijd bij gesloten deuren en scheen er in 't geheel geen knechts op na te houden. —

Zoo was het opschrift van het kistje: *Geluk en rijkdom* belovend, in vervulling bij hem gegaan. Geluk en rijkdom begeleidden, zij 't ook op bescheiden wijze, de schreden van

den kleermaker. Hij had niets geen spijt van zijn keus. Dit dacht hij dikwijls als hij de daden van den jongen Sultan Omar, wiens roem in aller mond leefde, hoorde verhalen. Hij toch was de trots van zijn volk, de schrik zijner vijanden.

„Nee,” sprak onze kleermaker dan hoofdschuddend bij zichzelf: „*Eer en roem* mogen menigeeen begeerlijk toeschijnen, er zijn mij te veel gevaren aan verbonden.” En met welgevallen keek hij dan naar zijn vlijtige naald, die er onverstoord op los naaide.

Er was eens een vrouw, die drie dochters bezat. De oudste had slechts één oog, midden op haar voorhoofd en werd daarom Eénoogje genoemd. De tweede had, evenals de meeste menschen, twee oogen en heette dus Twee oogje en de jongste had niet alleen twee oogen op de gewone plaats, maar bovendien ook nog een derde, midden op haar voorhoofd. Ieder kende haar dan ook onder den naam van Drie oogje.

Omdat Twee oogje er net uitzag als andere menschen, konden haar moeder en haar zusters haar niet uitstaan.

„Je behoort niet bij ons, je bent niets beter dan 't gewone volk, jij met je twee oogen,” duwden zij haar toe. Ja, Twee oogje had 't hard te verantwoorden. Zij kreeg slechts te eten wat de anderen overlieten en moest de oude kleeven van haar zusters afdragen. 't Ergste was nog de onvriendelijke behandeling, die zij te verduren had.

Op zekeren dag trok Twee oogje 't veld in om de geit te hoeden. Zij had nog honger, daar haar zusters haast niets voor haar overgelaten hadden. Arm Twee oogje! Wat voelde zij zich ongelukkig en verdrietig! Zij ging aan den kant van 't pad zitten, dat zich door het veld slingerde, en begon te schreien, zoo te schreien, dat haar tranen als twee beekjes uit haar oogen en langs haar wangen stroomden. Toen zij echter na verloop van tijd even opkeek in haar droefheid, zag zij een vrouw voor

zich staan. Deze vroeg haar: „Tweeogje, waarom schrei je?”

Tweeogje antwoordde: „Zou ik niet schreien, ik, die twee oogen heb als andere menschen? Daarom toch kunnen mijn moeder en mijn zusters mij niet uitstaan! Zij stooten mij van den eenen hoek naar den anderen, gooien mij de oudste kleeven toe en geven mij niets dan restjes te eten. Vandaag heb ik zoo weinig gekregen, dat ik er niet half genoeg aan had en nu geducht hongerig ben.”

Hierop sprak de wijze vrouw: „Droog je tranen maar, Tweeogje, ik zal wel maken, dat je nooit meer hongerig behoeft te zijn. Je hebt maar tegen je geit te zeggen:

„Geitje, mek,
„tafeltje, dek!”

en er zal dadelijk een keurig gedekt tafeltje met allerlei heerlijke gerechten vóór je staan. Je kunt er zooveel van eten als je maar wilt. En als je verzadigd bent en het tafeltje dus niet meer noodig hebt, zeg je maar:

„Geitje, mek,
„tafeltje, weg!”

dan zie je 't onmiddellijk weer verdwijnen.”

Nadat zij deze woorden gesproken had, ging de wijze vrouw weg.

Tweeogje dacht bij zichzelf: „Ik zal dadelijk eens probeeren of 't waar is wat zij mij verteld heeft, want ik heb ergens honger.” Zij riep dus:

„Geitje, mek,
„tafeltje, dek!”

Nauwelijks had zij dit gezegd, of daar stond reeds een tafeltje vóór haar. Er lag een hagelwit servet over uitgespreid en daarop

stond een bord met mes en vork en zilveren lepels, alles naar behooren. Maar 't mooiste was toch nog, dat er een keur van spijzen op uitgestald was. Zij waren zoo warm, alsof ze zoo uit de keuken waren gekomen; de damp sloeg er af.

Tweeoogje watertandde er van! Zij sprak een kort gebedje uit en ging er zich toen heerlijk aan te goed doen. Nadat zij

Stond reeds een tafeltje vóór haar.

klaar was, zei ze het tweede rijmpje op, dat de wijze vrouw haar geleerd had:

„Geitje, mek,
„tafeltje, weg!”

Meteen was het tafeltje, met alles wat er op stond, verdwenen.

„Dat is eerst nog eens een gemakkelijk tafeltje,” dacht Tweeoogje verheugd en ging verkwikt en gesterkt verder met haar geit.

Toen zij 's avonds met haar beestje thuis kwam, vond zij slechts een aarden schoteltje met een kliekje eten, dat haar zusters overgelaten hadden, voor haar klaar staan. Tweeoogje nam er echter geen enkel hapje van.

Den volgenden dag ging zij er weer met haar geit op uit, zonder de paar brokjes genuttigd te hebben, die haar ontbijt uitmaakten. Of zij gelijk had! — Ze wist immers wel, dat ze straks weer te kust en te keur zou kunnen eten van allerlei lekkers! — Zoo ging 't nu voortaan elken dag.

Den eersten en den tweeden keer letten haar zusters er niet op, maar toen dit telkens weer gebeurde, werden zij opmerkzaam en zeiden tegen elkaar: „Dat is toch niet in den haak met Tweeooogje; ze laat nu aldoor haar eten staan, terwijl ze vroeger alles tot op 't laatste kruimeltje opat. Er steekt zeker wat achter. Weet je wat,” zoo spraken zij af, „een van ons moest maar eens meegaan naar 't veld om te zien wie haar eten of drinken brengt.”

Toen Tweeooogje zich dus weer klaar maakte om naar 't veld te gaan, kwam Eénoogje te voorschijn en zei: „Ik wil eens zien of je de geit wel goed hoedt.”

Tweeooogje bemerkte echter wat Eénoogje in den zin had en dreef de geit 't hooge gras in, waar Eénoogje haar bijna niet kon volgen.

„Kom, laten we hier dan maar even uitrusten,” sprak Tweeooogje, „ik zal je wat vóórzingen!”

Eénoogje wou wel graag rusten. Ze maakte 't zich gemakkelijk en Tweeooogje zong aldoor op een eentonig wijsje:

„Eénoogje, ben je wakker?

„Eénoogje, slaap je?”

en hield dit net zoo lang vol, totdat Eénoogje haar ééne oog had dichtgedaan en ingeslapen was.

Toen Tweeooogje bemerkte, dat Eénoogje sliep en dus niets kon verraden, zei ze gauw:

„Geitje, mek,
„Tafeltje, dek!” —

ging aan haar tafeltje zitten, at en dronk naar hartelust en zei toen weer:

„Geitje, mek,
„Tafeltje, weg!”

en alles was onmiddellijk weer verdwenen.

Nu maakte Tweeooogje haar zuster wakker.

„Eénoogje,” riep ze, „je bent me een mooie, je wilt de geit hoeden en valt er bij in slaap. Kom, nu zullen we weer naar huis gaan.” —

Toen zij thuiskwamen, was Eénoogje dus nog niets wijzer geworden en kon haar moeder en Drieoogje dan ook niets vertellen.

„Ik ben in slaap gevallen,” zei ze om zich te verontschuldigen. Tweeooogje liet haar restje eten evenwel weer staan, ’t geen de nieuwsgierigheid der anderen geducht prikkelde.

Den volgenden dag zou Drieoogje meegaan om de geit te hoeden. Tweeooogje, die heel goed begreep waarom dat was, deed weer net als gisteren. Ze dreef de geit ’t hooge gras in en zei: „Kom, we zullen hier gaan zitten en dan zal ik voor je zingen.”

Drieoogje was moe door de ongewone wandeling en de warmte en wou wel graag rusten. Ze maakte ’t zich gemakkelijk en Tweeooogje begon toen op een eentonig wijsje te zingen:

„Drieoogje, ben je wakker?”

Maar in plaats, dat zij vervolgde:

„Drieoogje, slaap je?”

zong zij telkens in vergissing:

„Tweeooogje, slaap je?”

Toen vielen twee van Drieoogjes oogen dicht. 't Derde oog, dat zij op 't voorhoofd had, bleef echter wakker. Voor de leus deed zij 't óók dicht, maar keek door de ooghaartjes; toen kon zij toch zien wat er gebeurde.

Tweeoogje dacht evenwel niet anders of Drieoogje was vast in slaap. Daarom zei zij haar rijmpje onbezorgd en vroolijk op:

„Geitje, mek,
„Tafeltje, dek!”

at en dronk naar hartelust en liet toen 't tafeltje weer verdwijnen.

Drieoogje had alles gezien en vertelde 't 's avonds thuis aan haar moeder.

Deze werd toen zoo boos, dat ze de geit, die zooveel toovermacht bleek te bezitten, dood maakte.

Arm Tweeoogje! Wat was ze bedroefd! Ze liep naar buiten en ging in 't veld zitten schreien. Daar stond plotseling de wijze vrouw weer vóór haar; zij vroeg haar wat er aan scheelde en toen Tweeoogje deze haar nood had geklaagd, sprak ze: „Tweeoogje, ik zal je een goeden raad geven. Je moet je zusters vragen of je de ingewanden van de geslachte geit moogt hebben en die moet je dan stilletjes voor de deur van jullie huisje begraven. Je zult eens zien hoeveel geluk daaruit voor je zal opbloeien.”

Tweeoogje deed zooals de wijze vrouw gezegd had, zij vroeg om de ingewanden en kreeg ze grif. Haar zusters lachten haar uit, maar dat kon haar niets schelen. In den nacht toen allen sliepen stopte zij ze in alle stilte in den grond. Toen zij den volgenden morgen echter wakker werden, stonden zij allen verbaasd te kijken.

Een prachtige, groote boom was vlak voor de huisdeur uit den grond opgeschoten. De bladeren van dien boom waren van zilver en zijn vruchten van goud. Zoo iets moois heb je van je leven zeker nog niet gezien!

Tweeoogje begreep dadelijk, dat hij uit de ingewanden van de geit was opgegroeid. Haar moeder en zusters wisten evenwel niet, wat Tweeoogje daarmee had uitgevoerd en hadden er dus geen gedachte op dat die boom wat met de gedooide geit had uit te staan.

„Kom Eénoogje, klim jij eens in den boom en pluk gauw wat van die kostbare, gouden appels,” riep haar hebzuchtige moeder verheugd uit.

Eénoogje gehoorzaamde; ze klom in de takken, maar de appels wilden zich niet door haar laten plukken. Als zij haar hand uitstreckte, week de tak met de appels, die zij grijpen wou, aanstonds achteruit. Bij welken tak zij 't ook probeerde, 't was overal 't zelfde.

Toen zei de vrouw: „Kom maar naar beneden. Drieoogje moet er maar liever inklimmen. Met haar drie oogen kan zij beter zien dan Eénoogje.”

Drieoogje ging 't evenwel niets beter dan haar zuster. De gouden appels lieten zich door haar al evenmin plukken.

Nu probeerde de vrouw 't zelf, doch ook haar mocht het niet gelukken één enkele der kostbare vruchten buit te maken!

Hierop sprak Tweeoogje: „Nu zal ik eens in den boom klimmen; misschien kan ik de appels wèl plukken.”

Haar zusters begonnen luid te lachen. „Ja, jij zou wat, jij met je twee oogen!” riepen ze.

Tweeoogje stoorde er zich echter niet aan, maar klom in

den boom en zie, de gouden appels vielen haar zoo maar in de hand. Zij bracht een schortjevol mee naar beneden. Dit werd haar evenwel dadelijk door haar moeder en zusters afgenomen en dezen behandelden haar voortaan nog veel hardvochtiger, zoo jaloersch waren zij, dat Tweeogje de appels wèl plukken kon en zij niet.

Op zekeren dag stonden zij allen weer bij den boom toen er een jonge ridder aan kwam rijden. De booze zusters wilden Tweeogje wegmoffelen en stopten haar gauw onder een leeg vat dat daar stond; de gouden appels, die zij juist geplukt had, schoven zij er ook onder.

Toen de ridder den mooien boom met de zilveren bladeren en gouden vruchten zag, hield hij stil en keek er vol bewondering naar. „Van wien is die boom?” vroeg hij. „Wie er mij een takje van geeft, kan er voor vragen wat hij wil.”

„Deze boom is van ons,” zeiden Eénoogje en Drieoogje, „we willen er u wel een takje van geven.”

Ze deden dan ook alle moeite er een takje af te breken, maar 't gelukte niet; de takken en vruchten weken telkens terug als zij er naar wilden grijpen.

„Dat is vreemd,” sprak de ridder; „de boom behoort u toe en ge hebt toch geen macht er een takje of een vrucht van te plukken?”

Eénoogje en Drieoogje hielden 't echter stijf en strak vol, dat de boom haar eigendom was.

Daar liet Tweeogje een paar gouden appels onder het vat uit rollen. Zij kwamen juist voor de voeten van den ridder terecht. Tweeogje deed dit, omdat ze boos was op haar zusters, die de waarheid niet zeiden.

Toen de ridder de appels zag, was hij heel verbaasd en vroeg waar die vandaan kwamen.

Nu vertelden Eénoogje en Drieoogje hem dat zij nog een zuster hadden, die zich echter niet durfde laten zien, omdat zij maar twee oogen bezat evenals andere menschen.

„Ik wil haar toch wel eens zien,” zei de ridder en hij riep: „Tweeoogje, kom te voorschijn!”

Toen kwam Tweeoogje heel blijmoedig onder 't vat uit. De ridder stond versteld over haar groote schoonheid en vroeg of zij wel een takje van den boom voor hem zou kunnen afbreken.

„Welzeker,” antwoordde Tweeoogje, „dat kan ik wel, want de boom is van mij.”

Zij klom er in en brak er met gemak een takje af. De zilveren bladeren schitterden in den zonneschijn en de gouden appels blonken, toen Tweeoogje hem 't takje overhandigde.

„Tweeoogje,” zei de ridder, „wat kan ik u geven om u mijn dankbaarheid te betoonen?”

„Och,” antwoordde Tweeoogje, „ik lijd van den vroegen morgen tot den laten avond honger en dorst en krijg geen vriendelijk woord. U kunt mij geen grooter dienst bewijzen dan mij uit deze omgeving weg te voeren.”

Hierop zette de ridder Tweeoogje vóór zich op 't paard en bracht haar op zijn vaderlijk slot om er een leventje te leiden als een prinses. Na verloop van tijd ging de ridder een huwelijk met haar aan en werden zij een gelukkig paar.

De booze zusters waren vol afgunst achtergebleven. Ze hadden den ridder en Tweeoogje eerst nagekeken, maar toen hadden zij zich getroost met de gedachte dat zij den mooien boom met de zilveren bladeren en de gouden appels toch nog

„Tweeogje,” zei de ridder, „wat kan ik u geven.”

altijd hadden. Wie weet hoeveel geluk deze ook haar nog eens zou aanbrengen! —

Maar dit was mis! Den volgenden morgen was de boom verdwenen en keken zij dus leelijk op haar neus! —

Waar was de boom gebleven?

Toen Tweeogje den eersten ochtend van haar verblijf op 't slot naar buiten keek, zag zij hem tot haar groote blijdschap voor haar venster staan. De mooie boom was haar hierheen gevolgd.

Vóór zich op 't paard.

Tweeogje leefde nu lange jaren gelukkig en tevreden voort. Op zekeren dag kwamen er twee arme vrouwen aan de slotpoort om een aalmoes te vragen. Zoo gauw Tweeogje ze zag, ontdekte zij echter, dat 't haar zusters Eénoogje en Drieogje waren, die nu als bedelaressen moesten rondzwerven. Dadelijk noodigde zij haar vriendelijk uit, binnen te komen en deed haar zooveel goed als zij maar kon. Toen kregen de beide hardvochtige zusters berouw over alles wat zij Tweeogje vroeger hadden doen lijden.

ANDERSEN.

„Mijn arme bloemen zijn heelemaal dood,” zei kleine Ida. „Gisteravond waren ze nog zoo mooi en nu laten ze haar kopjes hangen en hebben verdorde blaadjes. Hoe komt dat?” vroeg zij den student, die op de canapé zat, want zij mocht hem erg graag lijden. Hij kon de allermooiste verhalen vertellen en prachtig knipwerk maken. Verbeeld je, hij knipte van papier allerlei aardige dingen: harten met kleine dansende fee'tjes er in, bloemen en groote kasteelen, waarvan je de poorten kon open en dicht doen. Ja, 't was een knappe student.

„Waarom zien mijn bloemen er vandaag toch zoo naar uit?” vroeg zij weer en liet hem een ruiker kijken, die geheel verdord was.

„Weet je wat dien kleinen juffertjes scheelt?” zei de student, „zij zijn vannacht op 't bal geweest en daarom laten ze haar kopjes hangen.”

„Och, bloemen kunnen immers niet dansen,” sprak kleine Ida.

„Dat denk je maar,” zei de student, „als het donker wordt en wij anderen slapen, springen zij lustig in 't rond. Bijna elken nacht hebben ze bal.”

„Mogen er geen kinderen op dat bal komen?”

„Jawel, heel kleine meizoentjes en ganzenbloempjes.”

„Waar dansen de mooie bloemen?” vroeg kleine Ida.

„Ben je niet dikwijls even buiten de stad bij het groote slot geweest, waar de koning 's zomers woont en het prachtige park met de vele bloemen is? Je hebt de zwanen wel gezien, die naar je toezwemmen als je hun brood wilt geven? Nu, geloof 't maar vrij, daarbuiten is groot bal.”

„Gisteren was ik nog met moeder in het park,” zei Ida, „maar alle bladeren waren van de boomen en er waren ook heelemaal geen bloemen meer; waar zijn zij dan nu? Van den zomer zag ik er zooveel!”

„Zij zijn nu binnen, in het slot,” sprak de student. „Weet je, zoo gauw de koning en alle heeren en dames van zijn hofhouding naar de stad trekken, loopen alle bloemen dadelijk 't park uit en gaan naar 't slot om er een schik van belang te hebben. Dat moest je eens zien! De beide allermooiste rozen gaan op den troon zitten; dan zijn zij koning en koningin, al de roode hanekammen stellen zich aan weerskanten op en staan op een rij en maken buigingen — dat zijn de kamerheeren. — Dan komen al de andere bloemen als bevallige juffertjes aangetrippeld en is er groot bal. De blauwe viooltjes stellen adelborsten voor; zij dansen met de hyacinthen en de crocusjes, die zij „freule” noemen. De tulpen en de groote zwaardlelies zijn oude dames; die passen er op, dat er ook keurig gedanst wordt en alles ordelijk toegaat.”

Dan zijn zij koning en koningin.

„Maar,” vroeg kleine Ida, „doet niemand de bloemen wat omdat zij zoo maar in 't slot van den koning dansen?”

„Niemand weet er eigenlijk wat van,” zei de student. „Soms komt weliswaar de oude slotbewaarder, die daarbuiten voor alles moet zorgen, midden in den nacht de ronde doen door alle zalen. Hij heeft dan een grooten bos sleutels bij zich. Maar zoo gauw de bloemen de sleutels hooren rammelen, houden zij zich doodstil, verstoppen zich achter de lange gordijnen maar steken haar kopjes er even uit, want ze zijn nieuwsgierig van belang!”

„Ik ruik, dat hier bloemen zijn,” zegt de oude slotbewaarder dan; maar hij kan ze niet zien.”

„Dat is mooi!” riep kleine Ida en klapte in de handen. „Maar zou ik die bloemen ook niet kunnen zien?”

„Ja zeker,” zei de student, „als je weer eens buiten bij 't slot komt, moet je er maar aan denken door het venster te kijken, dan zal je ze wel gewaar worden. Vandaag deed ik het nog; toen lag er een lange, gele lelie op de canapé; dat was een hofdame.”

„Kunnen de bloemen uit den botanischen tuin daar ook naar toe? Kunnen zij dan zoover komen?” —

„Stellig,” sprak de student, „als zij 't willen, kunnen zij vliegen. Je hebt toch wel eens van die mooie vlinders gezien, roode, en gele en witte? Die zien er haast net zoo uit als bloemen. Dat zijn ze dan ook geweest. Zij zijn van haar stengel af hoog de lucht in gevlogen en hebben daar met haar blaadjes geslagen alsof 't vleugeltjes waren en toen vlogen zij. En daar zij zich zoo sierlijk bewogen, kregen zij verlof ook overdag rond te vliegen. Zij behoefden voortaan niet meer aldoor thuis, stil op haar stengels te zitten — en toen werden de blaadjes ten slotte ook echte vleugeltjes. Dat heb je trouwens zelf

gezien. — 't Kan echter wel zijn dat de bloemen uit den botanischen tuin nog nooit in het slot van den koning zijn geweest of niet weten dat het daar 's nachts zoo vroolijk toegaat. Daarom zal ik je eens wat zeggen: — Hij zal zich erg verwonderen — den „botanischen” professor bedoel ik, die hiernaast woont, je kent hem immers wel? Als je in zijn tuin komt, moet je aan een der bloemen vertellen, dat er groot bal op 't slot is. Dan vertelt zij 't verder aan alle andere en dan vliegen zij weg. Komt de professor dan in den tuin — o heden — wat ziet hij dan op zijn neus — er is geen enkele bloem meer over en hij kan zich maar niet begrijpen waar zij zijn gebleven.”

„Maar hoe kan de eene bloem 't aan de andere vertellen? Bloemen kunnen toch niet spreken?”

„Neen, dat is waar; dat kunnen zij niet,” antwoordde de student. „Maar zij houden er een gebarentaal op na. Heb je als 't een beetje waait, niet vaak gezien dat de bloemen elkaar toeknikken en al haar groene blaadjes in beweging komen? Dat is even duidelijk alsof zij spraken.”

„Kan de professor die gebarentaal verstaan?” vroeg Ida.

„Jazeker! Op zekeren morgen kwam hij in zijn tuin en zag een groote brandnetel, die daar stond, met haar bladeren in de gebarentaal tegen een mooie, roode anjelier spreken. Ze zei: „Je ziet er zoo lief uit, ik houd van je.” — Zoo iets kan de professor echter heelemaal niet uitstaan. Daarom sloeg hij de brandnetel meteen op de bladeren, want dat zijn haar vingers. Maar toen brandde hij zich en sedert dien tijd waagt hij 't niet een brandnetel aan te raken.”

„Dat is grappig,” zei kleine Ida en lachte.

„Hoe kan men een kind toch zoo wat in 't hoofd brengen,”

zei het vervelende bureau-heertje, dat op bezoek gekomen was en nu op de canapé zat. Hij kon den student volstrekt niet uitstaan en bromde altijd als hij hem zulke grappige papierknipsels zag maken, waar ieder om lachen moest, alleen het stijve, oude heertje niet. — „Niets dan fantasie, die geen knip voor den neus waard is,” pruttelde hij dan.

Ida echter was verder op den dag nog geheel vervuld van wat de student haar van haar bloemen verteld had, zooveel schik had zij er in!

De bloemen lieten de kopjes hangen, want zij waren moe, daar zij den geheelen nacht hadden gedanst. Zij waren nu bepaald ziek. Daarom ging Ida er mee naar haar speelhoekje. Daar stond een aardig tafeltje met van alles er op en in een la lagen nog tal van mooie dingen.

In 't poppenledikant lag haar pop Sophie; zij sliep, maar kleine Ida zei: „Je moet heusch opstaan, Sophie, en het voor lief nemen vannacht in de la te liggen. De arme bloemen zijn ziek. Daarom moeten zij in je bedje slapen; misschien worden zij dan wel weer beter!” —

Toen nam zij haar pop op, maar die keek tamelijk ontevreden en sprak geen enkel woordje. Ze was boos, weet je, omdat ze haar bedje moest afstaan.

Hierop legde Ida de bloemen in 't poppenledikant, dekte ze goed toe, ja, haalde 't dekentje zelfs heelemaal over ze heen en zei toen, dat ze stil moesten blijven liggen, dan zou zij kruidentheezetten. Als ze daarvan dronken, zouden zij stellig beter worden en morgen weer kunnen opstaan. Toen deed zij de gordijntjes van het ledikantje stijf dicht, opdat de zon de zieke bloemen niet in de oogen zou schijnen. —

Den heelen avond moest kleine Ida denken aan 't geen de student haar had verteld en toen zij nu zelf naar bed moest, ging zij eerst eens achter de gordijnen kijken, die voor de ramen hingen. Daar stonden moeders mooie bloemen: hyacinten, zoowel als tulpen. Heel zachtjes fluisterde Ida haar toe: „Ik weet 't wel, jullie gaat vannacht naar 't bal!” Maar de bloemen deden alsof ze er niets van verstonden en verroerden geen blaadje; kleine Ida wist evenwel toch wat zij wist. —

Nadat zij naar bed was gegaan, lag zij nog lang wakker en dacht er over hoe aardig het moest zijn de mooie bloemen ginds in het slot van den koning te zien dansen.

„Of mijn bloemen daar werkelijk ook bij zijn geweest?” vroeg zij zich af. Maar toen viel zij in slaap.

Midden in den nacht werd zij wakker. Zij had van de bloemen en den student, die zoo mooi vertellen kon, gedroomd. 't Was heel stil in de kamer. Het nachtluchtje brandde op de tafel en vader en moeder sliepen.

„Zouden mijn bloemen nu wel in Sophies ledikantje liggen?” dacht zij. „Wat zou ik dat graag weten!”

Ze richtte zich een beetje op en keek naar de tusschendeur, die aan stond. Binnen waren de bloemen en al haar speelgoed. Ze luisterde en toen kwam 't haar voor, dat er op de piano werd gespeeld, maar heel zachtjes en zoo mooi als zij 't nog nooit te voren had gehoord.

„Nu zijn de bloemen binnen zeker allemaal aan 't dansen,” zei kleine Ida. „O, wat zou ik dat toch graag zien!” Maar zij waagde het niet op te staan, want dan zou zij vader en moeder immers wakker maken.

„Als zij hier maar eens wilden komen,” zei ze. Maar de

bloemen kwamen niet en de muziek speelde maar door. Toen kon zij 't niet meer uithouden, 't klonk *te mooi*! Kleine Ida kroop dus haar bedje uit, liep zachtjes naar de deur en nam een kijkje in de aangrenzende kamer. Neen maar, wat was dät aardig!

Er brandde wel geen licht, maar toch was 't er heelemaal niet donker. De maan scheen zoo helder naar binnen, 't was er bijna zoo licht alsof het dag was. Alle hyacinten en tulpen stonden er op twee lange rijen. Er was geen enkele meer in de vensterbank gebleven. Alleen de leege potten stonden er nog. En op den vloer dansten al de bloemen zoo keurig om elkaar heen, deden zelfs ingewikkelde dansen met figuren en hielden elkaar bij het omzwenken aan de lange, groene bladeren vast. Aan de piano zat een groote, gele lelie, die kleine Ida — ze wist 't heel zeker — verleden zomer gezien had; ze herinnerde 't zich duidelijk, dat de student toen gezegd had: „Neen maar, wat lijkt die veel op juffrouw Lina!” Toen was hij echter door allen uitgelachen. Maar nu scheen 't kleine Ida ook toe, dat de lange, gele bloem op die juffrouw geleek; zij had ook dezelfde manieren bij 't spelen — nu eens boog zij haar langwerpige, geel gezicht naar den eenen kant, dan weer naar den anderen en gaf met haar hoofd de maat aan van de muziek.

Niemand bemerkte kleine Ida.

Nu zag zij een grooten, blauwen crocus midden op 't tafeltje huppelen, waar het speelgoed stond en recht toe, recht aan, op het poppenledikant af gaan en de gordijntjes op zij trekken. Daar lagen de zieke bloemen, maar zij kwamen dadelijk over-eind en knikten den anderen toe, dat zij ook wilden meedansen.

Het oude rookkereltje — voor eenigen tijd was er een stuk van zijn onderlip afgebroken — stond op en maakte een buiging

voor de bevallige bloemen, die er volstrekt niet meer ziek uitzagen. Zij sprongen echter van 't tafeltje en voegden zich bij de anderen en hadden heel veel schik.

't Was net alsof er wat van de tafel viel. Ida keek dien kant uit. 't Was een stokje met lange linten en papieren bloemen versierd, dat Ida van een kinderfeestje had meegebracht. 't Had drie roode voetjes gekregen en huppelde naar de bloemen toe, alsof 't er bij behoorde. Een wassen poppetje, dat precies zoo'n breedgeranden hoed op had als 'het bureau-heertje, zat er ruiters te paard op. De drie roode voetjes trappelden heel hard, want het stokje danste een mazurka; dien dans konden de bloemen niet meedoen, daar zij te licht waren en niet zoo konden stampen.

't Wassen poppetje werd op eens groot en lang, boog zich over de papieren bloemen heen en riep heel hard: „Hoe kan men een kind toch zoo wat in 't hoofd brengen! Niets dan fantasie, die geen knip voor den neus waard is!” — En toen zag 't wassen poppetje er precies zoo uit als het bureau-heertje met den breedgeranden hoed — even geel en knorrig, weet je!

Maar de papieren bloemen sloegen hem tegen de beenen, die wel stokken geleken, en toen kromp hij weer ineen en werd een heel klein wassen poppetje. Dat was een erg grappig gezicht! Kleine Ida kon 't lachen niet laten.

Het stokje met de lange linten en de papieren bloemen danste maar door op zijn drie roode voetjes en het bureau-heertje moest ook mee, of hij wilde of niet. Er was niets aan te doen — of hij zich groot en lang maakte, of 't kleine, gele wassen poppetje met den grooten, zwarten hoed bleef, mee moest hij. Toen deden de bloemen een goed woordje voor hem,

vooral zij, die in 't poppenledikantje hadden gelegen en daarop liet 't stokje hem met rust.

Op 't zelfde oogenblik werd er heel hard aan den binnenkant van de la geklopt, waar Ida's pop, Sophie, bij veel ander speelgoed lag; het rookkereltje liep naar den rand van het tafeltje, ging daar voorover liggen en begon de la een beetje open te trekken.

Toen kwam Sophie overeind en keek heel verbaasd in 't rond.

„'t Schijnt hier wel bal te wezen,” sprak ze; „waarom heeft niemand mij dat verteld?”

„Wil je met mij dansen?” vroeg 't rookkereltje.

„Ja, jij bent me een mooie om mee te dansen,” zei ze en keerde hem den rug toe. Toen ging ze op den rand van de halfgeopende la zitten en dacht dat een der bloemen haar wel zou vragen er ook bij te komen. Maar geen enkele deed het. Toen kuchte zij: hm, hm! Geen enkele lette er echter op. — Het rookkereltje danste onderwijl in zijn eentje op het tafeltje en dat ging lang niet kwaad!

Toen nu geen der bloemen Sophie scheen te zien, liet zij zich van de la op den grond tuimelen, zoodat 't een harde bons gaf. Al de bloemen kwamen naar haar toe loopen en vroegen of zij zich geen pijn had gedaan en allemaal waren ze erg aardig tegen haar, vooral de bloemen, die in haar ledikantje hadden gelegen. Maar zij had zich heel geen pijn gedaan. Ida's bloemen bedankten haar voor het mooie bedje en waren heel lief voor haar! Ze namen haar mee midden in de kamer, waar de maan scheen, dansten met haar en al de andere bloemen vormden een kring om haar heen. Nu had Sophie schik en zij zei, dat de bloemen gerust haar bedje mochten behouden: 't kon haar niets schelen in de la te liggen.

Doch de bloemen antwoordden: „We bedanken je hartelijk; we kunnen echter niet zoo lang leven! Morgen zijn we geheel en al verdord. Maar zeg jij aan Ida, dat ze ons buiten in den tuin begraaft, waar de kanarievogel ligt, dan worden we van den zomer weer wakker en komen weer frisch en gezond te voorschijn en zijn mooier dan ooit!”

„Nee, jullie moogt niet sterven,” zei Sophie en daarop kuste zij de bloemen. Toen gingen de gangdeuren open en een heele menigte prachtige bloemen kwam dansend de kamer binnen.

Ida kon maar niet begrijpen waar die vandaan waren gekomen. Dat waren stellig al de bloemen uit 't park bij 't koninklijke slot.

Voorop liepen twee prachtige rozen en die hadden gouden kroontjes op; zij waren koning en koningin. Op dit paar volgden de beeldigste violieren en anjelieren, naar alle kanten groetend. Er was ook een muziekkorps bij: groote klapprozen en pioenen bliezen op erwteknoppen, totdat zij rood in 't gezicht waren. Blauwe troshyacinthjes, die er net als druifjes uitzien, weet je, en kleine, witte sneeuwkllokjes luidden van klingel-klangel-kling-kling, alsof ze belletjes bij zich hadden.

't Was wat een mooie muziek!

Daarop kwamen er nog vele andere bloemen en zij dansten allen met elkaar, blauwe viooltjes en roode duizendschoontjes, ganzenbloempjes en meizoentjes. En alle bloemen kusten elkaar — wat was dat een lief gezicht! Eindelijk zeiden de bloemen elkaar goedennacht. Toen sloop ook kleine Ida naar haar bedje, waar zij droomde van alles wat zij had gezien.

Zoo gauw zij den volgenden morgen op was, liep zij naar haar tafeltje in 't speelhoekje om te zien of de bloemen er nog

waren. Ze deed de gordijntjes van 't ledikantje open en sloeg het dekentje op — ja, daar lagen ze allemaal, maar zij waren nu heelemaal verdord, nog veel meer dan gisteren. Sophie lag in de la op 't zelfde plaatsje, waar zij haar had neergelegd en keek heel slaperig.

„Kan je je nog te binnen brengen wat je mij moest zeggen?” vroeg Ida, maar Sophie zag er heel dom uit en sprak geen enkel woordje.

„Je bent niets aardig,” zei Ida, „en ze dansten toch allemaal met je.”

Toen kreeg ze een doosje, waarop mooie vogels geteekend waren, deed 't open en legde er de verdorde bloemen in. „Als de neefjes komen,” zei kleine Ida, „zullen we jullie met elkaar in den tuin begraven, opdat je van den zomer weer te voorschijn komen en nog veel mooier worden kunt!”

De neefjes waren twee aardige jongens: Jonas en Adolph heetten zij. Hun vader had hun ieder een pijl en boog gegeven. Die hadden zij bij zich om ze Ida te laten zien.

Zij vertelde hun van de arme bloemen, die gestorven waren, maar weer heerlijk ontluiken zouden als de zomer in 't land kwam. Toen gingen zij de bloemen begraven en dat was niets treurig, want zij wisten immers, dat 't maar voor een poosje zou zijn. De beide jongens liepen voorop, elk met zijn pijl en boog over den schouder en kleine Ida volgde met 't mooie doosje waarin de bloemen lagen. Ida gaf ze nog een kusje en zei: „Wel te rusten” en „tot weerziens.” Toen schoten Adolph en Jonas als eerbewijs voor de bloemen hun pijlen af, daar ze natuurlijk geen geweren of kanonnen bezaten.

Lang, lang geleden stond er een oud kasteel midden in een groot, dicht bosch. Daar woonde een oude vrouw, heel alleen — zij was een heks, die groote toovermacht bezat. Overdag vertoonde zij zich in de gedaante van een kat of nachtuil, maar 's avonds was zij weer een oude vrouw. Zij had ook veel macht over de dieren, die zij zonder eenige moeite tot zich wist te lokken. Uit het dichtst van het bosch kwamen de herten en reeën aanloopen als zij ze riep en zij behoefde maar even te fluiten of alle vogels vlogen van heinde en ver naar haar toe. Zij was echter een boosaardige heks. In plaats van den viervoetigen dieren en vogels goed te doen, ving zij ze om ze te dooden en te braden. En wat de menschen betreft, als iemand het kasteel op honderd pas afstands genaderd was, moest hij stilstaan en kon geen stapje verder doen, totdat zij hem vrijgesproken had. Was 't echter een jong meisje, dan werd zij door de heks in een vogel veranderd en daarop in een mand gestopt. Die mand kwam dan in een der zalen van het kasteel te staan. Verbeeld je, de leelijke, oude heks had daar wel zeventuizend van zulke manden, met deze zeldzame vogels er in!

Nu was er eens een beeldschoon meisje, dat Jorinde heette. Zoo lief als zij, zag geen enkel meisje op de heele wereld er uit! Ook was er een jongeling, wiens naam Joringel was. Deze beiden hielden veel van elkaar en zouden samen dan ook gaan trouwen.

Op zekeren dag wandelden zij in het bosch en spraken er over hoe zij later hun huis wel zouden inrichten.

„Pas maar op,” sprak Joringel, „dat je niet te dicht bij het kasteel komt.” — Maar Jorinde lachte om zijn waarschuwing en weldra waren zij zoo verdiept in hun gesprek, dat zij geen acht meer op den weg sloegen. 't Was een schoone avond. De zon scheen tusschen de stammen der boomen en tooverde lichtplekken op 't groene mos; in de oude beuken lieten de tortelduiven, die in 't bosch huisden, zich hooren. Hun kirren klonk echter klagelijk. Wilden zij het jonge paartje misschien tegen naderend onheil waarschuwen?

Jorinde werd bedroefd, zij wist zelf niet waarom; zij schreide, ging in den zonneschijn zitten en begon luid te klagen; ook Joringel werd het treurig te moede. Ja, zij voelden zich beiden diep ongelukkig; 't was hun alsof zij zouden moeten sterven. — Je hebt 't zeker al begrepen dat Joringel en Jorinde verdwaald waren. Zij keken rond, maar wisten volstrekt niet welken weg zij moesten inslaan om weer thuis te komen. De zon was ten deele reeds achter de bergen ondergegaan. —

Joringel bukte zich en gluurde door het kreupelhout. Wat schrikte hij! De oude muren van 't kasteel zag hij vlak bij zich! De arme jongen werd doodsbлек. — Op dit oogenblik begon Jorinde een treurig liedje te zingen van een duif, die gevangen was en gedood zou worden, maar in plaats van de

woorden van den laatsten regel liet zij plotseling met een vogelgeluidje: „Tsiktit, tsiktit, tsiktit,” hooren en toen Joringel ontsteld naar haar keek, zag hij, dat zij in een nachtegaal veranderd was. Een nachtuil met fel fonkelende oogen vloog driemaal om haar heen en schreeuwde driemaal: „Oehoe, oehoe, oehoe.” Joringel kon zich niet bewegen. Als een steen stond hij waar hij stond; hij kon niet schreien, niet spreken, geen hand of voet bewegen.

Nu was de zon geheel achter de bergen verdwenen. De uil vloog in een struik en dadelijk daarop kwam er een kromme, oude vrouw uit 't kreupelhout te voorschijn; zij had roode oogen en een mager, taankleurig gelaat, waarin de sterk gebogen neus, die tot aan de kin reikte, wel 't meest opviel. 't Was de heks, die in het kasteel woonde. Zij mompelde wat, ving den nachtegaal en droeg den vogel op haar hand weg.

Joringel kon niets zeggen, evenmin zich bewegen; de nachtegaal was weg.

Eindelijk kwam de oude vrouw weer terug en sprak met gedempte stem een tooverspreuk uit. Toen voelde Joringel, dat de booze macht, die hem gevangen had gehouden, van hem week. Hij viel voor de heks op de knieën en smeekte haar hem zijn Jorinde toch weer te geven. Maar zij zeide, dat hij haar nooit terug zou krijgen en verdween. Arme Jorindel! Hij riep, hij schreide en jammerde, maar alles was tevergeefs.

„Wat moet ik nu beginnen,” zuchtte hij. — Na eenigen tijd besloot hij deze onheilsplek te verlaten. Hij kwam in een vreemd dorp te land en verdiende er weldra den kost door de schapen te hoeden. Zijn hart trok hem echter steeds weer naar 't kasteel van de heks, waar Jorinde was.

Hij viel voor de heks op de knieën.

Eindelijk kon Jorindel 't dan ook niet meer uithouden. In den nacht sloop hij er heimelijk heen, maar — paste er wel voor op toch niet al te dicht bij 't kasteel te komen. Overdag maakte hij dan weer, dat hij op zijn post was bij de schapen. Je kunt begrijpen, dat Jorindel op zoo'n manier 's nachts weinig slaap kreeg en er dus op den dag wel eens behoefte aan voelde een dutje te doen. Languit lag hij dan op de wei te midden der bloemen en sliep er wat lekker! De schapen vonden 't er

Hij plukte de bloem.

zoo heerlijk en hadden er zooveel te knabbelen, dat ze er niet over dachten weg te loopen en 't dus best een poosje zonder herder konden stellen. —

Toen Jorindel daar weer eens in den warmen zonneschijn lag en de oogen hem dichtvielen, had hij een eigenaardigen droom. — Hij trok over bergen en door dalen, zoo droomde hij en vond toen een bloedroode bloem, die in haar hartje een groote, mooie parel bewaarde. Hij plukte de bloem en ging er mee naar het kasteel en — nu moet je goed hooren! —

alles wat hij met de bloem aanraakte, werd uit de booze toovermacht der oude heks bevrijd. — Ook droomde hij, dat hij op deze wijze zijn Jorinde weer terugkreeg.

Zoo gauw Jorindel wakker was, ging hij op den zoek naar de roode wonderbloem, want hij geloofde vast, dat zijn droom tot waarheid zou worden. Hij wilde de schapen nu niet meer hoeden; gelukkig maar, dat zij alle den weg naar den stal wel alleen konden terugvinden! Zoo trok Jorindel er op uit, over berg en dal, uren, uren ver! Eindelijk, na negen dagen vruchteloos gezocht te hebben, was hij zoo gelukkig de bloedroode bloem uit zijn droom te ontdekken. Hij herkende haar dadelijk. In haar hartje blonk een groote dauwdroppel, die zoo schoon was als een parel. — Vol blijdschap plukte Jorindel de bloem af en begaf zich nu onverwijld naar 't kasteel van de oude heks. Dag en nacht liep hij voort, want hij had groote haast! —

Toen hij op honderd pas afstands van 't kasteel gekomen was, werd hij niet versteend. Neen, hij bleef 't vrije gebruik zijner ledematen behouden en stapte onbevreesd door, totdat hij bij de poort kwam. Nauwelijks had hij deze even met de wonderbloem aangeraakt, of zij sprong open. Jorindel ging naar binnen en luisterde oplettend of hij ook vogelgetjilp hoorde en van welken kant dit kwam. — Ja, daar vernam hij al 't geluid van vele vogelstemmetjes. Vlug die richting ingeslagen! Onbelemmerd drong hij door tot aan de zaal, waar zich de zeventuizend manden met vogels bevonden. De oude heks was er ook; ze was juist bezig de vogels te voeren.

O, wat werd zij boos toen zij Joringel zag! Zij spuwde vergift en gal tegen hem uit, maar kon toch niet dichter bij hem komen dan op twee schreden afstands.

Raakte meteen de heks met de bloem aan.

Joringel echter stoorde zich niet aan haar en liep recht toe recht aan, naar de manden. Er waren er evenwel vele honderden met nachtegalen. — Dat werd dus een moeilijk geval! Hoe zou hij er zijn Jorinde uit kunnen kennen?

Terwijl hij zoo rondkeek, bemerkte hij, dat de oude heks stilletjes een der manden wegnam en er mee naar de deur ging. Vlug sprong hij vooruit om haar den pas af te snijden en raakte meteen de mand, zoowel als de heks, met de bloed-roode bloem aan. Nu kon zij niets meer met haar toovermacht beginnen. Jorinde echter stond plotseling even schoon als vroeger voor hem en viel hem nu stralend van blijdschap om den hals. — Voordat Joringel en Jorinde evenwel het kasteel verlieten, bevrijdden zij nog alle andere gevangen vogels met de wonderbloem en gaven dezen hun vorige gedaante weer. — Nu pas konden ze recht van hun geluk genieten, daar zij ook anderen blij hadden gemaakt!

JEAN MACÉ.

In zeker dorp leefde eens een groote, leelijke koe, die zoo mager was, dat je haar ribben wel kon tellen. Haar horens waren krom en ze keek zoo woest uit haar oogen, dat je bang voor haar zou worden. 't Was geen gewone koe, waarvan ieder de levensgeschiedenis wel kende. Hoe ze in 't dorp was gekomen, wist niemand te zeggen. Plotseling was ze er verschenen, op een winterdag, nadat er juist een groote boerenbruiloft was gehouden. 't Was zoo'n groote bruiloft geweest — verbeeld je, de gasten waren wel drie dagen en drie nachten lang aan tafel gebleven en gesmuld dat ze hadden! Alleen waren ze van tijd tot tijd even opgestaan om een dansje te doen. —

Een arme daglooner, die ook op de bruiloft was geweest, had de koe, die meer struikelde dan dat ze liep en er uitzag alsof ze veel ontberingen geleden had, toen meegenomen, zonder er zich 't hoofd mee te breken waar ze vandaan was gekomen. De koe kreeg geen gemakkelijk leventje bij hem.

Hij liet haar den heelen dag hard sjouwen, nu eens moest zij den ploeg door den steenachtigen grond trekken, dan weer mestrijden voor de rijke boeren. 's Avonds zond hij haar den weg op; dan moest ze zelf maar zien hoe ze haar kostje ophaalde. Ze vond er niet veel bijzonders: enkel wat hard gras, dat dik onder 't stof of de modder zat en geur noch smaak had. Haar nachtverblijf was in een bouwvallige schuur, waar 't vreeselijk tochtte en een verpestende lucht hing, daar de zindelijkheid er alles te wenschen overliet. Voeg hierbij nog, dat onze arme koe viermaal per dag gemolken werd, juist 't dubbele aantal keeren van andere goed gevoede koeien, die niet behoeven te werken en warme, zindelijke stallen hebben — en je kunt je zoo eenigszins voorstellen hoe kwaad ze het te verantwoorden had.

Maar nu moet ik jullie toch eerst verklappen, dat deze koe niet altijd een koe was geweest, neen, eigenlijk niets minder was dan een *fee*, de fee Goede-Eetlust, de petemoei der bruid, op wier feest zoo geducht was gesmuld. De andere feeën waren zoo verontwaardigd geweest over die overdaad van spijsen, die verkwisting van voedsel, dat ze haar door deze gedaanteverwisseling hadden gestraft, want, zie je, door het overdadige feest van 't begin tot 't eind bij te wonen, had zij er als 't ware haar zegel aan gehecht en zouden de menschen zich altijd op haar goedkeuring kunnen beroepen. — Dat zij er nu als koe zoo mager en hongerig uit moest zien, was een boetedoening, die haar opgelegd was. Om haar echter eenige hoop te laten, was haar gezegd, dat zij haar vorige gedaante zou terugkrijgen, als zij een heel ondeugend, ja, slecht kind, verbeterd en zelfs braaf en goed zou hebben gemaakt. Met

't oog hierop had zij de beschikking over een gedeelte van haar vroegere macht mogen behouden. Zij mocht met 't kind doen wat ze wilde, maar over zijn hartje zou zij niets vermogen. Dit moest vanzelf veranderen. Ook moest 't kind er uit eigen beweging toe komen haar een kus tusschen de horens te geven. Hierdoor, maar hierdoor ook alleen, kon de betoovering verbroken worden.

Er was geen gebrek aan stoute kinderen in het dorp. Zelfs onder schooltijd krioelde 't er op straat van kleine deugnieten, die allerlei kattedwaad uithaalden, want de menschen stuurden daar hun kinderen nog niet geregeld naar school. Je kunt begrijpen met hoeveel bijzondere belangstelling de koe die kwa-jongens opnam, waar ze hen maar tegenkwam. Verscheidene keeren had ze al haar keus gedaan en had met zooveel strijdlustigheid een achtervolging op touw gezet, dat men haar in die heele streek niet anders noemde dan „de wilde koe” — niettegenstaande zij van haar baas om haar mager, holoogig voorkomen den naam Ellende gekregen had.

Maar de kleine snaken waren vlug en koesterden geen vrees voor haar, daar ze er aan gewend waren haar dagelijks te zien. Als de koe zich bukte, om hen op haar horens te nemen, sprongen zij zonder complimenten op haar rug, grepen haar bij de kromme horens en lachten haar zoo vroolijk uit, dat zij geen macht meer over hen had. Bovendien had geen enkele dezer deugnieten eigenlijk zoo'n slecht hartje. — Bij al hun stoutigheid hadden zij toch allen ook hun goede kanten; — om maar eens iets te noemen bleven zij elkaar steeds trouw; geen dier bengels zou zijn makkers verraden of in den steek

laten — ook hadden zij moed en op zekere punten ook eergevoel. Bij nadere kennismaking bemerkte onze koe of fee — wat moet ik zeggen? — dan ook, dat zij toch eigenlijk geen van allen voor haar doel konden dienen.

Eindelijk, toen de eerste helft van den zomer zoowat was verstreken, betrok de heer van het dorp met zijn gezin het kasteel. Dat was een heele intocht! In zes rijtuigen kwam de familie met de bedienden aangereden. Ja, je kon wel zien dat 't een rijke, voorname mijnheer was! Op 't eerste gezicht moest je wel denken, dat iemand, die zooveel bezat en zoo'n mooi kasteel kon bewonen, ook gelukkig zou zijn. Helaas was dit niet 't geval en de oorzaak hiervan lag bij zijn oudste kind. Dat was namelijk een jongen, zooals je er gelukkig maar weinige ontmoeten zult. Om te beginnen wilde hij niets leeren; hij verbeeldde zich, dat dit slechts goed was voor arme kinderen, en een jonkertje als hij zich zou vernederen door een boek open te slaan, terwijl hij boeken bovendien ook erg vervelend vond. Vervolgens en dat was nog veel erger, zag hij op iedereen verachtelijk neer; de bedienden van zijn vader waren in zijn oog maar een beetje meer dan de dieren en ieder, die niet met goud gestikte kleeren droeg of een degen op zij had, zag hij voor een bedelaar aan. Hij deed gewoonweg alsof de aarde expres voor hem was geschapen, hield geen rekenschap met anderen en nam wat hem beviel, om 't even waar hij 't vond. Kort en goed, ons jonkertje gedroeg zich steeds of alles hem van rechtswege toekwam en ieder slechts bestond om hem van dienst te kunnen zijn.

Maar wat nog 't afschuwelijkst was, hij had zelfs zijn ouders niet lief en gevoelde dankbaarheid noch eerbied voor hen.

Als zij hem riepen, verwaardigde hij zich niet eens zich naar hen toe te keeren en gehoorzaamde slechts als 't geen zij hem opdroegen hemzelf ook aanstond. — En nog heb ik jullie niet alles van hem verteld! Er komt nog een heele lijst slechte eigenschappen; luistert maar: het jonkertje was ook buitengewoon kleinzeurig; zoo gauw zijn voeten hem maar een beetje pijn deden, wilde hij niet verder wandelen; voorts klapte hij als een ekster, zag niet tegen een leugen op en was erg gulzig, dat wil zeggen, bij 't gebruik van lekkernijen kende hij zijn maat niet, terwijl hij een echte kieskauw was, wanneer 't voedzame gerechten, zooals soep en vleesch, gold.

Na dit alles vernomen te hebben, kan je er je zeker wel een voorstelling van vormen hoe'n soort kind de kleine Zefier was! — Zoo luidde de naam, weet je, dien hij bij zijn komst in de wereld ontvangen had — een naam, die veel te mooi was voor zoo'n naren jongen — vindt je ook niet?

Op den avond na zijn aankomst wilde Zefier zich maar dadelijk in al zijn pracht aan de dorpelingen vertoonen. Hij ging dus een wandeling met zijn zusje doen, op vijftien pas afstands door een kolossalen lakei gevolgd, die het kanten doekje der kleine freule droeg. Jonker Zefier liep zoo recht als hij maar kon en keek trotsch om zich heen. Wat wapperden de haneveeren, die zijn vilten hoedje versierden en wat parmantig tikte hij met zijn wandelstokje, waaraan een gouden knop zat, telkens even tegen zijn hielen! Zijn mooi, zwart fluweelen overjasje werd om 't middel door een met goud gestikten, zijden gordel vastgehouden en het kostbare horloge, dat even uit zijn zakje kwam kijken, was bevestigd aan een smaakvol bewerkten gouden ketting, waaraan een massa beel-

dige snuisterijtjes hingen; verbeeld je, ieder dingetje had wel een waarde van tien zak aardappelen! Je kunt je dus voorstellen wat voor oogen de dorpskinderen opzetten toen ze al die heerlijkheid zagen! Eén jongen waagde 't dichterbij te komen om alles beter te kunnen bewonderen, maar o wee, hij moest gevoelig boeten voor zijn stoutmoedigheid, want 't jonkertje sloeg hem met 't mooie wandelstokje, waaraan een gouden knop zat, vinnig in 't gezicht. Hoewel hem dit

Sloeg hem met 't mooie wandelstokje.

geducht pijn deed, durfde de jongen uit vrees voor den grooten, indrukwekkenden lakei niets te zeggen.

De wilde koe zocht juist haar schamel kostje op in de greppels langs den grooten weg. Toen zij den kleinen jonker nog maar uit de verte zag, wist ze al dat hij precies zoo'n kind was als zij voor haar doel moest hebben. Zijn zusje was mogelijk geen haar beter, maar onze arme betooverde fee-koe had er maar één nodig en koos dus het pronkerige ventje.

Zij nam een aanloop en kwam juist bij Zefier toen hij met een air van belang den armen, van pijn schreienden jongen

toesnauwde: „Laat je dit een les zijn!” — Tijd om meer te zeggen ontbrak hem, want — de koe boog plotseling den kop naar omlaag om hem met haar horens van den grond op te lichten. — Krampachtig greep het jonkertje, dat niet wist wat hem overkwam, zich aan de kromme horens vast. Met ongeloofelijke snelheid spoedde de koe zich reeds met hem voort. Het hoedje met den fraaien bos haneveeren en 't wandelstokje met den gouden knop waren al dadelijk op den grond gerold en lagen nu reeds ver achter hem op den weg. Met luid gejuich waren de dorpskinderen er op afgestoven en sommigen waren de koe nog een eind nagerend, in de hoop, dat 't jonkertje op dien dollen tocht nog wel meer fraaiigheden zou verliezen. Zij hadden niets geen medelijden met hem, 't geen wel niet goed te praten, maar toch ook een beetje te begrijpen is!

De groote, deftige lakei had, zoo gauw hij over den eersten schrik heen was, de koe willen nazetten, maar 't was onbegonnen werk geweest, dat had hij weldra ingezien. Evengoed had hij kunnen probeeren een locomotief in te halen! — Dien avond moest men op 't kasteel dus zonder den toekomstigen erfgenaam gaan slapen.

Onderwijl was de wilde koe steeds maar voortgehoud; groote, groote afstanden legde zij met onverminderde vaart af, zich tegelijkertijd afvragend wat zij wel met dezen ondeugenden jongen zou aanvangen.

„Zijn ouders hebben hem door te groote teederheid bedorven,” sprak zij bij zichzelf — „daardoor is hij zoo geworden. Nu zal 't het beste zijn niet te veel verandering in zijn levenswijze aan te brengen om hem niet te erg te ontmoedigen. Dat hij vader en moeder niet meer dagelijks om zich heen heeft,

zal misschien reeds voldoende zijn om hem tot inkeer te brengen en hem van den waan, dat de wereld om zijn persoontje draait, te verlossen."

En na als een bliksemschicht dorpen en steden doorgevlogen, rivieren overgezwommen te hebben en of 't zoo maar niets was in drie sprongen over hooge bergen heen te zijn gekomen, liet zij hem behoedzaam op 't fluweelige grasperk voor een kasteel rollen, dat nog veel mooier was dan 't kasteel van zijn vader.

't Was avond. De heer en dame, die daar woonden, waren buiten om nog een luchtje in 't park te scheppen. Zij hadden hun zoontje, dat ongeveer even oud als Zefier was, bij zich. De ouders, zoowel als het jongetje, waren braaf en goed, dat kan je gerust gelooven; ze hielpen hun naasten graag en waren ook niet bijzonder trotsch. Natuurlijk — *volmaakt* waren zij geen van drieën, evenmin als jij en ik! — Je ziet dus, dat Zefier wel ongelukkiger terecht had kunnen komen dan juist bij hen.

Toen de bewoners van 't kasteel 't vreemde jongetje buiten bewustzijn op hun grasveld zagen liggen, snelden zij naar hem toe en richtten hem vol medelijden op.

„De arme kleine!" riep de dame uit. „Waar zou hij toch wel vandaan komen?"

„Aan zijn kleeren is 't duidelijk te zien, dat 't kind van deftige familie is, hoewel hij niet naar de gewoonte van dit land gekleed is," sprak haar man.

„O, mama," zei 't jongetje, „kijk eens, hij doet zijn oogen open!"

Zefier, die in 't begin al dadelijk door de duizelingwekkende

Liet zij hem behoedzaam op 't fluweelige grasperk voor een kasteel rollen.

snelheid, waarmee hij werd meegevoerd, zijn bezinning verloren had, kwam door de goede zorgen der vriendelijke dame allengs bij. — Hij meende, dat er amper een paar seconden verlopen waren tusschen 't oogenblik, waarop de koe hem op haar horens had genomen en nu en riep dan ook dadelijk op gebiedenden toon:

„Waar zijn mijn wandelstok en mijn hoed?” —

„Ja, 't is waar,” sprak de dame, „'t lieve kind is bloots-hoofds. Saturnin, krijg eens gauw een van je oude mutsen voor hem.”

Terwijl Saturnin de muts ging halen, werd Zefier onder-vraagd. Hij vertelde hoe hij heette en wie zijn vader was, maar de wilde koe had hem zoover weggebracht, dat men hier in dit land tot zijn groote verbazing zelfs nooit van een dergelijken naam had gehoord. Men vroeg hem ook bij welk dorp hun kasteel stond. Hierop noemde hij den naam zoo goed en kwaad 't ging — maar zoo heel precies wist hij dien zelf niet te zeggen. 't Was een naam, die lastig uit te spreken was en dus had de gemakzuchtige Zefier er zich ook nooit veel moeite voor willen geven. Men kon er dan ook niet uit wijs worden en zocht tevergeefs op elken atlas en in ieder aardrijkskundeboek, dat maar in 't kasteel te vinden was. Hij had 't vervolgens over een koe, die hem plotseling op haar horens had genomen, doch dit verhaal werd met een glimlach, waardoor hij zich erg beleedigd voelde, ontvangen.

„Waar hij vandaan gekomen of op welke manier hij hier aangeland is, moesten we maar in 't midden laten,” zei de dame van 't kasteel ten slotte tegen haar man — „ik stel vóór hem bij ons te houden; onze Saturnin is altijd zoo

alleen. Dit ventje zou juist een geschikt kameraadje voor hem zijn!”

„Zijn geschiedenis komt mij tamelijk duister voor,” luidde ’t antwoord, „maar ik zal er mij niet tegen kanten, daar je er je hart op schijnt gezet te hebben.” —

Zoo kreeg Zefiers hoogmoed dus al een leelijken knak. Uit medelijden als ’t ware van den grond opgeraapt, werd er nu besloten hem als makkertje van het eigen zoontje op ’t kasteel te houden, hém, wiens vader zélf eigenaar van een kasteel was! —

Het kamertje, dat voortaan ’t zijne zou wezen, lag in de nok van ’t groote gebouw. Saturnins oude kindermeid, die hem er heen moest brengen, bromde onderweg voortdurend. Wel ja, alsof ze nog niet genoeg werk had! Hoe verzonnen mijnheer en mevrouw ’t er nog een kind bij in te halen — een zwervertje, van wien niemand wist, waar hij vandaan kwam! — Zoo pruttelde ze al maar door.

Je kunt zeker wel begrijpen hoe vreeselijk boos Zefier werd. „Brutaal schepsel,” riep hij uit, terwijl hij vuurrood zag van drift, „je weet niet tegen wien je spreekt. Ik beveel je te zwijgen!”

„Wel komaan, je bent me een mooie om mij iets te bevelen!” klonk ’t dadelijk terug. „Vooruit, ga naar binnen. Dit kamertje is nog veel te goed voor je. En, pas op, als je niet beleefd tegen me bent! Dan zal je nader kennis met me maken; dät beloof ik je!” —

Nog brommend duwde ’t oudje hem naar binnen en gaf hem een flinken oorveeg toe, waarna ze de deur dadelijk achter hem dicht deed.

Zefier hoorde haar den sleutel in 't slot omdraaien; hij stikte haast van machteloze woede. Hoe graag zou hij haar dien oorveeg hebben teruggegeven!

't Duurde lang eer hij, pijnlijk en gekneusd als hij was door dien snellen rit in zoo'n ongemakkelijke houding, den slaap kon vatten. Voor 't eerst van zijn leven maakte hij nu eens kennis met 't onaangename gevoel vernederd te worden. Hoe vaak had 't jonkertje zelf anderen zoo'n bejegening doen ondergaan! Of hij hieraan nu ook met schaamte terugdacht? — Zoo-veel is zeker, dat zijn hoogmoed nog ongebroken was. — Voordat hij in slaap viel hield hij denkbeeldige gesprekken met hen, die hem zoo liefderijk hadden opgenomen, waarin hij hun duchtig de waarheid zei, zonder een woord van erkentelijkheid te uiten voor 't geen zij voor hem gedaan hadden.

Den volgenden ochtend stond Saturnin al voor dag en dauw op; hij verlangde er zoo naar kennis met zijn nieuw kameraadje te maken en liet zijn moeder geen rust, voordat zij de oude kindermeid naar boven had gezonden om den kleinen vreemdeling te halen. Deze sliep als een roos toen zij binnentrad en was, nadat zij hem had wakkergeschud, slecht over deze stoornis te spreken, vooral toen hij hoorde, dat zij namens Saturnin kwam.

„Laat dien jongen maar zonder mij gaan wandelen,” bromde hij; „ik heb er geen zin in op te staan.”

„Zoo, meen je dat je voor niets 't brood van mijn mijnheer en mevrouw zult kunnen eten? 't Is nog veel te veel eer voor je, dat 't lieve kind naar je gezelschap verlangt. Ik zou wel eens willen zien, dat je 't hart hadt hem te laten wachten — wel ja — nu nog mooier!” —

Zoo pruttelend greep ze hem zonder complimenten beet, tilde hem uit bed en stak zijn voeten in een paar pantoffels, waarna zij hem zijn kleeren in de hand gaf. — „En nu gauw wat, alsjeblieft!”

Zefier was buiten zichzelf van kwaadheid. Hij was echter zoo verstandig de zaak maar op de best mogelijke manier op te nemen en ging, nadat hij zich had aangekleed, naar beneden, waar hij met blijdschap door Saturnin werd begroet.

’t Was een heerlijke morgen en in ’t park was het verrukkelijk. Ons jonkertje, dat nog nooit ’t genot had gesmaakt zoo vroeg buiten te wezen, genoot nu toch wel van deze ongewone gewaarwording, die niet voor luijaards is weggelegd.

Over ’t geheel had Zefier ’t nu nogal naar zijn zin. Saturnin verzon allerlei spelletjes en haalde al zijn schatten voor den dag om ze zijn makkertje te laten zien. Ongelukkigergwijze kreeg hij echter op eens den zijden, met goud gestikten gordel in ’t oog, dien Zefier droeg. Saturnin was dol op alles wat schitterde en wou ’t mooie ding dus met alle geweld in zijn bezit hebben. De ander gooide echter zijn voorstel: die prachtige ceintuur voor een gewonen leeren riem te ruilen, vol verontwaardiging zoo ver mogelijk weg.

Juist kwam Saturnins moeder daar langs. Zoo gauw hij haar zag, begon Saturnin haar zijn nood te klagen.

„Mama,” riep hij met een huilerige stem, „hij wil me niet eens zijn ceintuur geven!”

„O, maar hij staat haar wel aan je af, dat zal je zien,” antwoordde deze, die even zwak was als de meeste moeders en haar zoontje dus niets kon weigeren. „Jij hebt hem gisteren immers ook je muts gegeven!” — Meteen liep zij door, zonder

verder eenige beteekenis aan dit voorval te hechten.

Maar de oude meid, die voor de deur aan 't vegen was, had alles gehoord. Ze had 't niets op Zefier begrepen, zooals je weet en noemde hem bij zichzelf de „kleine bedelaar.” Nu ook had ze in 't minst geen medelijden met hem. — Wat? Wou hij zijn gordel niet aan Saturnin geven? En Saturnin was toch 't kind des huizes, haar verafgoodde lieveling! — Wacht maar, zij zou hem wel eens leeren! — Meteen liep zij naar de kinderen

Greep de mooie ceintuur beet.

toe, greep de mooie ceintuur beet, en ontdeed met één ruk den kleinen vreemdeling van dit sieraad. —

Dit was een goede les voor Zefier om hem te leeren het eigendom van anderen te ontzien; nu kon hij zelf eens aan den lijve ondervinden hoe 't voelt als iets, waarop je prijs stelt, je plotseling afhandig wordt gemaakt! —

Zoo zou men tenminste denken! — Helaas was Zefiers hartje hiervoor nog te zeer verstokt. — Hij was boos en geducht boos ook op de oude meid en op Saturnin en had geen plaats voor andere gedachten of zachtere gevoelens.

Hier vlak bij huis was hij evenwel machteloos, moest hij aan 't kortste eind trekken, dat begreep hij maar al te goed. Daarom troonde hij 't verwende jonkertje, dat nu zijn tranen gedroogd had, mee naar heel achter in 't park; na rondgekeken te hebben of er ook iemand in de buurt was, wierp hij hem hier op den grond en begon uit alle macht op hem los te slaan om hem te dwingen de mooie ceintuur weer terug te geven. — Zefier was sterker dan Saturnin en zou den strijd

• Over de muren van een groote stad springend.

zeker gewonnen hebben als — de wilde koe niet plotseling tusschen beiden was gekomen. Op 't onverwachtst verschenen twee kromme, puntige horens tusschen de beide kemphanen. Zefier werd er door opgetild en — daar holde de koe reeds weer in duizelingwekkende vaart met hem voort, steeds verder en verder de wereld in.

„Neen,” sprak de wilde koe onderwijl tot zichzelf — „'t leven op een kasteel deugt niets voor hem. Als ik hem eens in den handel bracht! Dan zou hij een meer bezig leven hebben.”

En, over de muren van een groote stad springend, liet zij hem zonder plichtplegingen op een stapel balen rollen, die voor het pakhuis van een koopman waren afgeladen. Hierop sloeg zij haastig op de vlucht, want de vrouwen in de buurt, die bij haar verschijning aan de deur hadden staan praten, gingen al allemaal een bezem halen en er kwam reeds een diender aanloopen om haar in beslag te nemen, want men dacht, dat 't een koe van buiten was, die van de markt had weten te ontsnappen.

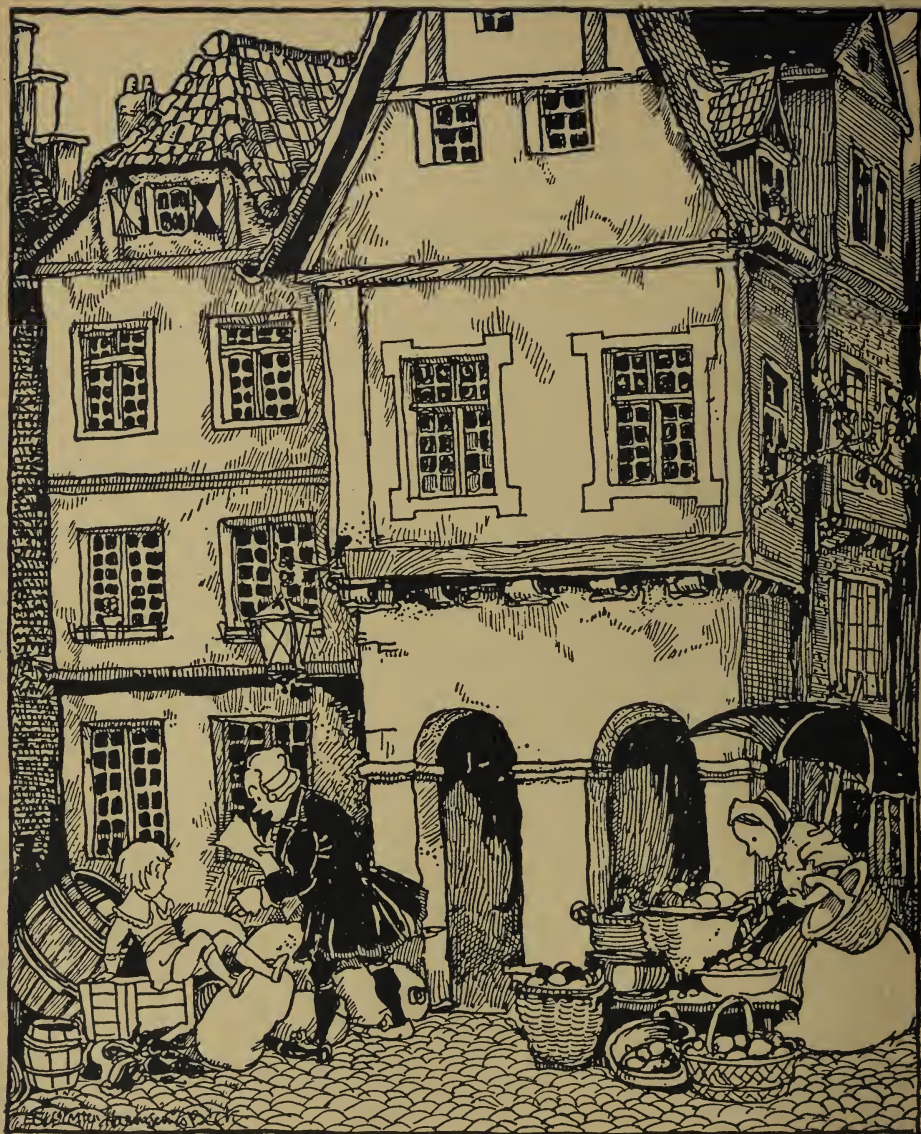
„Wat voer jij daar uit, kleine snaak?” vroeg de koopman, een rood, gezet mannetje, dat met den bril op den neus en de warenlijst in de hand, zorgvuldig aantal en inhoud van zijn balen naging. En twee niet al te zachte vingers trokken den door den snellen rit en den daarop gevolgden schok als versuften, kleinen jongen aan 't oor. Of hij toen ook gauw bij bezinning kwam!

„Och meneer,” riep hij uit, terwijl hij zijn handen smeekend vouwde, „doe mij toch niets! De koe heeft me hier op deze balen laten rollen.” — Toen vertelde hij weer, maar nu met wat minder zekerheid dan den eersten keer, wat hem weder-varen was. De koopman schudde 't hoofd en trok een onge-loovig gezicht. —

„Denk maar niet, dat je een man van positie, zooals ik ben, zoo gemakkelijk wat op de mouw kunt spelden; met zulke kinderachtige verzinsels behoef je bij mij niet aan te komen, hoor! — Maar 't doet er niet toe. Je bent hier nu eenmaal en ik houd je ook. Ga maar naar binnen, dan zullen we er eens met moeder de vrouw over spreken.” —

De vrouw van den koopman slaakte luide kreten van af-

„Wat voer jij daar uit, kleine snaak?”

keuring, toen ze hoorde, dat haar man 't kind wou houden. Maar de baas was stijfhoofdig; wat hij in den zin had, dreef hij ook door en als hij eenmaal wat gezegd had, viel daaraan niet meer te tornen. Hij was echter wel zoo verstandig zijn vrouw onder vier oogen uit te leggen, dat zij juist een loopjongen noodig hadden om boodschappen te doen en op den winkel te passen als zij zelf ergens anders bezig moesten zijn. Deze jongen nu was hun als 't ware voor de deur geworpen — kon 't mooier treffen? Hij zou hun niets aan loon kosten en wat het eten aanging, och, zoo'n klein ventje leefde haast op niets. Een slaappleats zou er ook nog wel op kunnen overschieten. Hoe zou zij er over denken een matras voor hem neer te leggen in 't kelderhokje achter den winkel? De vaten met zoutevisch moesten maar wat dichters op elkaar gezet worden, dan zou er nog wel plaats voor wezen.

„En dan nog iets,” vervolgde hij, „je ziet immers wel, dat hij als een soort heertje gekleed is en al zijn kleeren van een model zijn zooals hier in 't land geen mensch draagt? — Nu dacht ik zoo: we moesten hem Antenors boeken naar school laten dragen, alsof hij 't livreiknechtje van onzen jongen is; dat zal opzien geven in de stad. We zullen er stellig door in achtung rijzen!” —

Dit laatste deed de schaal overhellen bij de vrouw van den koopman, die haast even ijdel als gierig was. Terwijl ze nu met een jaloerschen blik het rijke pakje van den nieuwen loopjongen ging bekijken, ontdekte zij den mooien ketting met de waardevolle snuisterijen, die wel deden vermoeden, dat 't daarbij behoorende, nog in 't zakje verborgen horloge, niet minder kostbaar zou wezen.

„Nu vraag ik je!” riep zij uit, „is dat verstandig een kind van dien leeftijd met zulke kostbare dingen te behangen?” — Meteen stak zij haar hand uit om er gauw een stokje voor te steken, met andere woorden, ze nam den kleinen vreemdeling al zijn schatten af.

„Mooie dingen, die zijn wat waard,” sprak de koopman, na alles aandachtig tegen 't licht gehouden en bekeken te hebben; „Antenor moet dit alles 's Zondags, als hij zijn beste pakje aan heeft, maar dragen.”

Na deze beslissing werden de kostbaarheden achter in een la geborgen en sprak men er verder niet over. —

Dat deze handelwijze in 't geheel niet was zooals 't behoorde, scheen den luidjes niet in den zin te komen. Hun geweten werd er tenminste volstrekt niet door verontrust.

Wat Zefier aangaat, hem werd een bezem in de hand gegeven en nu kon hij al dadelijk zijn werkzaamheden beginnen door 't huis van boven tot beneden schoon te maken.

't Arme kind was nog half versuft; zijn hartje zwol van verontwaardiging, maar hij voelde zich volkomen machteloos en had geen kracht zich te verzetten. De herinnering aan de hardhandige manier waarop hij tot zichzelf was gebracht — zijn oor gloeide en tintelde er nog van — was hem een waarschuwing, dat tegenstand hier nutteloos zou zijn.

Voor 't overige — dat moet gezegd worden — had Zefier in deze nieuwe omgeving geen lichamelijk letsel meer te lijden. Bij die eene gevoelige bejegening bleef het. De koopman was van natuur een goedmoedig mannetje, dat geen kip kwaad zou doen, maar Zefiers plotselinge verschijning op zijn balen had hem een geduchten schrik aangejaagd, doordat hij zijn

koopwaar in gevaar meende te zien. Zijn handel ging hem boven alles; zoolang echter alles in zijn zaak naar wensch liep, was hij de gemakkelijkheid zelf.

Toen zijn nieuwe loopjongen met den bezem in de hand beneden kwam, trok hij hem weer aan 't oor, maar nu zoo zachtjes, dat 't geen pijn deed en hij lachte er welwillend bij.

„Komaan, maar ferm de handen uit de mouwen gestoken, mijn jongen! Zoo ben ik indertijd ook begonnen en je ziet hoever ik 't nu heb gebracht. Werk met lust en met ijver, wie weet wat er dan ook nog eens van *jou* groeit!”

De goede man — dat bemerk je wel — was nogal met zichzelf en de door hem veroverde positie ingenomen.

Ons jonkertje werd hier door zachte, maar vaste hand geleid en 't scheen werkelijk, dat dit na een poosje al eenigen invloed ten goede begon te hebben. Hij leerde aan orde en regelmaat wennen en ondervond hoe heilzaam het is een werkzaam leven te leiden. Van 's morgens lang in bed liggen luieren was geen sprake meer. Den heelen dag was hij op de been en hij had aan zooveel hem opgedragen bezigheden te denken, dat er geen tijd overschoot veel aandacht aan zijn eigen belangrijk persoontje te wijden. Langzamerhand schoof eigen gewichtigheid dan ook bij hem op den achtergrond, hoewel zijn oude natuur toch een- of tweemaal nog even bij hem bovenkwam en hij de menschen, die in den winkel kwamen koopen, toen uit de hoogte behandelde. De vrouw van den koopman, die zelf een en al beleefdheid tegen de klanten was, verstond op dit punt echter geen gekscheren en dreigde hem zonder eten naar bed te zullen sturen, 't geen meteen een zuinigheidsmaatregel voor haar huishouden was, zoo gauw hij 't zou wagen

nog eens op een dergelijke manier op te treden. Hij begreep dat 't zaak was op te passen en zich dus wat in te binden, want na zijn harde werken smaakte 't eenvoudige avondeten hem veel te best. Je ziet hieruit, dat hij 't al had afgeleerd een lekkerbekje te zijn. Zefier at met 't gezin aan dezelfde tafel. Deze was rond, dus alle plaatsen waren van gelijke waarde. Men had hem echter geleerd van tafel op te staan en naar den winkel te gaan zoo gauw soep en vleeschspijs genuttigd waren, deels uit zuinigheid, deels om hem op zekeren afstand te houden en door dezen maatregel waardeerde hij de bovengenoemde gerechten, waarvoor hij vroeger den neus ophaalde, nog des te meer. Ja — nog een bewijs dat 't ver- wende jonkertje toch wel veranderd was: toen men hem op zekeren dag een appel, die een beetje begon te verrotten, toe- gooide, meende hij een groot cadeau te hebben gekregen! Wat zeg je daar wel van? Thuis zou hij er niet naar omgekeken hebben!

Zooals ik je al verteld heb, behandelden deze menschen hem niet slecht, maar ze bewezen hem aan den anderen kant toch ook nooit eens wat hartelijkheid; nooit kreeg hij een liefkoozing of een vriendelijk woordje of 't moest zijn, dat de koopman 't van tijd tot tijd nuttig achtte hem bij wijze van aanmoediging aan te sporen „flink” te werken — een term, dien hij graag gebruikte.

Als de kleine Zefier — want hij was toch nog maar een kind — dan 's avonds in 't benauwde kelderhokje op zijn matras kroop en zich herinnerde hoe moeder hem eertijds omhelsd had en hoe onverschillig hij zich voor haar liefkoozingen had betoond — als hij dacht aan de vriendelijke stem van vader,

waarnaar hij nooit had willen luisteren — ja, dan werd hij overmand door verlangen en verdriet en viel eindelijk snik-kend in slaap, met de lieve beeltenissen zijner ouders voor oogen.

Dat hij in huis en winkel hard moest werken was nog lang niet 't ergst voor Zefier. Veel zwaarder viel 't hem 't knechtje van Antenor, 't zoontje van zijn patroon, te wezen. Sinds deze „veelbelovende” jongen een „lakei” had om zijn boeken voor hem naar school te dragen zou hij ze voor geen geld meer zelf onder den arm hebben willen nemen. Dus aan wat voor werkje Zefier ook juist bezig was, als het tijd voor school werd moest hij alles laten liggen om Antenors stapel boeken op te nemen. De jongens kwamen door deze gezamenlijke, elken dag herhaalde wandeling, toch niet op vriendschappelijken voet met elkaar, want Antenor was te trotsch om met anderen dan zijns-gelijken te praten en wilde zelfs niet dat Zefier naast hem liep. — Ja, Antenor had een verbeelding van belang! Dat kon je aan zijn geheele houding zien zooals hij drie pas voor Zefier uit over straat stapte. Zefier kon er zich nu meteen eens een voorstelling van maken hoe onverdraaglijk hoogmoedig en ongenaakbaar hij er indertijd zelf had uitgezien op zijn wandelingen door 't dorp met den indrukwekkenden, grooten lakei achter zich aan.

Zefier zou die vernederende tochten nog niet zoo erg hebben gevonden als hij Antenor slechts rechtstreeks naar en van school had behoeven te brengen en te halen. Maar neen — Antenor was een eerste spijbelaar, die wat om de school lachte en er zich zoo weinig mogelijk liet zien. Knikkeren was zijn lust en zijn leven; voor 't edele knikkerspel vergat hij alles, liet hij alles staan. Hij had slechts één gedachte: zooveel moge-

lijk knikkers te winnen, zij 't dan ook niet altijd op een manier, die door den beugel kon.

Op honderd schreden afstands der school was een pleintje, waar alle straatbengeltjes uit de buurt onder schooltijd bijeenkwamen om een waren handel in knikkers te drijven. Hier kon je je slag slaan en je geluk in allerlei spelletjes beproeven, waarbij winst en verlies meer van 't toeval dan van je handigheid afhingen. Antenor was een persoontje van gewicht op deze knikkerbeurs, dat kan je gerust gelooven. Tweemaal per dag kon je er hem stellig vinden. Hij deed er de eerste beginselen van handelskennis op en deze soort school stond hem heel wat beter aan dan die andere, waar je zonder eenige opwindning gewoonweg lezen, schrijven en rekenen leert. De jongen bleef er soms uren. Al dien tijd moest zijn arme knechtje daar maar met de boeken onder den arm staan wachten, totdat 't Antenor zou behagen op te stappen. Den enkelen keer dat de knikkerbaas zich werkelijk naar school begaf nam hij Zefier 't stapeltje boeken pas af als hij bij de deur van 't gebouw gekomen was. En je hadt eens moeten zien hoe dit dan gebeurde. Je kon zoo echt op Antenors gezicht de overtuiging lezen dat hij zich dit veroorloven kon, daar zijn ouders immers welgesteld genoeg waren om er een knechtje voor hem apart op na te houden. —

Gedurende die vermoeiende uren van wachten had Zefier al den tijd er eens aan terug te denken hoe vaak hij zelf ook de bedienden thuis om zijnentwil voor nietigheden op de been had gehouden. Maar daar deze herinneringen nu niet zoo heel aangenaam waren en bovendien ook niet voldoende stof boden om er den tijd mee dood te slaan, begon hij eerst uit verveling,

doch later met al meer en meer belangstelling de boeken, die de oorzaak zijner slavernij waren, eens open te slaan en in te kijken. Zoo kwam het, dat Antenor per slot van rekening „naar school ging”, zooals het heette, maar Zefier degene was die „leerde”!

„Antenor, kijk eens, je knechtje steekt zijn neus in je boeken,” riep een der andere jongens op zekeren dag uit.

„Och, wat zou dat! Laat den armen drommel maar,” antwoordde de aangesprokene op onverschilligen toon; „hij heeft dien duffen boel noodig om zich door de wereld te slaan — *ik* lach er wat om! Zeg, hoeveel kosten honderd van die middelsoort?”

Drie maanden verliepen er op deze wijze. 't Jonkertje was wel aanmerkelijk in zijn voordeel veranderd, maar zijn zelfbeheersching was nog niet van de rechte soort. Vrees was nog te veel de drijfveer van zijn doen en laten; zijn zelfzucht was onderdrukt, doch zetelde niettemin nog diep in zijn hartje.

Op zekeren ochtend, toen 't levendiger dan ooit op de knikkerbeurs toeging en de wachtenstijd eindeloos lang gerekt dreigde te zullen worden, werd Zefier aangegrepen door een onweersaanbaar verlangen eens een oogenblik weer zijn eigen baas te zijn. Hij nam de boeken onder den arm en ging zonder spreken heen. Onnoodig te zeggen dat Antenor en zijn makkers, die allen even opgewonden schreeuwden bij hun loven en bieden, hiervan niets bemerkten.

't Was een dier heerlijke herfstmorgens, waarop de zon de aarde nog eens extra schijnt te willen koesteren. Wat genoot Zefier toen hij, buiten de stad gekomen, de pittige, frissche lucht inademde, die een zacht windje hem toevoerde. De boomen

waren nog groen en hier en daar bloeiden wilde bloemen langs den weg. Vroeger zou ons jonkertje zulke gewone bloemen met geen blik hebben verwaardigd. Nu echter bukte hij zich om er een te plukken en keek er toen met welgevallen naar. Dit gaf hem een geheel nieuwe gewaarwording. In den laatsten tijd had hij niets dan steenen en nog eens steenen gezien en was steeds achtervolgd door de lucht, die de vaten met zoutevisch verspreidden! Ik behoef je dus niet te verzekeren dat Zefier genoot!

Hoe verbaasd was hij echter toen hij op eens in een wei, die aan den grooten weg grensde, een leelijke, magere koe zag, in wie hij met één oogopslag „de wilde koe” herkende. Zij keek hem droevig aan!

Zijn eerste gedachte was zoo gauw mogelijk de vlucht te nemen. Door 't moeilijke leven, dat hij had geleid, was echter zijn moed reeds meer ontwikkeld. Bij nader inzien liep hij dus recht op haar af.

„Wat voer je nu weer tegen mij in 't schild?” vroeg hij zonder blikken of blozen. „Als je lust hebt mij van hier weg te voeren staat het je vrij. Ik heb er genoeg van.”

Al de vernederingen, die hij drie maanden lang stilzwijgend had moeten verduren, trokken als 't ware één voor één aan hem voorbij en hij beloofde zichzelf vast en stellig geen voet meer in dien afschuwelijken, naar zoutevisch riekenden winkel te zullen zetten.

„Als ik je van hier wegvoer, wachten je elders toch ook weer moeilijkheden, arme jongen,” antwoordde de koe.

„Dat doet er niet toe; 't zal dan toch eens wat anders zijn. 'k Wil alles liever dan nog een minuut langer de lakei van dien Antenor te blijven!”

Zefier genoot!

Zefier begon werkelijk flink te worden. Dapper greep hij de horens, die hem reeds zulke reizen hadden laten doen en na hem behulpzaam te zijn geweest om op haar rug te springen, zette de koe zich met matigen draf in beweging.

Zij hadden nu kennismemaakt en hierdoor verliep deze tocht veel aangenamer dan de beide vorigen.

„Vandaag loop je niet zoo hard,” zei Zefier tegen de koe, die van tijd tot tijd bleef staan en haar langen, mageren hals naar omlaag boog om een plukje gras te grijpen.

„O, ik heb geen haast; 't doel van onze reis is niet ver hier vandaan.”

„'t Is maar, dat ik zoo'n honger begin te krijgen!”

„Wel, drink dan wat van mijn melk!”

De kleine jongen sprong op den grond om van haar aanbod gebruik te maken en werd toen gewaar, dat de melk van de wilde koe een eigenaardigen pittigen, maar volstrekt niet onaangenaamen smaak had. Heel voedzaam was ze niet, wel buitengewoon opwekkend. Toen hij zijn plaatsje op den rug der koe weer had ingenomen was 't hem dan ook zeldzaam licht om 't hart en zag hij de toekomst zonder eenige ongerustheid tegemoet.

De wilde koe voerde hem dien heelen dag nu eens langs hagen dan weer door weilanden, waar 't uit 't nagras gewonnen hooi op hoopen stond en heerlijk geurde. Zefier dronk de lucht met volle teugen in — hij had grooten lust te gaan zingen, 't geen zijn ouders zeker erg verwonderd zou hebben als zij hem daar hadden kunnen zien, de wijde wereld inrijdend, zonder te weten waar hij zou belanden.

Toen 't avond werd gingen zijn gedachten naar hen terug,

naar hun teederheid, hun verdriet en twee tranen rolden hem over de al een beetje bruin getinte wangen, terwijl hij zich afvroeg wanneer en hoe hij ooit naar hen zou kunnen terugkeeren. Ja, er was werkelijk reeds eenige beterschap bij Zefier te bespeuren.

De nacht was aangebroken en nog liep de koe maar steeds op een sukkeldrafje door. Eindelijk stond zij stil voor een armoedig woninkje, ja, 't was niet meer dan een hutje, dat eenzaam aan den zoom van een uitgestrekt bosch gelegen was en een grooten mesthoop voor de deur had. Bij 't geflonker der sterren kon je 't half ingezakte, hier en daar met mos begroeide rieten dak en de vermolmde heining, die 't aangrenzende kleine bebouwde stukje grond omgaf, onderscheiden.

„Hier moet je zijn,” sprak de koe. „Laat je van mijn rug glijden en ga naar binnen.”

„Hier? Maar dat meen je immers niet. 't Is hier toch veel te vuil!”

„Stellig wel — ga naar binnen. Ik ga ook mee en zal je niet meer verlaten.”

Ondanks de pas met de wilde koe gesloten vriendschap lachte haar voorstel Zefier volstrekt niet toe. Hij hield zich dus aan haar horens vast en maakte geen aanstalten zijn plaatsje te verlaten. Zij zei toen niets meer, doch deed plotseeling zoo'n zijsprong, dat hij van haar rug tuimelde en languit op den mesthoop belandde.

't Leven, dat hierdoor veroorzaakt werd, bracht de bewoners der hut in beweging. De deur ging open. Luid blaffend schoot een groote hond op Zefier af; tegelijkertijd verscheen er een vrouw in boerinnenkleeding op den drempel.

„Wie is daar?” riep ze. „Wat kom je hier zoo laat nog doen?”

„Mag ik vannacht bij u blijven?” vroeg Zefier met een angstige stem, terwijl hij overeind krabbelde en zijn kleeren zoo goed mogelijk afveegde.

„Wil je wel eens gauw je biezen pakken, kwajongen! Zie je ons huis voor een logement aan? Kom eens hier, Jean en kijk eens! Dit heertje vraagt of hij hier vannacht kan slapen!”

Zefier was naar de koe gevlucht en drukte zich dicht tegen haar aan om bescherming te zoeken tegen den hond, die woedend te keer ging en hem dreigde te bijten.

„We moeten hier blijven,” zei ze zachtjes tegen hem. De man verscheen met een lantaren. 't Was een groote krachtig gebouwde boer, die er niet al te vriendelijk uit zag en een vastberaden uitdrukking op zijn gelaat had.

„Ik neem geen landloopers op,” zei hij. „Ga maar verder met je ongelukskoe en vlug wat, of jullie zult nader kennis met mij maken.”

„We moeten hier blijven,” sprak de koe weer zachtjes, zonder zich iets van deze bedreiging aan te trekken.

Zefier wierp zich nu op de knieën.

„Ik smeeek u, goede man....”

Hij had geen tijd er meer bij te voegen. Een flink uit de kluiten gegroeide jongen, die nauwelijks zijn leeftijd kon hebben bereikt, maar veel Forscher van voorkomen was, kwam haastig naar buiten loopen en sloeg zijn armen om hem heen.

„Ik wil 't kleine heertje houden,” riep hij uit — „hij is voor mij! Ik wil dat hij bij ons komt.”

Jean en zijn vrouw zagen elkaar aan en begrepen dat zij zouden moeten toegeven.

„Vooruit dan maar,” sprak de man gelaten, „ga maar naar binnen, omdat Jacquot 't zoo graag wil.”

Zij deden de deur achter zich dicht. De wilde koe begaf zich echter op haar eigen houtje naar den vervallen, kleinen stal, waar een eenoogig paardje met lange, verwarde manen en ruig haar triestig aan een restje oud stroo stond te knabbelen.

Zooals Zefier vooruit was aangekondigd, wachtte hem hier een veel ruwer leven dan hij bij den koopman had geleid, maar toch had hij 't in menig opzicht beter.

Den eersten ochtend den beste liet de vrouw hem al zijn kleeven uittrekken en gaf er hem andere van grover soort voor in de plaats. „Ik zal ze voor hem bewaren, totdat hij weer verder gaat,” sprak 't goede mensch. „'t Zou zonde zijn als hij ze hier bedierf.” En ze maakte alles wat Zefier aangehad had, zoo goed mogelijk schoon, voordat zij 't wegborg. — In de oogen der eenvoudige hutbewoners was Zefiers pakje nog zoo mooi als dat van een prins hoewel 't duchtig de sporen droeg met allerlei goedje uit den winkel in aanraking te zijn geweest. Bovendien had 't op zijn tocht veel geleden; vergeet hierbij ook de tuimeling op den mesthoop niet!

Nu kreeg ons jonkertje een stevig groflinnen hemd en een katoenen broek met lange pijpen aan. Verder een blauwen kiel en een paar klompen, de beste, die Jacquot had. Kousen waren er niet bij. Jacquot droeg ze trouwens zelf ook niet. 't Was dus niet om onderscheid tusschen hem en 't eigen zoontje te maken, dat de vrouw ze hem niet gaf en evenmin uit gierigheid. Neen, hij was bij brave, rechtschapen lieden terecht gekomen. Voor 't uiterlijk waren ze ruw en onbeschaafd, hard voor zichzelf en voor anderen. Ze leefden geheel op zichzelf

en kwamen er moeilijk toe hart en hand te openen. Hadden zij 't echter eenmaal gedaan, dan gaven zij ook alles wat er zich in bevond.

De arme Zefier voelde zich eerst niets op zijn gemak in zijn nieuwe, vreemdsoortige kleedij! Hij was tenger gebouwd en kon wel zwemmen in 't goed van den forschen Jacquot. Ook drukte 't hout van zijn klompen hem pijnlijk op de bloote voeten. Men deed echter wat stroo in de klompen om dit te verhelpen en een paar dagen later was hij er al zoo aan gewend, dat hij er niet eens meer op lette.

Toen 't tijd werd om aan tafel te gaan werd 't een andere geschiedenis. De maaltijd bestond slechts uit roggebrood en aardappelen. Ik kan je verzekeren, dat Zefier er wel even een gezicht tegen trok! Gelukkig had de melk, die hij gisteren had gedronken, zijn maag versterkt en uitgezet, zoodat hij ergens honger had. Hij mocht zooveel eten als hij wilde en behoefde hier ook niet eerder van tafel op te staan dan de anderen. Dit maakte, dat hij zich toch niet zoo heel ongelukkig voelde. Na verloop van eenige dagen evenwel ging 't met het roggebrood als met de klompen: hij was er geheel aan gewend, ja, 't smaakte hem zelfs best.

Het hutje kon niet op veel ruimte bogen en evenmin — dat is te begrijpen — was er overvloed van slaapgelegenheid. Jullie zoudt misschien 't bedje, dat Zefier kreeg, niet heel aantrekkelijk vinden, maar hij was er best mee tevreden. 't Bestond uit een bos stroo, die in den kleinen stal naast 't leger der dieren was uitgespreid. Wat een verschil bij zijn kelderhokje in de stad! Hier had hij tenminste frissche lucht en heerlijken stalgeur, die zieken gezond maakt. Als hij ten deele

uitgekleed op zijn legerstede was gekropen, strekte de koe, die zijn trouwe vriendin was geworden, haar vochtigen, rosen snuit al naar hem uit om geliefkoosd te worden; de hond kwam hem de handen likken en zelfs 't paardje zond hem uit zijn ééne oog een vriendschappelijken blik toe. Wat sliep hij daar 's avonds heerlijk in en wat stond hij 's morgens opgewekt en vlug op!

Zachte, donzen bedden maken je maar lui en vadsig; zij houden je vast en willen je ook 's morgens niet loslaten. Neen, dan is een strooleger, zooals dat van Zefier, toch veel gezonder! — Wanneer hij nog voor 't aanbreken van den dag wakker werd en op zijn elleboog geleund naar de slapende dieren keek, gingen zijn gedachten vaak genoeg terug naar 't trotsche kasteel, dat hij had verloren! Maar hij hunkerde nu niet meer naar al de pracht, die hij vaarwel had moeten zeggen — neen — daaraan wijdde hij ternauwernood een gedachte. Hij kon nu alleen maar denken aan zijn lieve ouders! En dit teruggaan naar 't verleden was nu veel minder smartelijk dan 't voor dezen geweest was, want hij voelde, dat 't beter met hem werd en een zeker iets zei hem, dat er een gunstige verandering aanstaande was.

Voelde Zefier zich dus al gauw thuis in zijn nieuwe omgeving, ook met de menschen kwam hij vrij spoedig op streek.

In 't eerst had vader Jean hem weliswaar door zijn zware stem en gebiedend optreden vrees aangejaagd; ik moet dan ook toegeven dat de taal, waarmee hij zijn wil kenbaar maakte, niet altijd van ruwheid vrij te pleiten was en Antenors vader er beslist een meer beschaafde woordenkeus op nahield. Maar aan den anderen kant bezat deze eenvoudige man zekere

aangeboren waardigheid en was zijn persoonlijkheid van dien aard, dat 't niet moeilijk viel hem gehoorzaam te zijn. 't Kind voelde, zonder er zich rekenschap van te geven, dat hij in den grond een goed man was. Onverbiddelijke strengheid ging bij hem met volstrekte rechtvaardigheid gepaard. Hierdoor werd Zefiers karaktertje gestaald en begon de jongen weldra liefde en eerbied voor hem te gevoelen, terwijl zijn vrees meer en meer verdween. Dit alles werkte zeer heilzaam op hem in.

Wat Jeans vrouw betreft, nu, zoo op 't eerste gezicht zag zij er niet heel aantrekkelijk uit; ook kon zij wel eens erg uitvaren. Toch meende zij 't zoo kwaad niet, integendeel, voor den kleinen vreemdeling had zij een teedere genegenheid opgevat; zij noemde hem haar lieveling en was tusschen haar stormachtige buien door zóó goed voor hem, dat hij 't niet laten kon van haar te houden. —

Gelukkig de kinderen, die iemand liefhebben! Is vrees 't begin der wijsheid, liefde is stellig 't begin der goedheid!

Jacquot echter, die zich nog wel als zijn beschermmer had opgeworpen, was juist de eenige, die hem 't leven hier moeilijk maakte, dat wil zeggen: gedurende den eersten tijd. Later werd dit beter.

Je moet evenwel hieruit niet opmaken, dat Jacquot zich boven Zefier verheven voelde, omdat deze zijn kleeren droeg. Neen, zooals Antenor was hij heelemaal niet. Hij was volstrekt geen nare jongen, maar hij behandelde Zefier als een stuk speelgoed en — daar hij veel sterker en niet bepaald zachtvaardig was, ging hij veel te ruw met hem om.

Hun verhouding deed eenigszins denken aan die van den aap met het poesje. In zekere stad was een restaurant,

waar een groote aap thuisbehoorde. Zijn baas had hem een wit poesje gegeven om mee te spelen. Dit deed hij dan ook den heelen dag, tot groot vermaak der gasten. Maar voor 't katje was 't minder prettig. Het had geen oogenblik rust. Nu eens nam de aap 't in zijn armen en drukte 't uit pure hartelijkheid stijf tegen zich aan, dan weer solde hij er mee, trok 't uit speelschheid aan ooren of pooten en hield 't bij den staart vast als het wilde wegloopen.

't Poesje kon zich niet verdedigen. Gelukkig maar, dat dierenvrienden een eind aan deze vertooning maakten en er den eigenaar van het restaurant toe overhaalden zijn aap een levenloos stuk speelgoed te geven. —

Jacquot was Zefier óók ver de baas, daar hij zooveel grooter en forscher was. Hij had veel schik in zijn tenger kameraadje, dat ondanks zijn boerenpak toch duidelijk alle manieren van een klein heertje had. Zijn taal klonk Jacquot ook allergrappigst in de ooren. Jean en zijn vrouw hadden den kleinen vreemdeling uit bescheidenheid geen vragen gesteld, maar Jacquot wist den eersten dag den besten al zijn heele geschiedenis, die hem geducht vermaakte. Hij noemde hem luid lachend dadelijk: „'t koeienheertje"! Had hij dit nu maar 's voor één keertje gezegd, dan zou 't nog niet zoo erg zijn geweest — Zefier had er waarschijnlijk om mee gelachen en daarbij zou het gebleven zijn. Maar Jacquot tapte diezelfde aardigheid wel twintig keer op een dag en dan wordt zóó iets voor den betrokken persoon toch wel gruwelijk vervelend om aan te hooren, vindt je ook niet?

Toch voelde Zefier zich in zijn nabijheid veel minder ongelukkig dan hij in 't bijzijn van Antenor was geweest, want

per slot van rekening behandelde deze jongen hem geheel en al als kameraad. Jean en zijn vrouw lieten hen maar begaan; zij vonden er niets in, dat Jacquot een beetje met den kleinen vreemdeling solde; ze wisten wel, dat hun jongen 't niet kwaad bedoelde. Dat 't echter heel vermoeiend voor Zefier was altijd 't mikpunt bij de vaak handtastelijke plagerijen van den stevigen boerenknaap te zijn, is best te begrijpen.

Op zekeren dag werd 't hem dan ook te machtig. Na hem twee- of driemaal verzocht te hebben met die aardigheden uit te scheiden, waaraan Jacquot echter geen gevolg had gegeven, richtte hij zich zoo hoog op als hij maar kon en gaf hem een flinken klap in 't gezicht. Toen stond de jongen verbluft — niet, dat hij veel om zoo'n klap gaf — maar hij leerde er door Zefier met heel andere oogen aan te zien; „'t koeienheertje” begon hem een zeker ontzag in te boezemen. Hij begreep nu, dat zijn grappen den kleinen vreemdeling bepaald gehinderd hadden en hield er dus voortaan mee op.

Weldra begon „'t koeienheertje” zich op een aardige manier te wreken. Was Jacquot hem de baas wat kracht betreft, Zefier was no. 1 op 't gebied van schoolwijsheid! Je herinnert je immers nog wel, dat hij met Antenors boeken onder den arm van de knikkerbeurs was weggelopen? Nu, die boeken werden hem een bron van genot in deze eenzaamheid. Al gauw had hij den inhoud geheel en al in zich opgenomen en kreeg 't nu in 't hoofd de opvoeding van zijn pootigen makker ter hand te nemen. Deze onderwierp er zich gewillig aan en zag al gauw hoog tegen hem op. Wat Zefier zelf nog niet geheel had begrepen werd hem duidelijk nu hij zich inspande zijn leerling alles uit te leggen. Zoo profiteerde hij op deze manier zelf dus nog

meer van zijn lessen dan Jacquot en bovenal leerde hij er door eerbied voor 't onderwijs te hebben. De bewegelijke Jacquot had namelijk niet veel begrip van stilzitten en aan-een-stuk-door opletten. Nu moest Zefier hem dit bijbrengen als iets noodzakelijks om de lessen met vrucht te kunnen volgen en — leerde 't zelf meteen.

Zoo gauw de „school” uit was, nam Jacquot zijn leermeester echter bij de hand en holde met hem naar het bosch om hem nu op zijn beurt te onderrichten in 't hout sprokkelen, takkenbossen binden, bessen zoeken en allerlei meer. Zefier leerde 't gezang der verschillende vogels onderscheiden, deed kennis op omtrent de manier van leven der konijntjes en werd opmerkzaam gemaakt op 't druk bedrijf der mierenkolonies, die in het bosch huisden. Ook stond hij er met den neus bij als Jacquot zijn vader hielp bij 't bewerken van hun plekje grond — ja — stak al gauw ook zelf de handen uit de mouwen en rustte niet, voordat vader Jean hem eenige handgrepen had gewezen. De stoere man zorgde er wel voor, dat de kinderen zich niet boven hun krachten inspannen, maar had er aan den anderen kant toch schik in, dat zij zich zoo graag verdienstelijk wilden maken.

„Flink zoo, kleine baas,” zei hij op zekeren dag tegen Zefier, terwijl hij hem zoo bezig zag en klopte hem daarbij vriendschappelijk op den schouder, „ga maar zoo door, dan wordt je een man!” —

Dit eenvoudige woord deed hem wel zes duim groter worden, 't geen voor zijn postuur heel wat zeggen wil. Hij liet zijn spa even rusten en haalde diep adem, om zijn borst eens ferm te verruimen, zóó was hij in zijn schik met deze lofspraak! De

wilde koe, die daar juist voorbijkwam, stak op dit gedenkwaardige oogenblik haar kop door een opening der vermolmden schutting. Nauwelijks zag Zefier haar, of hij liep naar haar toe om haar te liefkoozen.

„Stoute koe!” riep hij uit, „je hebt me van mijn ouders weggenomen, maar ik heb toch te veel aan je te danken om boos op je te zijn!” Met deze woorden zoende hij haar meteen tusschen haar horens.

Op ditzelfde oogenblik werd hij plotseling door een schitterend licht verblind. Een beeldschoone dame stond voor hem. Verbijsterd keek Zefier langs zich heen en ontdekte, dat hij niet meer zijn boerenpakje aan had, maar nu weer geheel overeenkomstig zijn eigen stand gekleed was, wel te verstaan zonder onnoodigen opschik of sieraden, die beter voor groote menschen dan voor kinderen passen. —

„Je hebt ons allebei gered,” sprak de schoone dame, terwijl zij hem in haar armen nam. „Je zult de vrienden hier later terugzien, maar nu moet je eerst dadelijk meekomen! Je ouders wachten op je.”

’t Was nu juist op den dag af een jaar geleden, dat het kind was verdwenen. Zijn ouders hadden zich, wanhopig evenals op den eersten avond, in hun kamer opgesloten om den vrijen loop te laten aan hun tranen, die op dezen treurigen gedenkdag rijkelijk vloeiden.

„Wie zal ons toch ons kind teruggeven,” zuchtte Zefiers moeder, terwijl zij haar hoofd liet rusten op den schouder van haar man, die haar met betraande oogen aanzag.

„Hier is hij,” sprak de fee, die plotseling met Zefier voor hen stond.

Zijn vader bekeek hem met innig welgevallen.

Welk een blijdschap deze onverwachte verschijning teweegbracht, behoef ik je zeker niet te vertellen!

Zefiers moeder omhelsde haar kind herhaalde malen en kon er maar niet over uit, dat hij zoo groot en sterk was geworden. Zijn vader bekeek hem met innig welgevallen. Wat zag hij er flink uit! Zijn oogopslag was vrijmoedig en oprecht, zijn gelaat had een vriendelijke uitdrukking en zijn manieren waren eenvoudig en rustig.

Het personeel kwam ook aanloopen. Op dezen blijden dag dacht niemand meer aan afstand of vormen. Allen omhelsden elkaar. De groote lakei, die zich na Zefiers noodlottige verdwijning niet meer had durven vertoonen, zonk in een leuningstoel neer en schreide als een kind.

„Maar wat is er toch van de wilde koe geworden?” vroeg Zefiers zusje, dat moeite had haar broertje in dezen aardigen, eenvoudigen jongen terug te kennen.

„Wij hebben haar opgegeten,” zei fee Goede-Eetlust lachend en liet daarbij haar mooie, witte tanden zien.

Ik geloof heusch, dat zij de waarheid sprak; de manier waarop Zefier 't in der haast aangerichte feestmaal eer bewees, zou dit tenminste doen denken. —

Sedert dien tijd dreigt men er kinderen, die niet willen oppassen, mee, dat men hen van de wilde koe zal laten eten. Was 't maar waar, dat zij er *allen* van aten en dat 't hun evenveel goed deed als onzen kleinen Zefier!

Er was eens een vader, die drie zoons bezat. Op zekeren dag liet hij ze bij zich komen en gaf den eersten een haan, den tweeden een zeis en den derden een kat.

„Ik ben al oud,” sprak hij, „en zal dus wel niet lang meer leven. Voordat ik heen ga, wil ik echter nog voor jullie zorgen. Geld heb ik niet en wat ik je nu geef, schijnt van weinig waarde te zijn. ’t Komt er evenwel maar op aan, of je het verstandig weet te gebruiken. Zoekt daarom een land op, waar wat ik ieder van je geef nog onbekend is, dan is je fortuin gemaakt.”

Na den dood van den ouden man, trok de oudste zoon er met zijn haan op uit, doch waar hij ook kwam, een haan was overal reeds bekend. In de steden zag hij ze reeds van verre op de torens zitten en met den wind meedraaien, in de dorpen hoorde hij er meer dan één kraaien. Niemand verwonderde zich dus over het dier, zoodat ’t er niet naar uitzag, dat hij er zijn geluk mee vinden zou.

Eindelijk echter kwam hij op een eiland, waar de menschen

niets van een haan afwisten, ja, zelfs hun uren niet behoorlijk konden indeelen. Zij waren er wel van op de hoogte wanneer het morgen of avond was, maar als zij 's nachts niet slapen konden, wisten zij niet uit den tijd wijs te worden.

„Ziet eens,” sprak onze vriend, „ziet toch eens wat voor een mooi, zeldzaam dier ik hier heb! Het heeft een roode kroon op en draagt sporen als een ridder. 's Nachts roept het u drie-maal op een bepaalden tijd en na den derden keer duurt 't niet lang meer of de zon gaat op. Als 't dier echter op klaarlichten

Toen hij nu zoo rijk beladen thuiskwam.

dag zijn geluid laat hooren, kunt ge er op rekenen, dat er verandering van weer op til is.”

Dit beviel den menschen op dat eiland wel. Een heelen nacht bleven ze met opzet wakker en hoorden met verbazing en opgetogenheid hoe de haan om twee, vier en zes uur duidelijk den tijd aankondigde. Zij vroegen zijn eigenaar of 't dier niet te koop was en hoeveel hij er dan wel voor moest hebben.

„Ongeveer zooveel als een ezel aan goud kan dragen,” antwoordde hij. „En den ezel zelf moet ge er ook bij geven.”

„Dat is spotgoedkoop voor zoo'n kostbaar dier!” riepen ze allemaal en gaven hem dadelijk wat hij vroeg.

Toen hij nu zoo rijk beladen thuiskwam, zetten zijn broers groote oogen op.

„Ik ga er ook op uit,” riep de tweede; „ik wil eens zien of ik mijn zeis ook zoo duur kan verkoopen.”

Eerst scheen 't echter, dat er van zijn mooie plan niets zou komen. Overal kwam hij boeren tegen, die evengoed een zeis op den schouder hadden als hijzelf. Doch eindelijk belandde

Een zeis op den schouder hadden.

hij op een eiland en daar was zijn zeis nog een totaal onbekend voorwerp. Als 't koren er rijp was, stelden zij een reeks kanonnen voor de akkers op en begonnen er de halmen af te schieten. Je kunt je zeker wel voorstellen hoe wonderlijk 't daarbij toeging. Den eenen keer schoten zij te hoog en kwamen de kogels overal terecht behalve in 't korenveld en dit was nog gevaarlijk ook. Den anderen keer mikten zij te laag en troffen de aren in plaats van de halmen, wat natuurlijk veel korrels verloren deed gaan. Bovendien was het er een leven van be-

lang door het donderen en dreunen der kanonnen. Boem—boem—boem ging het voortdurend; alles in den omtrek schudde er van!

Toen kwam onze vriend met zijn zeis en maaide het koren zoo stil en zoo vlug af, dat de menschen er vol verwondering, met open mond, naar stonden te kijken. Zij wilden de zeis tot elken prijs van hem koopen.

„Goed,” sprak hij, „geeft me maar een paard en belaaft het met zooveel goud als 't dragen kan.”

Begonnen er de halmen af te schieten.

Nu wilde de derde broer zijn kat ook aan den man brengen. Het ging hem eerst als de anderen. Zoolang hij op 't vasteland bleef, kon hij er niets mee beginnen. Overal waren katten in overvloed, ja, de menschen konden niet eens alle jonge poesjes, die er geboren werden, opfokken; ze zouden er geen raad mee geweten hebben.

Eindelijk ging hij aan boord van een schip en kwam zoo op een eiland, waar een kat nog volslagen onbekend was. Dat trof prachtig, vooral daar er zooveel muizen waren, dat de

menschen niet meer wisten waar ze zich bergen moesten. De grijsrokjes waren er zelfs zoo vrijpostig geworden, dat ze op klaarlichten dag in de huizen rondtrippelden en op de tafels en banken dansten, om 't even of de bewoners thuis waren of niet.

Je kunt denken hoe er steen en been over die muizen werd geklaagd! — Het koninklijke slot was zelfs niet veilig voor hen. In alle hoeken piepten muizen en wat zij maar te pakken konden

Zijn kat ook aan den man brengen.

krijgen, knaagden zij kapot. De koning was ten einde raad en deed de koddigste sprongen om den vluggen diertjes maar uit den weg te blijven, die zich zelfs niet ontzagen bij zijn beenen op te loopen als hun dit zoo uitkwam.

Als een redder uit den nood verscheen onze vriend dus met zijn kat op 't eiland. „Ik heb hier een dier,” zei hij, „dat jullie wel van die muizenplaag zal afhelpen!”

Nu, dit was de poes best naar den zin. Zij had de muizen al van 't schip af geroken en was nu niet meer te houden.

Het koninklijke slot moest 't eerst gezuiverd worden, sprak de koning en daar had hij, van zijn standpunt gezien, gelijk in. De kat werd daar dus losgelaten. Neen maar, wat begon er toen een wilde jachtpartij! Dat kan je je zeker wel voorstellen. De muizen vlogen alle zalen door, renden over stoelen en tafels, ja, ontzagen zich zelfs niet op hun vlucht ook over den troon te hollen. De kat sloop, draafde en sprong steeds achter hen aan en maakte ontelbare grijsrokjes buit. Reeds in korten tijd waren een paar zalen geheel van muizen bevrijd.

Ieder had er den mond vol van; de lof der kat werd allereigen vermeldigd. Van alle kanten bereikten den koning verzoekschriften om toch vooral dit wonderbaarlijke dier voor het rijk aan te koopen. De koning wilde zelf ook niet anders, en betaalde grif wat de eigenaar er voor vroeg, namelijk zoo veel goud als een muilezel kon torsen, ja, hij moest den muilezel zelf er ook nog bij hebben.

Zoo keerde dus ook de derde der drie broers met schatten beladen huiswaarts. —

De kat had intusschen een kostelijk leventje in het slot. Zij ving zooveel muizen, dat ze zelfs niet meer te tellen waren! Eindelijk werd zij er moe van en wilde nu eerst wel eens wat drinken. Ze bleef dus staan, hield haar kop in de hoogte en riep heel hard: „Miauw, miauw!” Van dit ongewone geluid schrikte de koning, benevens zijn heele hofhouding, zóó, dat zij allemaal 't slot uit liepen. Goede raad was duur! Wat nu te doen! De hoofden werden bij elkaar gestoken en er werd ernstig beraadslaagd. Eindelijk besloot de koning een der heeren zijner hofhouding af te vaardigen om de kat aan te zeggen, onmiddellijk het slot te verlaten; wanneer zij dit niet goed-

De kat werd daar dus losgelaten.

schiks wilde doen, zou er geweld tegen haar worden gebruikt.

Geen der heeren was evenwel voor dit baantje te vinden.

De een vóór, de ander na, verontschuldigde zich en allen dachten ze bij zichzelf: „Nee, hoor, we willen ons liever weer door de muizen laten plagen — aan die ellende zijn we nu eenmaal gewoon — dan dat we ons leven aan zoo'n ondiër prijsgeven!”

Nu zond de koning een edelknaap naar binnen om de kat te vragen of zij het slot goedschiks wilde verlaten.

Ons poesje, dat na haar hartig, overvloedig maal steeds heviger door dorst gekweld werd, antwoordde echter met een luid doordringend „miauw”, waaruit de edelknaap — hoe hij er bij kwam, begrijp ik nog niet, zeker was hij erg zenuwachtig en luisterde dus maar half — „volstrekt niet” verstond.

Hij maakte dadelijk rechtsomkeert om den koning deze boodschap over te brengen en je kunt gerust gelooven, dat hij blij was heelhuids uit 't slot gekomen te zijn, zoo bang was ook hij voor de miauwende kat.

„Dan zullen we geweld moeten gebruiken,” sprak de koning na overleg met zijn raad op plechtigen toon. Hij beval aanstonds kanonnen te laten aanrukken en toen deze waren opgesteld, werd het slot er mee in brand geschoten. Zoo gauw de vlammen echter de zaal bereikten, waar de kat zich bevond, sprong zij vlug door een der vensters naar buiten. De in vuur geraakte belegeraars hielden evenwel niet op, voordat 't slot geheel platgeschoten en de plek, waarop 't gestaan had, met den grond gelijk gemaakt was.

Er was eens een boer, die 'Kreeft heette. Op een met twee ossen bespannen kar bracht hij een voer hout naar de stad en verkocht het voor twee daalders aan een dokter. Deze zat juist aan den maaltijd. De boer moest binnenkomen om zijn geld in ontvangst te nemen. Met begeerigen blik keek hij naar de welvoorziene tafel en dacht bij zichzelf, dat 't toch wel heerlijk moest zijn „dokter” te wezen. — Terwijl hij daar zoo stond en de dokter hem de hem toekomende som voor- telde, vroeg hij hem een onderhoud en kwam toen plot- seling met zijn wensch voor den dag. — Zou mijnheer wel denken, dat hij 't ook nog eens zoover zou kunnen brengen?

„Welzeker,” zei de dokter, die een grappenmaker was, „waarom niet!”

„Maar hoe moet ik dat dan aanleggen?” vroeg de boer.

„Om te beginnen koop je een A. B. C.-boek, zoo eentje waar een Kukeleku-haan in staat. Vervolgens verkoop je je

kar en je ossen en voor 't geld, dat je daarvoor krijgt, schaf je je een knap pak kleeren aan; een bril kan er ook nog wel bij en een stok met een gouden knop! Kortom, alles wat je een gewichtig, geleerd voorkomen geeft. Ten derde laat je een naambordje schilderen. Daar moet niet op komen te staan: „Boer Kreeft”, maar: „Dokter Weetal.” Dat moet boven de voordeur van je huis worden vastgespijkerd. Begrepen?”

„Ja”, knikte Boer Kreeft. Hij ging naar huis en deed alles precies zooals 't hem gezegd was.

Toen hij nog maar een kort poosje aan 't dokteren was geweest, werd er een som gelds van een rijken, voornamen heer, die in de stad woonde, gestolen. Deze had van zekeren dokter, die alles wist, hooren spreken en dacht nu, dat die knappe dokter ook wel zou kunnen zeggen wat er van zijn geld geworden was. Hij liet dus zijn rijtuig voorkomen en reed naar 't dorp, waar, zooals men hem verteld had, Dokter Weetal woonde. Weldra stond hij bij hem voor de deur: „Ben 'k hier terecht bij Dokter Weetal?”

„Ja, mijnheer,” zei Boer Kreeft, die opendeed; „om u te dienen. Ik ben 't zelf.”

„Dan moet ge dadelijk met mij meegaan. Er is geld bij mij gestolen. Nu moet gij maken, dat ik het weer terugkrijg.”

„Dat is goed, maar Griet, mijn vrouw, moet ook mee.”

Zoo kwamen Boer Kreeft en Vrouw Griet bij den voornamen heer in 't rijtuig te zitten en reden toen met hem mee naar de stad. —

't Was juist de tijd, waarop de adellijke familie gewoon was het middagmaal te gebruiken. In de eetzaal was de tafel reeds gedekt. Men vroeg den „dokter” mee aan te zitten.

„Dat moet boven de voordeur van je huis worden vastgespijkerd. Begrepen?”

„Dat is goed, maar Griet, mijn vrouw, moet ook mee aanzitten.”

Beiden werd een plaats aangewezen.

Toen nu de eerste bediende met een schaal heerlijk eten binnenkwam, stootte de boer zijn vrouw aan en zei: „Griet, daar heb je de eerste!”

De knecht meende echter, dat hij bedoelde: „Daar heb je de eerste dief!” — en omdat hij dit ook werkelijk was, wist hij zich niet te bergen van angst. Hij zette de schaal gauw op de tafel en maakte, dat hij de deur uit kwam. Tegen zijn kameraden zei hij: „Die dokter weet alles; dat ziet er leelijk voor ons uit; hij heeft gezegd, dat ik de eerste ben.”

De tweede bediende had er nu niets geen zin in om naar binnen te gaan, maar hij moest het toch wel doen. Toen hij nu met een nieuw gerecht de zaal in trad, stiet de boer zijn vrouw weer aan en zei: „Griet, dat is de tweede.”

Ook deze knecht wist zich geen raad van angst en maakte, dat hij weg kwam.

Nummer drie ging het niet beter, want de boer zei al weer: „Griet, dat is de derde.”

De vierde bediende moest een overdekten schotel binnen brengen. Er waren kreeften in. Dit wist de boer echter niet en verbeeld je in hoe 'n moeilijk geval hij nu geraakte! Zijn gastheer zei, dat hij zijn kunst eens vertoonen en hem vertellen moest wat er onder 't deksel verborgen was.

Onze vriend keek bedenkelijk naar den dichten schotel; hij wist er zich niet uit te redden en mompelde: „Och, ik, arme Kreeft!” —

Zijn gastheer stond versteld, want hij dacht, dat de man

met zijn „kreeft” den inhoud van den schotel bedoelde. „Nu hij zoo knap was, zou hij ook wel kunnen zeggen waar het geld gebleven was,” sprak de bestolene tot groote ontsteltenis van den knecht, die nog in de zaal gebleven was. Deze gaf den vermeenden „dokter” heimelijk een wenk en beduidde hem, even buiten de deur te komen. Zoo gauw hij nu met hem alleen was, viel hij op zijn knieën en ook de andere vier bedienden kwamen er bij en allen bekenden hem, dat zij ’t geld hadden gestolen. Zij beloofden den „dokter” een groote som als hij hen niet verried en wezen hem toen, waar zij hun buit hadden verborgen.

Boer Kreeft ging nu naar de eetzaal terug, nam zijn vorige plaats aan tafel weer in, zette een gewichtig gezicht en sprak: „Nu zal ik er mijn boek eens op naslaan en zien waar het geld gebleven is.” —

De vijfde bediende kroop in de groote, gemetselde kachel, die in een hoek der zaal stond, want hij wilde wel eens hooren of de „dokter” nog meer wist. Deze sloeg zijn A. B. C.-boek op, bladerde er in en zocht naar den Kukeleku-haan. Daar hij hem echter niet dadelijk kon vinden, riep hij luid: „Je bent er toch in en je moet er ook uit!” —

Toen dacht de knecht, die zich verscholen had, dat *hij* bedoeld werd; hij sprong hevig verschrikt te voorschijn en zei: „Die man weet alles.” —

Hierop wees Dokter Weetal de plaats aan waar ’t geld lag, zonder evenwel de bedienden te verraden. Hij werd nu zoowel door den voornamen heer als door de knechten rijkelijk beloond en keerde met roem overladen naar zijn dorp terug.

„Telkens als er een kind sterft, daalt een van Gods Engelen op aarde neer om het gestorven kind in zijn armen te nemen en naar den Hemel te dragen. De Engel breidt dan zijn groote blanke wieken uit en vliegt over al de plekjes, die 't kind heeft liefgehad. Hier en daar plukt hij bloemen, een hand vol, die hij mee Opwaarts voert tot God, in den Hemel, opdat zij daar nog schooner zullen bloeien dan op de aarde.

De goede God drukt al de bloemen, die de Engel meebrengt, aan Zijn hart; de bloem, die Hem het liefst is echter, wordt door Hem gekust. Dan ontvangt zij een stem om te kunnen meejubelen in het zalige Hemelkoor.” —

Zie, dit alles vertelde een Engel Gods, terwijl hij een kind, dat gestorven was, naar den Hemel droeg en het kind luisterde er naar als in een droom. En zij vlogen over al de plekjes, waar de kleine zoo graag gespeeld had en kwamen bij tuinen met schoone bloemen.

„Welke van deze zullen wij nu meenemen om ze in den Hemel over te planten?” vroeg de Engel.

En er stond een ranke, mooie rozeboom, welks stam evenwel door een moedwillige hand was geknakt; de takken met de ontloken knoppen waren daardoor verdroogd en hingen treurig naar beneden.

't Was een triestig gezicht!

„Die arme rozeboom,” zei het kind. „Neem dien toch mee, opdat zijn knoppen Boven bij God zullen kunnen bloeien!”

En de Engel kuste het kind voor deze gedachte en de kleine deed zijn oogjes ten deele open.

Toen namen zij den rozeboom mee. Ook plukten zij nog vele prachtige bloemen van de perken, maar zochten ook kleine, wilde viooltjes en eenvoudige boterbloempjes uit het gras.

„Nu hebben wij bloemen!” sprak het kind en de Engel knikte. Maar hij vloog nog niet Omhoog, naar God den Heer.

Het was nacht en het was heel stil. Zij bleven in de groote stad met de vele straten en stegen. Boven een dier nauwe slopjes zweefden zij, waar hoopen stroo, asch en vuilnis lagen. Het was verhuisdag geweest. 't Lag er vol scherven van aarde-werk, stukken gips, lompen en oude hoeden — een heele rommel! —

En de Engel wees naar omlaag, naar scherven van een bloempot en naar de kluit aarde, die er was uitgevallen en nu nog door de wortels eener verdroogde plant bijeen werd gehouden. De Engel wees in 't bijzonder naar de plant met haar verdorde bloemen — 't was maar zoo'n heel gewone, die in 't veld groeit — en sprak: „Die nemen wij ook mee; terwijl we verder vliegen zal ik je vertellen waarom.”

Hierop vlogen zij verder en vertelde de Engel het volgende: „In het nauwe steegje, dat wij zooeven bezochten, is een

Boven een dier nauwe slopjes zweefden zij.

sombere kelderwoning. Daar woonde eens een arme jongen, die altijd ziek was. Van klein kind af had hij te bed gelegen. Als hij een heel goeden dag had, kon hij een paar maal op krukken het kamertje op en neer loopen; dat was alles.

In den zomer drongen de warme stralen der zon wel eens voor een half uurtje door tot in het portaaltje van het donkere keldertje. Als de arme jongen zich daar dan voor de open deur in de zon had zitten koesteren, waarbij hij zijn magere vingers omhoog had gehouden om er het roode bloed door te zien schijnen, werd er gezegd: „Ja, ja, vandaag is hij buiten geweest!”

Hij kende het bosch in zijn frischgroenen lentetooi slechts doordat een buurjongen hem een beuketak met de eerste jonge blaadjes had gebracht. Dien hield hij dan boven 't hoofd en verbeeldde zich onder de beuken te zitten, waar de zon scheen en de vogels zongen.

Op zekeren voorjaarsdag bracht diezelfde buurjongen ook wilde bloemen voor hem mee. Een er van had nog een worteltje. Die werd nu door hem in een bloempot geplant en dicht bij zijn bed voor 't venster gezet.

De zieke jongen had een gelukkige hand voor bloemen. Zijn plantje groeide voorspoedig, kreeg jonge uitspruitsels en kwam ieder jaar weer op nieuw in bloei. Het werd de grootste schat van den armen jongen, zijn *bloementuin*! Hij begoot het geregeld en zorgde er trouw voor, dat 't elk zonnestraaltje kreeg, 't welk door 't lage venstertje naar binnen gleed.

's Nachts droomde hij er zelfs van, want voor hem alleen bloeide het plantje en voor hem geurden de bloemen, die zijn oog verkwikten. Ja, ook toen de Heer hem opriep, was zijn laatste blik in 't stervensuur voor haar.

Een jaar lang is hij nu bij God geweest; een jaar ook heeft het plantje vergeten voor 't venster gestaan en is verdroogd. Daarom werd het bij 't verhuizen met anderen rommel op straat geworpen. —

En dit is zij nu, de arme, verdorde veldbloem, die wij bij onze andere bloemen hebben gevoegd om haar mee te nemen naar den Hemel, want *zij* heeft hier op aarde meer blijdschap gegeven dan de meest schitterende bloem uit den lusthof eener koningin!" —

„Maar hoe weet ge dit alles?" vroeg het kind, dat door den Engel naar den Hemel werd gedragen.

„Ik weet het," sprak de Engel, „want ik zelf was de zieke jongen, die op krukken liep. Mijn bloem ken ik wel!" —

En het kind deed zijn oogjes nu geheel open en zag den Engel in het van vreugde stralende gelaat en op 't zelfde oogenblik bevonden zij zich in Gods Hemel, waar blijdschap en zaligheid heerschen.

En God drukte den gestorven kleine aan Zijn hart. Toen kreeg het kind wiken evenals de andere Engel en vloog hand aan hand met hem voort. En God drukte alle bloemen aan Zijn hart, maar de arme, verdorde veldbloem kuste Hij.

Toen kreeg zij een stem en zong met al de Engelen, die om Gods troon zweven, enkele van heel dichtbij, andere om deze henen in groote kringen en altijd verder en verder, tot in het oneindige — doch alle even gelukkig.

En allen zongen zij, de kleinen en de grooten, het lieve, zalige kind en de arme bloem, die verdroogd in 't stof gelegen had, sedert zij op den verhuisdag met andere rommel in 't vuilnis van het nauwe, donkere slopje beland was.

Liesje was een weesje, dat op 't dorp uitbesteed was bij onbarmhartige menschen. Ze kreeg weinig eten en veel slaag en moest al vroeg aan 't werk. Wat zij verdiende was dan voor haar pleegouders. Dit harde leven kon Liesjes vriendelijk, blijmoedig karakter evenwel niet schaden. Zij ontdekte lichtpuntjes ook aan de zwartste wolken en vond haar dagelijkschen arbeid, 't hoeden der ganzen van de rijke boeren, zelfs wel prettig. Toch had 't kleine, dappere ding 't soms hevig te kwaad met dat lastige, koppige ganzenvolkje. Een gans, die niet wil zooals je zelf wilt, nu, dat is een lastige sinjeur. Dit ondervond Liesje meermalen, vooral in zekeren drogen zomer, toen er weinig gras en bijna heelemaal geen frisch water te vinden was. Ja, toen zuchtte de kleine ganzenhoedster wel eens eventjes. De lastige, hongerige ganzen wilden niet bij elkaar blijven; ze stoven naar alle kanten en een paar marcheerden zelfs naar huis, wat Liesje natuurlijk beletten moest. Als er 's avonds bleek, dat er een achter gebleven was, kreeg ze hevige standjes en ook dāt gebeurde nu wel eens, want ze

gingen vaak op hun eigen houtje een strooptocht ondernemen. Je kunt dus zeker wel begrijpen, dat Liesje de handen vol had met haar beschermelingen en 's avonds haast niet meer voort kon van moeheid.

Op een goeden dag, toen ze weer nu eens hierheen en dan weer daarheen vloog om haar troepje bij elkaar te houden en 't verbazend warm had, want de zon brandde hevig en er was geen wolkje aan de lucht, zag ze plotseling vlak bij zich op de weide een klein mannetje met een langen, grijzen baard staan; hij had een puntmutsje op. Je hebt 't zeker al geraden, dat 't een kabouter was.

„Zeg meisje,” sprak de kabouter, „ik zal je een rijmpje leeren, maar eerst moet je mij het mooie, bonte doekje geven, dat je om 't hoofd draagt.”

„Dat kan je begrijpen,” lachte Liesje, ¹⁾ „dat zou een onvoor-deelige ruil wezen! Ik heb geen tijd om rijmpjes te leeren; mijn ganzen houden me den heelen dag in touw.”

„Ja, juist dáárom!” sprak 't mannetje op geheimzinnigen toon. „Als je mijn rijmpje wist, zou je je niet zoo behoeven af te sloven met die onwillige dieren, dan zou je jezelf in een gans kunnen veranderen — — —”

Liesje zette groote oogen op.

„Ja,” vervolgde de kabouter, „en dan zou je natuurlijk de ganzentaal kunnen spreken en verstaan en alle ganzen zouden je als hun aanvoerster gehoorzamen.”

„Ja, maar,” zei Liesje zich bedenkend, „ik zou er niets geen zin in hebben gras en haver te eten en gemest te worden om in 't najaar te worden geslacht.”

¹⁾ Zie plaat omslag.

„Zeg meisje,” sprak de kabouter.

„Dat behoeft ook niet. Ik zal je nog een tweede rijmpje leeren. Als je dat van buiten kent, ben je, als je 't wilt, in een wip weer omgetooverd in een klein meisje.”

„O, dat verandert de zaak,” zei Liesje. „Leer mij die rijmpjes alsjeblieft maar. Hier is mijn bonte doekje.”

De kabouter nam 't verheugd aan en deed het dadelijk om zijn eigen hoofd. Wat stond dat potsierlijk! Toen kwam hij dicht bij de kleine ganzenhoedster en sprak met nadruk:

„Hokus, pokus, pas,

„ik wou, dat ik een gansje was!”

„Dat 's een gemakkelijk rijmpje!” riep Liesje, „en nu 't tweede.” —

Dat luidt:

„Hokus, pokus, pas

„ik eet niet graag meer gras —

„ik wil mijn eigen kleertjes aan,

„ook wil 'k weer op mijn beentjes staan,

„een kind zijn wil ik thans,

„niet langer meer een gans! —”

„Vergeet dit laatste rijmpje maar niet,” sprak het mannetje lachend, „'t zou zonde en jammer zijn, als je in 't najaar geslacht werd — hi, hi!” —

Meteen liep hij 't bosch in. Zijn grinnikend lachen klonk onaangenaam en onheilspellend. Liesje trok er zich echter niet veel van aan. Zij had er zin in de kracht der rijmpjes eens gauw te probeeren.

En waarlijk, nauwelijks had zij 't eerste zachtjes uitgesproken, of zij was in een mooie, witte gans veranderd. De ganzen schenen er zich volstrekt niet over te verwonderen; vertrouwe-

lijk kwamen ze naderbij en begonnen over allerlei met haar te babbelen. Tot Liesjes verbazing verstond zij alles wat de ganzen zeiden, ja, kon zelfs ook mee praten in de moeilijke ganzentaal. Van nu af aan had zij een goeden tijd, want ze voelde zich niet eenzaam meer en de ganzen gehoorzaamden haar graag.

Wanneer dan de avond daalde en de ganzen naar huis gedreven moesten worden, zeide zij 't andere rijmpje op en bracht, nu weer als Liesje, de ganzenhoedster, haar snaterende kudde veilig naar 't dorp.

Op zekeren avond echter hieven de ganzen plotseling een hevig geschreeuw aan en de een vóór, de ander na, vloog naar het dorp. Zij hadden een vos bemerkt, die uit het bosch aangeslopen kwam. In haar angst was ook Liesje als gans mee op de vlucht gegaan en met verscheidene andere ganzen neergestreken op het erf van één der rijke boeren. Toen de boerin de ganzen zag thuiskomen zonder Liesje, riep zij toornig uit: „Morgen zal ik wel met je afrekenen, luie meid!” —

Liesje sidderde, want zij wist maar al te goed, dat de vrouw *haar* bedoelde, de ganzenhoedster. Daarom liep zij snel den ganzenstal in, zonder eerst haar tooverrijmpje uit te spreken. De anderen volgden haar trouw. Toen de laatste binnen was, deed de boerin het deurtje dicht en zei tegen de meid: „Morgen krijgen we visite, dan zullen we de beste slachten.” — Liesje hoorde 't en — — maakte gauw dat zij weer haar eigen gedaante kreeg, want zij dacht: de boerin zou *haar* wel eens als de beste gans kunnen slachten.

Den volgenden ochtend vroeg gelastte de vrouw haar dienstbode er de vetste gans uit te zoeken. Het meisje kroop in

den donkeren stal en tastte rond. Plotseling gaf zij een gil.

„O, er zit een dief tusschen de ganzen; ik greep hem in de haren!” — en of Liesje haar al toefluisterde, dat *zij* ’t was en ze haar niet verraden moest, ’t hielp niets, ’t meisje was te zeer verschrikt om naar haar te luisteren en maakte zoo’n leven, dat de boer en de boerin er beiden op af kwamen. In een wip zei Liesje haar rijmpje op en was nu weer een gans.

„Wacht,” sprak de boer, na zijn angstige dienstbode eerst den stal uitgelaten te hebben, „ik zal dien dief wel krijgen; geef me mijn knuppel eens aan!”

Nu deed hij ’t deurtje wagenwijd open. Daar kwamen alle ganzen, Liesje-gans voorop, naar buiten waggelen; zij sloegen de vleugels uit en — — weg vlogen ze, naar ’t bosch.

De boerin jammerde luid: „O mijn vette ganzen, mijn vette ganzen, daar gaan ze!” Onderwijl stond de boer met den knuppel in de hand op den dief te wachten, maar toen hij eindelijk zelf voorzichtig den stal in kroop, vond hij de donkere ruimte leeg en maakte zich danig boos op ’t dienstmeisje, dat zonder reden zooveel opschudding had veroorzaakt. — Liesje-gans was met haar soortgenooten onderwijl veilig in ’t bosch aangeland. Nu wilde zij gauw weer Liesje, de ganzenhoedster, worden, maar o ramp, door de voorafgegane ontsteltenis kon zij zich ’t rijmpje, dat zij daartoe noodig had, met geen mogelijkheid meer te binnen brengen. Treurig liet zij ’t kopje hangen en dacht en dacht ingespannen na — — helaas, alles was tevergeefs. —

Er ritselde iets in de struiken — boosaardig, spotachtig lachen weerklonk.

Liesje-gans strekte den hals uit om te zien wie daar was. De kabouter, ja stellig, de kabouter! Hij sliepte haar uit en schaterlachte:

„Hi-hi — 't rijmpje is vergeten —
„nu moet ze gras en haver blijven eten!”

Op 't zelfde oogenblik had de mooie, witte gans hem evenwel bij 't been gegrepen.

„Au, au,” jammerde 't mannetje, maar Liesje-gans bleef

Boosaardig, spotachtig lachen weerklonk.

hem stevig vasthouden en dat wel net zoo lang, totdat hij haar 't bewuste rijmpje weer had voorgezegd.

O, wat was Liesje blij, toen ze geen gans meer was! —

't Kaboutertje wreef zijn been en hinkte verstoord weg, want als 't naar zijn zin was gegaan, zou Liesje-gans een gans zijn gebleven. En onze kleine ganzenhoedster? — Nu, dit kan ik je wel zeggen, zij heeft nooit meer gebruik van de rijmpjes gemaakt, maar is weer als vroeger geduldig haar ganzen gaan hoeden op de eenvoudige, goede wijze. Maakten zij 't haar

ook al eens lastig, geen nood, Liesje hield zich ferm en bleef er blijmoedig onder. De angst, dien zij had ondervonden, toen zij meende 't nu eens extra gemakkelijk te zullen hebben, vergat zij haar leven lang niet. Door schade en schande was zij wijs geworden.

INHOUD.

	Blz.
Duimelijntje	5
De bijenkoningin	25
De ontevreden laarzenknecht	32
Het sprookje van den onechten prins	38
Eénoogje, Tweeogje, Drieoogje	65
Kleine Ida's bloemen	76
Jorinde en Joringel	88
De wilde koe	96
De drie gelukskinderen	135
Dokter Weetal	143
De Engel	148
De kleine ganzenhoedster	153

KLEUTERBOEKJES

= VOOR HET JONGE KIND. =

PER DEEL GEBONDEN SLECHTS f1.—

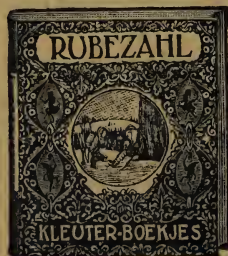
VERSCHENEN:

1. Mevr. Cohen-de Vries, BONT ALLERLEI.
2. Rübezahl, SPROOKJES.
3. Mevr. Cohen-de Vries, VERTELLINGEN.
4. Hauff, KLEINE MUCK - KALIF OOIEVAAR.
5. Hermanna, LEZEN EN LUISTEREN.
6. Ebbinge Wubben-v. Hasselt, TOOVERSPROOKJES.

Elk deel bevat meerdere verhalen en is ruim geïllustreerd met groote en kleine plaatjes tusschen den tekst.

De inhoud is uitstekend — De prijs billijk: slechts één Gulden per deel, gebonden.

Met deze serie welke in groote oplage gedrukt is, wordt het goede en goedkoope kinderboek verkrijgbaar gesteld, waaraan zoozeer behoefte is.

Zeer verkleinde afbeelding der banden.

UNIVERSITY OF ILLINOIS-URBANA

3 0112 111301310